

Moti

Motiké Tatpon Lutad

Lugot

Motiké tatpon lutatsé Jisubí pesubinam Moturbikunédé émna lukanbidag, sé:kkoki Ru:nébí Aku Luségdo bík tani:kídí:dém pesula lé:binamkídí:dém illet-gíletto. Sé: tatpon lutatsé Jiudi tani:kídí:dok légango:pémang sé:kobuluk ara:lo bím ola du:todayon, émpige:la mo:písok appíngké légangé.

Sé: potinsém mé:mila akodok lédupé akondém kabodop attag. Jisum onamdokké ada:la, bík baptis la:namdémna bím anka:namdém lukanbitag odokké Galili:do bík lugo:binam ager, luyírbínam odokké ésa:mokunamém lukanbitag. Odok lédupé sé: tatpon gomuksé Jisuk Galilidokké Jerusalemdo:pé gínam odokké léddarké lo:níddok inam-gínamkídí:dém, okodé bím kurusdok pítkenam odokké bík lékod-turkunamdém adgabla lé:tag.

Jisumé kinjubné luyírbíné kísapé sé: tatpon lutatso ka:begdag, sé:kké Ru:nék Lurodém lusarbinan ilang-gílangé dun, odokké sé:ko Ru:nék migomdokodok tayé:lo luyírbidagji.

Tarungkídíng

Ope-négíngéla Jisum onam (1.1-2.13)

Jon Baptiské Agerkídíng (3.1-12)

Jisuk baptis la:naméla bím anka:nam (3.13-4.11)

Galilido Tani:kangga:pé Jisuk inam agerkídíng (4.12-18.35)

Galilidokké Jerusalemdo:pé (19.1-20.34)

Jerusalemdo:la odok kéra:do léddarké lo:níddé (21.1-27.66)

Ru:tumké Lékod-turkunamdé:la Léngkansukunamdé (28.1-20)

Jisu Kiristok Ta:toya:yobulu

(Luk 3.23-38)

1 ¹ Abraamké ao Debid, Debidké ao Jisu Kiristoké ope:lok amin adgabla lé:nam potindé.

²⁻⁶ Abraambí Issakké abudé, Isaakbí Jakubké abudé, Jakubbí Juda:kéla: bík bírrangkídí:dok abudé, Juda:bí Perejkéla: Jera:ké abudé, sék anédé Tamarbí, Perejbí Ejronké abudé, Ejronbí Ramké^a

^a1.2-6 Ramé Girikpé Aram émna attag

abudé, Rambí Aminadabké abudé, Aminadabbí Nasonké abudé, Nasonbí Salmonké abu, Salmonbí Boajké abudé, bík anédé Raabbí, Boajbí Obedké abudé, bík anédé Rutbí, Obedbí Jesi:ké abudé, odokké Jesi:bí migom Debidké abudé.

^{6b-11} Debidbí Solomonké abudé, bík anédé Uria:ké yamnédé, Solomonbí Re:obomké abudé, Re:obombí Abija:ké abudé, Abijabí Asa:ké^b abudé, Asa:bí Je:osapatké abudé, Je:osapatbí Je:oramké abudé, Je:orambí Ujjia:ké abudé, Ujjia:bí Jotamké abudé, Jotambí Aajké abudé, Aajbí Ijekia:ké abudé, Ijekia:bí Manasse:ké abudé, Manasse:bí Amonké abudé, Amonbí Josia:ké abudé, odokké Josia:bí Jekonia:kéla: bík bírrangkídí:dok abudé édílo bulum Bebilonpé yé bomkakuji.

¹²⁻¹⁶ Bebilonpé yé bomkunam lédupé: Jekonia:bí Siltielké^c abudé, Siltielbí Jerubbabelké abudé, Jerubbabelbí Abiudké abudé, Abiudbí Eliakimké abudé, Eliakimbí Ajorké abudé, Ajorbí Jadokké abudé, Jadokbí Akimké abudé, Akimbí Eliudké abudé, Eliudbí Eli:jarké abudé, Eli:jarbí Mattanké abudé, Mattanbí Jakubké abudé, odokké Jakubbí Josepké abudé:ai, Meri:ké milbodé, odokké sé:ko Jisumé oton, sé:kom Kiristo émna gogdoji.

¹⁷ Édémpila Abraamkodokké Debidkodo:pé yí:la:pi ope:ko, Debidkodokké Bebilonpé yé bomkudodo:pé yí:la:pi ope:ko odokké yé bomkudodokké Kiristokodo:pé yí:la:pi ope:ko.

Jisu Kiristomé Onam

(Luk 2.1-7)

¹⁸ Jisu Kiristomé onamdé sémpé idagai: Bík ané Meri:mé Josepképé mida:pé émna tatpírra lé:tagai, émpige:la bínyi lékkopé du:jonsu:mango:dapé, bím Angunn Yaloki ko:ko amírró kadopé pa:to. ¹⁹ Émpige:la bík milbong Jusepbi arolok-du:né tani:kai odokké bí bím tani:kanggapé anyisumogema émna mé:la aso:pé mépakpé mé:to. ²⁰ Émpige:la bí édémpé mé:dodém, kangkítok, Ru:tumké tayéng-ya:meke bím ma:nyingbo lénkansuge:la luto, “Debidké ao Jusep, Meri:mé yamnépé nok okumpé gíbokupénamdém pésoyok, kapila:né bí sé:kom amírró kaladu:ji bí Angunn Yalokolokké. ²¹ Bí ao:ko oyé, odokké no bím Jisu^d émna aminém minníkpa:yé, kapila:né bí bík tani:kídí:dém buluk imurkídí:dokkém moturbiyéku.”

^b1.6b-11 Asamé Girikpé Asap émna attag

^c1.12-16 Girikpé Salatiel

^d1.21 Jisudok légí:dé "Ru:tumbí moturbiyé".

²² Okodém Ru:tumbí lungor-lunédokki lunola lé:tungan édé appí:dém ilet-gílednam léga:pé sémpé ikang: ²³“Kangkítok, mímbírko ko:ko amírro kala ao:ko oyé, odokké bík aminém Immanuel émna minyé, (okodok légí:dé, "Ru:nébí ngoluk lédílo dung").

²⁴ Édílo Josepbí yupkodokké kinsutokun, Ru:tumké tayéng-ya:medé okkom lulíktoji édémí:pé bí ito odokké Meri:mé yamnépé bík okumpé gíbotoku. ²⁵ Émpige:la édílo:pé bí ao:dém omangan odolo:pé bí bím yubjonsutoma. Odokké bí bík aminém Jisu émna minníkto.

Sanggatokké Mé:jon taniyé Gíka:nam

2¹ Édílo Erodbí Judiado migompé dola dungnan, odo ayírdo Jisumé Betele:emdo oto, odokké kangkítok, sanggatokké mé:jo:né taniyé Jerusalempé gído, ² odokké bulu tauka, “Okolon bí sé:kom Jiudilok migompé otang? Kapéné ngolu bík takarém sangga:to ka:to odokké ngolu bím kumkolo gídung.”

³ Édílo migom Erodbí édém tatpa:suton, bí airup ngalatsukang, odokké bík lédílo Jerusalemdok appíngé. ⁴ Bí abín mirí:appí:démna: luro luyírnékídí:dém lékkopé gokkumsuge:la bulum tauka, “Kiristomé okolo oyén?”

⁵ Bulu bím lulatsuto, “Judia:dok Betele:emdo, kapéné lungor-lunédé édémpéi adla lé:tag:

⁶ ‘Émpige:la no, Juda:dok Betele:em mongkéno, no kapésin Juda:dok migomkídí:démyang ameyamang; kapéné nokkolok migom dopénko lenyé sé:kobí ngok tani Israelmé mer-ka:sí:né kísapé ibiyé.”

⁷ Odo Erodbí lé:sila mé:jon tani:kídí:dém gogge:la éddarro takardé bukkán édém bulukkolok kinnato. ⁸ Bí bulum Betele:empé méligge:la luto, “Gíge:la ko:dém mamila magappo:ta. Odokké édílo nolu bím magabyéji ngom lupalangku, odo ngo:sin gíla bím kumpé.”

⁹ Migomdok lunamdém tadnam lédupé bulu buluk lambélo gíkang, odokké kangkítok, bulu oko takardém sangga:to ka:tagan édé bulum gígéla gídag, okolo ko:dé dungngaji odo:pé gígéboto, odokké odo gíngasuto. ¹⁰ Édílo bulu takardém ka:pasutokuji bulu aipé mé:pokang. ¹¹ Odokké okumdo:pé gía:nammé, ko:dém bík ané Meri:bí bola du:dopé ka:bekto. Odokké bulu lébítunga:la bím kumto. Odo bulu buluk gasumkídí:dém ta:sarge:la bím aíném, nampon romnamém odokké dunangém amanpé bito.

¹² Odokké ma:nyibo bulum Erodkolo:pé gílatkuma:dopé lupa:nammé; bulu buluk aíké mimo:pé akon lambékolok gílatkangku.

Ijippé Dukpítsunam

¹³ Édílo bulu gíkangkuji, kangkítok, Ru:tumké tayéng-ya:meko Jusepmé ma:nyibo léngkansuge:la luto, “Daropto, ko:démna bík ané:dém Ijippé dukpítsubokang, odokké ngo édílo:pé nom luma:yéji odolo:pé bollung du:lang, kapéné Erodbí ko:dém mokepé émna asudoukomíloi magoyé”.

¹⁴ Édémpila bí darobla ko:démna bík ané:dém yumé-yumépé ljiipé gípagbokang, ¹⁵ odokké odo Erodké simado:pé du:to. Okodém Ru:tumbí lungor-lunéki lunotungan édé ilet-gílednam léga:pé sémpé ikang, “ljiipdokké ngo ngok ao:dém goglentoku.”

Ko:kangém Mokenam

¹⁶ Édílo Erodbí méngkinto édé mé:jon tani:kídí:dé bím yatto émna, bí kínggíp aglíngkang, odokké mé:jon tani:kídí:dok lubinam ayírdém sabla Betele:emdogla: odok kérangké du:né appí:dok milbong ao:kídí:dém sé:kobulu dítag anyikola: édémyang ameyadagaji bí pakedo:pé lulíkto.

¹⁷ Odo lungor-luné Jirimiaké lunamdé ilet-gíletkang:

¹⁸ “Kínggí:pé kabnam-rínamémko
 Rama:do tatpa:dung,
 Raselbí lutupkosuma:pé kabdung,
 ommang légangé,
 kapila:né bulu katoma:bong.”

ljiipbökké Gílatkunam

¹⁹ Erodbí sinam lédupé, Ru:tumké tayéng-ya:meko Jusepmé ljiipbo ma:nyilo léngkansuge:la luto, ²⁰ “Daropto, ko:démna bík ané:dém Israel amo:pé gíbokangku, kapéné sé:kobulu ko:dém mokepé émna madagaji bulu singapkabong.” ²¹ Édémpila bí darobla, ko:démna: bík ané:dém gíbola Israelpé gítoku.

²² Émpige:la Arkelasbí bík abu Erodké migom dokodo Judia:do migompé dodung émna édílo bí tatton, bí odo:pé gíkupé pésokang. Ma:nyibo lupangém pa:nam légangé, bí Galili mo:dumpé gíkang, ²³ odokké bí gíla Najaret taondo du:to. Édé lungor-lunékídí:dok lunola lé:namdém ilet-gílednammai: “Bím Najarot émna gogyé.”

Jon Baptiské Lugo:binam

(Mark 1.1-8; Luk 3.1-18; Jon 1.19-28)

3¹ Odo longékídí:do Jon Baptisbí Judia:dok sullipotado lugo:bito,
² “Méngkutsutokuk, kapéné tayéng-among migomdokodé píngadobo.”³ Bí édé tani:dé sé:kom lungor-luné Jisoyabí lunobitag:
 “Sullipotadokké sé:kaibí jé:la dung,
 'Ru:tumké léga:pé lambédém síglennobito,
 bík léga:pé bélamém yig émmotok.”
⁴ Jonké bédugasorém ut amítiki sumnamai, odokké bík ígí:do suktam jinrékko yé:réksudagai. Bí boldi-takomémna yumrang tangudém dodagai.⁵ Jerusalemdokkéla: Judiadok appí:lokké odokké Jordandok takam mo:taglokké taniyé bíkkodo:pé gílendo.
⁶ Odokké buluk pa:bém ludesula bulu bík alaglo Jordan Abu:do baptisém la:to.
⁷ Émpige:la édílo bí bojéko Parosiéla Soddukié bíkkodo:pé baptis langkolo gído:pé ka:ton, bí bulum luto: “Nolu tabíké ommangkídínga! Sé:ko nolum a:péné aglídokké duggédop lunobiton?”⁸ Méngkutsutak émna léngkanan a:yém e:motok.⁹ 'Abraambí ngolukképé abu kísapé dung.' Édém nolu aíém lusula:pé émna mé:suyok. Ngo nolum lubidung sé: ílíngkídí:sém Ru:nébi Abraamké omma:pé imoladag.¹⁰ Ígí:dém ísíngkídí:dok léppírbo pagablai lé:tu:bo, ainé a:yé e:man ísíng appí:dém kértabge:la umílo érrígyé.¹¹ Ngo nolum méngkutsukunam léga:pé asiki baptis bidung. Émpige:la ngok lédupé sé:ko gídu:ji bí ngomyang kínggí:ya:dag, sék létagdémsin ngo jo:bipé ngokké arré kamang. Bí nolum Angunné Yalokilang umíki baptisém biyé.¹² Bík opodé bík alagdo dung, odokké bík bík monora samkodém mopu:yé, bík amkídí:dém kumsudo jo:sí:yé odokké amyadém dorngsuman umído romnígyé.”

Jisumé Baptis Binam

(Mark 1.9-11; Luk 3.21-22)

¹³ Odo Jisubí Galili:dokké Jordando:pé Jonké alaglo baptis langkolo gído.¹⁴ Émpige:la Jonbí bím bige:ma émna lutumna luto, “Ngo nok alakki baptisém la:pénammé, émpige:la no ngokkoso:péi gídun?”
¹⁵ Émpige:la Jisubí bím lulatsutoku, “Su:pag édémpéi ipomoto; takam arolok-du:namdém ilet-gílednam léga:pé baptis la:namsé ngolukképé ipénam ageré.” Odo Jonbí togésuto.

¹⁶ Jisum baptis bidannaméi, bí asidokké gísa:toku, oddar kangkítok, tayéng-yabgo síggekang odokké Ru:néké Yalodé pékíkonémpé dé:yi:la bík tayé:lo dénggabra bím píamodopé ka:to.

¹⁷ Odo kangkítok, gomukko tayé:tokké lukang, "Bí ngok airu:pé mé:bomsunam Ao:dé, sé:kom ngo aipé mé:yumsudo."

Jisumé Anka:nam

(Mark 1.12-13; Luk 4.1-13)

4¹ Odo ui:bí anka:dopé Jisumé Yalodé sullipotado:pé gíbokang.
² Yí:pi longékola: yuméko menna du:to, odok lédupé bí kénongkang. ³ Odo Ui:bí bíkkodo:pé gíla bím luto, "No Ru:néké ao:dé:mílo, sé: ílíngkídí:sém pita:pé idopé lulíkítok."

⁴ Émpige:la Jisubí lulatsutoku, "Sémpé attag: 'Taniyé pitango:ngém dola turma:yé, émpige:la Ru:néké nappa:dok lenné appíng agomki turdo.'"

⁵ Odo ui:bí bím angunné nogordop gíbokang, odokké bím kumli:dok mí:dum-tu:bogdo dagmoto. ⁶ Odokké bí bím luto, "No Ru:néké ao:dé:mílo, aíé beryi:sukítok. Kapila:né édém sémpé adla lé:tag:

'Bí bík tayéng-ya:mekídí:dém nok léga:pé mélígyé, odokké bulu nom buluk alakki borayé, odo nok alédé ílí:lo tubjoksuma:yé."

⁷ Jisubí bím lulatsuto, "Sémpésin adla lé:tag: 'No nok Ru:né Ru:tummé anka:yok.'"

⁸ Ui:bí bím lékoda aipé oudné adi tayéngkolo:pé gísa:boge:la bím mo:písok takam migomdokokídí:démna: buluk írga:namkídí:dém léngkanto. ⁹ Odokké bí bím luto, "No ngom tunga:la kummílo sé: appí:sém ngo nom biyé." ¹⁰ Odo Jisubí bím luto, "Ui:ya! ngokkosokké gé:rkang, kapila:né sémpé attag: 'No nok Ru:né Ru:tumo:mé kumnang odokké bík agéro:ngém gerrang.'" ¹¹ Odo ui:dé bím mépagla gí kangku, odokké kangkítok, tayéng-ya:meyé bím ka:sí:mosí:to.

Galili:do Jisuké Ager-gergot

(Mark 1.14-15; Luk 4.14-15)

¹² Édílo Jisubí Jonmé makana:lo tumnamdém tatpa:suton, bí Galilido:pé gílattoku. ¹³ Najaretdokké gípagla gíla bí Kapernaumdo du:to, édé taondé siyeng kéra daggai, odokké édé Jebulunkéla: Naptaliké mo:tag ara:lo:ai. ¹⁴ Lungor-luné Jisoya:ké lunamdé ílet-gíleddopé édémpé ikang: ¹⁵ "Jebulunké mongkéla: Naptaliké mongkédé, Jordondok gípadla ga:nélo:pé gíné lambédé,

Jiudiman tani:kídí:dok Galili,

¹⁶ kémolok du:né tani:kídí:dé

bottaru:né píangko ka:pa:to;

odokké sé:kobulu siko ugyum mongkélo dun

4.2 Gílen 34.28

4.4 Atten 8.3

4.6 Ni:tom 91.11-12

4.7 Atten 6.16

4.10 Atten 6.13

4.15 Jis 9.12

bulukkolo píangko píangkku."

¹⁷ Édé ayírdokké Jisubí sémpé lula lugo:biropto, "Méngkutsutok, kapéné Ru:néké tayéng-among migomdokodé píngadobo."

Jisubí Mosu:ang Appi:ko Gognam

(Mark 1.16-20; Luk 5.1-11)

¹⁸ Jisubí Galili ga:né rago:do lambégíla du:dodo, bí bírokumsu anyiko ka:to, Simonmé Pitorésin émdag odokké bík bíro Andriumé. Bulu siye:do ésab érra dungngai, kapéné bulu mosu:angai. ¹⁹ Jisubí bulum luto, "Ngok lédul gímínto, ngo nolum tani érgabné mosu:apé imoyé." ²⁰ Bulu oddar ésapkídí:dém lé:pagge:la bík lédul gímínkang. ²¹ Odokké gýarra gíla, bí bírokumsu annyikoda ka:bekto, Jebedi:ké ao Jemsméla: bík bíro Jonmé. Bínyi bínyik abu Jebedi:ké lédílo ollung arangkolo ésab posí:la dungngai. Jisubí bulum gokto, ²² odokké oddar bínyí ollu:démna: buluk abudém mépagla bík lédulo gímínkang.

Jisubí Ésa:motoku

(Luk 6.17-19)

²³ Jisubí Galili:dok appí:lo gígo:to, buluk murong-okumkídí:do luyírbigoto, migomdokodok tatpon lutaddém lugo:bito, odokké appíng molamal du:nétani:kídí:démna kinamém ka:pídbito. ²⁴ Bík ager-gernamdok do:yí:dém Siria:dok appí:lo kinapto, édémpila bangkí-bangkípe kila du:ném bíkkodo:pé gíboto, sé:kobulu kínggíp kila dungan, ui:pa:nam, agrugiya, odokké yeném, bí bulum ésa:motoku. ²⁵ Bottén kéréngkop taniyé Galili, Dikapolis, Jerusalem, odokké Judia:dokkéla: Jordon kekonké mo:tagdokké bíkkolo gímínto.

Adi Tayé:do Jisuk Luyírbínam

5 ¹ Édílo bí tani kéré:dém ka:ton, bí adi tayéngkolo:pé gísa:la tetto. Bíkkol luyírsunékídí:dé bíkkodo:pé gído. ² Odokké bí bulum luyírobito:

³ “Yalolo opannékídí:dé ayang-pa:né,
kapéné tayéng-among migomdokodé bulukké.

⁴ Mé:dírra du:nékídí:dé ayang-pa:né,
kapéné bulum mé:pom biyéku.

⁵ Aji:sunékídí:dé ayang-pa:né,
kapéné mo:disé buluk panggo.

⁶ Arolok-du:nam légangé kéno-tí:línékídí:dé ayang-pa:né,
kapéné bulum pí:sí:dopé biyéku.

⁷ Asin-ayangém léngkannékídí:dé ayang-pa:né;
kapéné bulumsin asin-ayangém léngkanyéku.

⁸ Asin-a:pí naré:nékídí:dé ayang-pa:né;
kapéné bulu Ru:némé ka:payéku.

⁹ Léko-mokunam ager-gernékídí:dé ayang-pa:né;
kapéné bulum Ru:néké ommangé émna gogyé.

¹⁰ Arolok-du:nam légangé ipusire pa:nékídí:dé ayang-pa:né;
kapéné tayéng-among migomdokodé bulukké.

¹¹ Nolu ayang-pa:nékídí:dé édílo taniyé nolum luka:la ipusireyéji odokké nolu ngok lédule gímínné émna noluk kekonpé appíng aima:nammém luyéji. ¹² Mé:yumsula mé:polang, kapéné tayéng-amo:tok noluk pa:pénam amandé bottéru:yé; kapéné nolumyang po:pélo:bo lungor-lunékídí:dém bulu édémí:pé ipusireka.”

Alodé:la Pía:dé

(Mark 9.50; Luk 14.34-35)

¹³ “Nolu mo:písok alodé. Émpige:la alodé, bík ti:namém yogmomílo, édém lékoda kapé ti:moyékun? Taniyé sammígo:pé gélenígma:mílo, anguru:pé bíkké oko agerésinei kamabong.

¹⁴ Nolu mo:písok pía:dé. Adi tayéngkolo: no:ngordém lé:sila:mang. ¹⁵ Taniyé seraki:ko banodge:la édílo:sin bati kéíglo édém kulubla lé:mang. Émpige:la édém tíngkolo tíla lé:do, odo édé okumdok appí:loi píamodag. ¹⁶ Édémpila, noluk pía:dé tani: kangga:lo píangka:langka, odo bulu noluk ainé ager gernadém ka:begyé, odokké noluk tayéng Abumé luyitsuyé.”

Lurodém Luyírbínám

¹⁷ "Ngo Musi:ké Luro:démna: lungor-lunékídí:dok luyírbínámkídí:dém ipitsiyitkolo gídung émna nolu mé:yok; ngo bulum ipitsiyitkolo gímang; émpige:la bulum ilet-gíledbikolo ngo gídung. ¹⁸ Ngo nolum arodém lubidung, édílo:pé tayéng-amo:téla: mo:písé du:yaryéji, odolo:pé amepagya:né abígdé, adnamlok níjjednamko, buluk agerdém iledma:sissém kapésinéi Lurodokké yogma:yé. ¹⁹ Lulígnamkídí:sok amepagya:nédém sé:kai imap ige:la akonémsin édémí:pé imadop luyírmílo bím tayéng-among migomdokodo amepagya:né émna sabyé, émpige:la sé:kobí sé: lulígnamkídí:sém ibomge:la akonémsin idopé luyíryéji bím tayéng-among migomdokodo botténé émna sabyé. ²⁰ Kapéné ngo nolum lubidung, Parosiéla: luro luyírbínámkídí:démyang noluk arolok-du:namdé édílo:pé abama:yéji, odolo:pé nolu tayéng-among migomdokodo:pé aroru:pé gíala:ma:yé."

Aglíng-sa:nam Tayé:lo Luyír

²¹ "Lekeké tani:kídí:dok sé: lunamsém nolu tattupé, 'Taniyém mokeyok, sé:koi mokeyéji bím kébangém ba:yeru:ng.' ²² Émpige:la ngo nolum lubidung sé:koi bík bírodok tayé:lo anglí:yéji bímsin kébangém ba:yeru:ng. Lékoda, ngo ludung sé:koi bík bírodém 'Agerkama:né' émyéji, bí Jiudi kini:kéba:do dakkanru:supa:yé. Émpige:la sé:koi, 'No makkora! émna lumílo, péso no ui:amo:bok dorné umílop gíkaru:bo^e. ²³ Odok-léga:pé, no nok palíkpénam amandém rungudo palígdumílo édém odo no mé:pa:to odokké nok bírodokké nok kekonpé o:kaiko dung, ²⁴ nok amandém runggu kérangí:do mépoto. Odokké gíla nok bírodokki lékopo:taku; odokké gíladlankula nok amandém palíglangu.

²⁵ Kasarido:pé gíla du:dodo nok mirudok lédílo lambédoi aisugorranku, émmamílo nok mirudé nom kéba:migomdok alaglo tolíkpéké, odokké kéba:migomdé sipai alaglo, odok lédupé nom makana:lo tumpéké. ²⁶ Ngo nolum arodém lubidung, édílo:pé nok murkongém bijin-jírínna bingabma:yéji odolo:pé no gílen langkuma:yé."

^e5.22 Giriglo Gehenna

5.21 Gílen 20.13; Atten 5.17

Benggong

²⁷ “Sé: lunamsém nolu tatkítupé, ‘Benggoyok.’ ²⁸ Émpige:la ngo nolum lubidung, sé:koi mimékoném asinki mé:bola ka:mílo bí bík lédílo asin ara:bo sibe:ém be:toibo. ²⁹ Nok lagbíg amigdé nom pa:bém imomílo, édém karpaksuge:la érpaktok. Nok amírdok intakko kamanamdémyang amír appí:dé ui:amo:pé gímanamdé aiya:dag. ³⁰ Odokké nok lagbíg alagdé nom pa:bém imomílo, édém papaksuge:la érpaktoka. Nok amírdok intakko kamanamdémyang amír appí:dé ui:amo:pé gímanamdé aiya:dag.”

Mépakka:mínsunam

(Moti 19.9; Mark 10.11-12; Luk 16.18)

³¹ “Sémpé lula lé:tag, ‘Sé:koi bík yamnédém mépagyéji; mépagnam adnamkosin biparu:yé. ³² Émpige:la ngo nolum lubidung, ammem langkosunamdok ru:yipé sé:koi bík yamnédém mépagyéji, bí bím langkosunépé imodag, odokké sé:ko mépagnam né:dém mida:moyékuji bí:sin benggonépé idag.”

Pesunam

³³ “Lékoda, nolu tatkítu:pé lekeké tani:kídí:dém lunamko, ‘Aroma:pésin nolu pesuyok, émpige:la Ru:tumké aminno okkom pesuka:ji édém ilangka. ³⁴ Émpige:la ngo nolum ludung, ‘Tayéng-among aminno, émpé:sin pesudanyok’, kapéné édé Ru:nék migom-tetkodé; ³⁵ mo:písok aminno:sin pesuyok, kapéné sé: bík lépo tugapkodé, Jerusalemké aminkisin pesuyok, kapéné édé Kínggí:né Migomké nogordé. ³⁶ Odokké noluk tukkum pigapsula pesuyok, kapéné no dumít asongkosin kampo-yaka molamang. ³⁷ Édémpila nok éí émnamdé éí:pé ipélagidag odokké nok ma: émnamdé, ma:pé ipélagidag, édémyang abaya:mílo édé ui:lokké a:dag.”

Alíg-Lígnam

(Luk 6.29-30)

³⁸ “Sé: lunamsém nolu tatkítu:pé, ‘Amiglok alígdé amigé, odokké i:pa:dok alígdé i:pangé. ³⁹ Émpige:la ngo nolum lubidung, aiman tani:yém lutumyok. Sé:kai nok lagbíkké migmodok pimílo, lakkedoksin pikosulang. ⁴⁰ Sé:kai nom kéba:ba:la nok galugém la:pagmílo, nok gétémmam galugdém sin bím bitémlang. ⁴¹ Sé:kai

5.27 Gilen 20.14 5.33 Kíkan 30.2; Atten 23.21

5.35 Jis 66.1; Ni:tom 48.2 5.38 Atten 19.21 5.39 Luyi 24.29

nom bolboda:pé mailkopé gímomílo, bík lédílo mail annyikopé gílang. ⁴² Sé:koi nokkolok koayéji bím bilang, odokké sé:kai nokkolok narpo:mílo bimapé du:yok."

Noluk Miruém Aya:lang

(Luk 6.27-28;32-36)

⁴³ "Sémpé lunamém nolu tattupé, 'Noluk kumrí-do:rém aya:lang odokké noluk miruém tayumlang.' ⁴⁴ Émpige:la ngo nolum lubidung: Noluk miruém aya:lang odokké nolum ipusirenékídí:dok léga:pé kumbilang, ⁴⁵ odo nolu noluk tayéng Abuké omma:pé iyépé. Kapéné bí bík do:nyimé aima:néla: ainélok tayé:lo ka:modag odokké arolok-du:néla: du:ma:nékídí:dok tayé:lo bí podongém omodag. ⁴⁶ Nom aipé-mé:no:ngém no aipé-mé:mílo, nokké oko amané dun? Murkong urnékídí:désin édémpé ima:nei? ⁴⁷ Odokké nolu noluk bírangkídí:ngo:dém kumríksumílo, ammemyang nolu okkom iya:ton? Ui:kumnékídí:désin édémpé ima:nei? ⁴⁸ Odok-léga:pé, nolu aibíndanna ailangka kapé noluk tayéng Abubí aibíndanna aidagji.

Bidumsunam

6¹ "Ansulang, tani: kangga:lo bulu ka:yépé émna noluk 'arolok-du:nam agerém léngkanyok. Nolu léngkanmílo, noluk tayéng Abukolok pa:pénam amaném pa:ma:yé.

² Édémpila édílo nolu laginém bidumsudon, édém tu:tok mudla lugo:suyok, murong-okumlo:la: lambélo, taniyé bulum ménggésuyépé émna kapé séumonékídí:dé idon. Ngo nolum arodém lubidung, bulu buluk pa:pénam amandém pa:tobo.

³ Émpige:la édílo nolu laginém bidumsudon, nok lakke alagdé kinpé lagimang okkom nok lagbíg alagdé idu:ji, ⁴ édémpimílo nok binamdé lé:sila binamé. Odo nok Abu, sé:kobí lé:sila binamdém ka:yéji, bí nom bipénam amaném biyéru:ng."

Kumnamém Luyírbina

(Luk 11.2-4)

⁵ "Odokké édílo nolu kumdon, séumonékídí:démpé iyok, kapéné bulu murong-okumkídí:do dagla odokké lambé sungkenno amme ka:yépé émna kumnídag. Ngo nolum arodém lubidung, bulu buluk pa:pénam amaném pí:sí:do:pé pa:bíttobo. ⁶ Émpige:la édílo nolu kumdoji, noluk soyardo:pé gía:la yabgodém síkkapsuge:la noluk Abukolo:pé kumnang, sé:kom ka:beginji. Odo noluk Abubí, sé:ko noluk ammem kinmomap inamdém ka:toji bí nolum amaném biyé.

⁷ Odokké édílo nolu kumdoji, ui:kumnékídí:démpé lurugo:dém lutíldu:yok, kapéné bulu bojéko agom lunamdém taddupé émna mé:dag. ⁸ Bulukkémpé kumyok, kapéné nolu okkarém lagidagji édém noluk komango:dapé noluk Abubí kindag. ⁹ Édémpila nolu sémpé kumnang:

'Ngoluk tayéng Abu,

nok aminé angunnka:langka,

¹⁰ Nok migomdokodé angka:langka,

nok mé:namé ika:langka tayéng:amongítémpé mo:píso:sin.

¹¹ Ngoluk siloké dopénamém ngolum bi:.

¹² Ngoluk imurém ngolum mé:yinsubilang,

kapé ngolu ngolum imurném mé:yinsubitagji.

¹³ Ngolum anka:lo:pé gíboyok,

émpige:la aima:nélokkém ngolum mopídbilang.

¹⁴ Noluk kekonpé imurném nolu mé:yinsubimílo, noluk tayéng Abubí:sin nolum mé:yinsubiyé. ¹⁵ Émpige:la nolu tani:lok

imurém mé:yinsubima:mílo, noluk Abubí:sin noluk imurém mé:yinsubima:ye."

Mennam

¹⁶ "Odokké édílo nolu mendon, séumonékídí:démpé noluk dumsu-migmodém imoyok, kapéné bulu ammem menna dung émna ka:dopé buluk dumsu-migmodém mé:dírra du:modag. Ngo nolum arodém lubidung, bulu buluk pa:pénam amaném pa:bíttobo. ¹⁷ Émpige:la édílo nolu mendoji, noluk tukku:lo tulangém yonsulang, odokké mamug-lasug sulang, ¹⁸ édémpimílo noluk mennadém amme kangkinma:yé, émpige:la noluk Abubí sé:kom ka:begma:ji, bí kinyé. Odokké noluk Abubí, sé:ko, nolu okkom amika:map iton édém ka:beksula, nolum amaném biyé."

Tayéng-amo:tok Mitémirém

(Luk 12.33-34)

¹⁹ "Noluk aíké léga:pé mo:píso bojéko murkongém mékumsuyok, okolo tapumé píddoji, argomé bugdoji, odokké okolo dopsongé moyagla dopsodagji. ²⁰ Émpige:la noluk aíké léga:pé tayéng-amo:tolo mékumsulang, okolo tapumé pídma:ji, argomé bugma:ji, odokké dopsongé moyagla dopsola:ma:ji. ²¹ Kapéné okoloi noluk ompotiyé du:yéji, oddoi noluk asindé:sin du:yé"

Amírdok Pia:dé

(Luk 11.34-36)

²² "Amigdé amírdok seraki:dé. Noluk amigdé aimílo, noluk amír appí:dé píangé pí:sí:la du:yé. ²³ Émpige:la noluk amigdé aima:mílo, noluk amír appí:dé kémo:jjí:la du:yé. Noluk ara:dok du:né pía:dé kémomílo, méngkítok édé kémodé éddíko kémojjí:dagji!"

Ru:nébi:la: Kanamsí:nam

(Luk 16.13;12.22-31)

²⁴ "Sé:kosin atéro:dé ru:tum anyikolok agerém gerbila:mang. Bí akoném tayumyé, odokké akondém aipé-mé:yé, émmamílo bí akolok agomém tadyé odokké akondokkém tadmá:yé. Nolu Ru:nékéla: Murkongké agerém lékkopé gerramang.

²⁵ Odok-léga:pé ngo nolum lubidung, nolu okkom doyé-tí:yén émna, noluk aíké turnam léga:pé; odokké okkom géyebomyén émna noluk amírdok léga:pé mé:díryok. Turnamdé donam-tí:namdémyang, odokké amírdé génam-bomnamémya:sin

bottéya:ma:nei? ²⁶ Do:mírtok dénggon péttangkídí:dém ka:tok, bulu pitsinmang, gatsinmang odokké kumsu:lo:sin jongkumsumang, émgom noluk tayéng Abubí bulum donamém bidag. Nolu bulumyang bojéru:ngkopé arré kaya:ma:lang? ²⁷ Nolukkolok sé:ko mé:dírra bík turnamdo longéko tursedladang?

²⁸ Odokké kapila nolu génam-bomnam léga:pé mé:dírdon? Aríglok lili appunkídí:dém kangkítok, kapé bulu mí:tadon; bulu agerém germang odokké onnomsin kémang. ²⁹ Émgom ngo nolum lubidung, Solomonké írga:né appí:dok a:ko:sin buluk ara:sok akolokkémya:sin kangkanyap gémangai. ³⁰ Ru:nébí aríglok nésiném édémpé gémo-bommomílo, okodé silo so dun odokké yampo umílo gélígyé, bí nolum édémyang bojéyangko gémo-bommoma:ye:nei, nolu ajjiko mé:jíksunékídínga?

³¹ Édémpila odogbuluk léga:pé mé:díryok, 'Okkom ngolu doyen? Okkom ngolu tí:yén? Odokké 'Okkom ngolu géyé- bomyén émna lula?' ³² Kapéné ui:kumnékídí:dé odogbuluk lédule duggomíndag; odokké noluk tayéng Abubí kindag sémbulum nolum lagidag émna. ³³ Émpige:la bík migomdokodém mapolang odokké bík arolok-du:namdém, odokké édé lagnam appí:dém nolum bí biyé. ³⁴ Édémpila yampoké léga:pé mé:díryok, kapéné yampobí aíké légangé yampo mé:dírsuyépé. Longédé longgí:do bojéko ngasodém pa:su:dag.

Ammem Kéba:ba:nam

(Luk 6.37-38; 41-42)

7¹ "Kébangém banggoyok, odo nolumsin kébangém ba:ma:yé.
² Nolu kappar ammem kébangém ba:doji, nolumsin édémarpé ba:yé, odokké oko kínanékokki nolu kíla bidoji, édé kínnínodokki nolumsin kíjala biyéku. ³ Nok aíké amigdok du:né ísíng-attu:dém ka:suma:pé kapé no nok bírodok amigdok takoddém ka:begdu?
⁴ Kapé no nok bírodém lulangkan, 'ka:so nok amig takoddém ngo darpagbisoi,' émpige:la appíng ayírdo nok aíké amigdok du:né ísíng-attu:dém ka:suma:pé? ⁵ Nolu séumonékídínga, aíké amigdok ísíng-attu:dém darpaksu:potok, odok lédupé no nok bírodok amig takoddém naréngo:pé darpagbila:yépé.

⁶ Okodé angunné:ji édém ikiyém biyok; odokké nok bakorém e:gém érrígbiyok. No érrígbimílo, édémbulum bulu aléki sammípagayé, odokké églatsula nom atak atakpé sermíkpéké."

Kotok, Matok, Rankutok

(Luk 11.9-13)

⁷ "Kotok édém nom biyé; matok odo no mapasuyé; ranku:tok odo nok léga:pé yabgodém síggebiyé. ⁸ Kapéné sé:koi koyéji bí pa:yéru:ng; sé:kobí mayéji, mapasuyeru:ng; odokké sé:kobí ranku:yéji, bíkképé yabgodém síggeru:biyé. ⁹ Nolukkolok sé:ko, bík ao:dé pitangko komílo, bím ílíngko bidon? ¹⁰ Odokké bí ongoko komílo, bím tabíko bidonei? ¹¹ Émpige:la nolu aisíman tani:ge:lasin noluk ommangém ainé amaném bikindo, émpém noluk tayéng Abubí éddíko aiya:né amaném biyéji sé:kobulu bíkkolok koyéji!

¹² Amme nom okkom iladokuém aipé-mé:doji bulumsin édémíng ilang. Kapéné Musik Lurodo:la Lungorkídí:do édémbuluméi luyírtag."

Ponmenéla Pontan Sé:turdé

(Luk 13.24)

¹³ "Ponmené sé:turdok gía:lang. Kapéné botté:nédé sé:turdé odokké pontanédé lambédé okodé sikodo:pé gíbodagji, odokké bojéru:ngkoné odok gía:dag. ¹⁴ Émpige:la ajjinédé sé:turdé odokké ponménédé lambédé okodé turkodo:pé gíbodagji, odokké ako-annyongkoné édém mapadag."

Ísínkola: Odok A:yédé

(Luk 6.43-44)

¹⁵ "Aroman lungor-lunékídí:dém totsulang. Bulu mer kísapé kangkosula nolukkolo:pé gíye; émpige:la ara:pé bulu makkeresiyané lampiyangé. ¹⁶ Buluk agerdokki bulum nolu kangkinyé. Nolu songkír-tanglok angurém pírdolang, odokké tangomnok tajígém pírdolang? ¹⁷ Édémpila appíng ainé ísínagé ainé a:yém e:do, émpige:la aiman ísínkoné aiman a:yém e:do. ¹⁸ Ainé amíngkoné aiman a:yém e:lamang, odokké aiman amíngkoné ainé a:yém e:lamang. ¹⁹ Ainé a:yém e:man amíng appí:dém kértabamge:la umílo érrígyé. ²⁰ Édémpé, buluk a:yédokki nolu bulum kangkinyé."

Ngo Édílo:sin Nolum Kinmangai

(Luk 13.25-27)

²¹ "Ngom 'Ru:tum, Ru:tum,' émna gogné appíngé, tayéng-among migomdokodo gíangamma:yé, émpige:la sé:kobí ngok tayéng Abuké mé:namdém iyéji bí:pag gía:yé. ²² Odo longédo bojéru:ngkoné ngom luyé, 'Ru:tuma, Ru:tuma, nok aminno ngolu lungorém lumanga:lang, odokké nok aminno ngolu ui:yém ménenma:ngalang, odokké bojéru:ngko mé:píla:ma:nam agerém ngolu germanga:lang? ²³ Odo ngo bulum naréngo:pé lubiyé, 'Ngo nolum édílo:sin kinmangai. Ngokkoso:kké gé:rkang, nolu aima:nékídínga!'"

Okum Moné Tani:anyiko

(Luk 6.47-49)

²⁴ "Odok-léga:pé sé:kobí ngok sé: agomkídí:sém tadge:la édémbulum ibomdagji, bí mé:jo:né tani kísako sé:ko bík okumdém torné-íling tayé:lo motang. ²⁵ Podongé ododo, pumi-assé pungadodo, odokké ésaré sarra édé okumdo:pé níngadodo, édé otabma, kapila:né édém torné-íling tayé:lo aksa:tag.

²⁶ Émpige:la sé:kobí ngok sé: agomkídí:sém tadge:la, édémbulum ibomma:ji bí makkorné tani:ko sé:kobí bík okumdém sulli tayé:lo motang. ²⁷ Podongé ododo, pumi-assé pungadodo odokké ésaré sarra édé okumdo:pé saradodo; édé omíg-osíglá otappagyé."

Jisuké Ilang-gíla:namdé

²⁸ Édílo Jisubí édémbulum lungapton, gíkumsunékídí:dé bík luyírnamdém tadla tadngaksuto, ²⁹ kapéné bí ilang-gílangkané kísapé bulum luyírbito, buluk luro luyírnékídí:dok kísapémang.

Jisubí Tani:koném Ésa:motoku

(Mark 1.40-45; Luk 5.12-16)

8¹ Édílo bí adi:dokké gíitokuji, kéréngkopé taniyé bíkkolo gímíndo.
² Odokké kangkítok, ngero-ro:nam tani:ko bíkkodo:pé gíge:la lébítunga:la kumna luto, "Ru:tuma, no mé:bimílo, no ngok asíksém naré:mola:dakku."

³ Jisubí bík alagém ma:lenge:la bím riyitto. Odokké luto, "Ngo mé:lígdung, naréngkangkulangka!" Odokké oddar bík ngero-ro:namdé aikangku. ⁴ Odo Jisubí bím luto, "Kangkí, no sé:komsin okkomsin lubiyok. Émpige:la gíla, no aídé mirí:dém léngkansupo:ta, odokké bulum lubikunam léga:pé Musi:ké lulígnam amandém palíkpo:ta."

Jisubí Ruman Opisarkolok Pagbokoném Ésa:mokunam

(Luk 7.1-10)

⁵ Édílo Jisubí Kapernaumpé gía:toji, língko-opisarkoné bíkkodo:pé gíla kumna luto, ⁶ "Ru:tuma, ngok pagbodé kínggípe kila okum élé yétabla dung."

⁷ Jisubí bím luto, "Ngo gíge:la bím ésa:moyéku."

⁸ Émpige:la língko-opisardé bím lulatsutoku, "Ru:tuma, ngok okumdo:pé no gía:do:pé ngokké arré kamang. Émpige:la agomo:pé lulíktei, oddoi ngok pagbodé ésa:yéku. ⁹ Kapéné ngo:sin amiké kéíglok tani:ko, ngok kéíglo:sin bojé:ko maglíngé dung. Ngo akoném 'Gí kang' émmílo, bí gídag; akoném, 'Gíatok' émmílo bí gía:dag. Ngo ngok pagbodém 'sém itoka émnígmílo,' bí édém ibidag."

¹⁰ Édílo Jisubí édém tattoji, bí tadla tadngaksuto, odokké bíkkol gímínnékídí:dém bí luto, "Ngo nolum arodém lubidung, ngo Israel ara:so a:kosin sémpin kínggí:né mé:jíksunném pangkímang.

¹¹ Ngo nolum lubidung bojéru:ngko sanggatokkéla: o:abokké gíla tayéng-among migomdokodo Abraamké, Isakkéla: Jakubké doko-tebuldo tedmínyé. ¹² Édílo migomdokodok ommangkídí:dém kémojíjínkodo:pé érrennigyéji, odo taniyé ipang rékkérépsula kabla-ríla du:yé. ¹³ Odokké língko-opisardém Jisubí luto, "Gí kangku! Nok mé:jíksukamdépé nom ibitagbo."

Odokké odo ayírrado bík pagbodé ésanggangku.

Jisubí Bojéru:ngko Tani:yém Ésa:mokunam

(Mark 1.29-34; Luk 4.38-41)

¹⁴ Édílo Jisubí Pitorké okumpé gía:toji, Pitorké ayodé ramna asubdo kédla du:dopé bí ka:pa:suto. ¹⁵ Bí bík alagdok gakkínammé ramnamdé bíkkolokké gípackang, odokké bí darobge:la bím ila-sa:la bito.

¹⁶ Édílo yummayírka:ji, bojéru:ngko ui:pa:nam taniyém bíkkodo:pé gíabodo, odokké bí yalokídí:dém agom apirki ménnenamto odokké kila-ramna du:né appí:dém ésa:motoku. ¹⁷ Lungor-luné Jisoyaké lunamdém illet-gílednam léga:pé sémpé ikang. "Bí ngoluk pa:bém jo:líksu:to odokké ngoluk kinam-ramnamém jo:pagbomkang."

Léduké Jisukol Gímínpénékídíng

(Luk 9.57-62)

¹⁸ Édílo Jisubí ka:suton bojéru:ngkopé taniyé bím yadyedla du:dopé, bí bíkkol luyírsunékídí:dém pa:ta:dok kekonolo:pé gído:pé lulíktó. ¹⁹ Odo luro luyírnéko bíkkodo:pé gísa:la luto, "Luyír-abu, no okolo:péi gíyeji ngo nok lédule odopéi gímínpé."

²⁰ Jisubí bím lulatsutoku, "Mensaru:lokké dungko arungé dung odokké do:mírtok péttangkídí:dokké asubé dung, émpige:la Tani:ké Ao:ké bík tukkadém léngkoko okolo:sin kamang."

²¹ Gímínnékídí:dok akonkoné bím luto, "Ru:tuma, ngom gíponggekula ba:bumé yusí:podokupé mélikpoteikui."

²² Émpige:la Jisubí bím luto, "Ngok lédule gímíntok, odokké sinékídí:dé buluk aíké sinékídí:dém yusí:motok."

Jisubí Bottén-Ésarko Sarngasumoto

(Mark 4.35-41; Luk 8.22-25)

²³ Jisubí ollungkolo sa:so, odokké bíkkol luyírsunékídí:dé bík lédule gímíndo. ²⁴ Odokké kangkítok, bottén-ésarko pa:ta:do:pé sarangkang, édémpila siyaddé ollu:dok tayé:do:pé lu:sangkang. Émpige:la Jisubí yubngaksula dungngai. ²⁵ Odokké bulu gíla sémpé lula bím urropto, "Ru:tuma, ngolum moturtei! Ngolu sidagbo!"

²⁶ Bí bulum lulatsutoku, "Ajjiko mé:jíksunékídínga, nolu kapila pésodun?" Odo bí dagrobge:la ésardémna: siyaddém morítto, odokké édébulu aso:danpé du:dankang.

²⁷ Tani:kídí:dé ka:la kangaksula tauto, "Sé: kapin tani:koné:í bí? Dumuangéla: lusan-siyadé bík agomém taddag!"

Ui:Pa:nam Tani:anyikoném Jisubí Aimotoku

(Mark 5.1-20; Luk 8.26-39)

²⁸ Odokké édílo bí pa:tang kekonké Gadarini^f mo:tagdo:pé gípíton, agokídí:dokké gílenne ui:pa:nam tani:annyik bím ríksuto. Bulu airu:pé pésokanna odok sé:kosin gípadla:mangngai. ²⁹ Odokké kangkítok, bulu jé:la lukang, "Ru:nék Ao:a, no ngolukkolok okkom lagidang? No ngolum ngoluk ayírdé a:madapéi mogídmomatkapé so:pé gídun?"

³⁰ Odo bulukkolokké ajjiko mo:téngo:pé bottén kéréngkop e:gém dogomola lé:tagai. ³¹ Ui:kídí:dé Jisumé kumna luto, "No ngolum ménnenmílo, ngolum e:g kéré:do:pé mélíglang."

³² Bí bulum luto, "Gíkang!" Édémpila bulu gílenna e:gkídí:do durangkang, odokké e:g kéré:dé pa:tang ragodok outkodokké dugyingamna asi:do singapgang.

³³ E:g ka:sínékídí:dé duglangkula taondo appí:dém lubitoku, odokké ui:pa:nam tani:kídí:dé kapika:ji édémsin lubitoku. ³⁴ Odokké kangkítok, taondok appíngé Jisumé kangkolo gílenndo. Odokké édílo bulu bím ka:ton, bulu bím buluk do:ludokké gípagdokupé kumna luto.

Jisubí Yé:né Tani:koném Ésa:motoku

(Mark 2.1-12; Luk 5.17-26)

9¹ Jisubí ollungkolo sa:la kongkolangkula bík aíké taonpé gítoku.
² Odokké kangkítok, tani:ékké bíkkodo:pé, asupkolo kédla du:né yé:né tani:ko gíbodo. Odokké édílo Jisubí buluk mé:jíksunamdém ka:ton, bí yé:né tani:dém luto, "Ao:a, nok asiném kínggítok; nok pa:bém mé:yinsubitagbo."

³ Odo luro luyírné ékké bulu aí:kídí:dém aíém lusuto, "Sé: tani:sé: Ru:némé luka:duma:lang!"

⁴ Buluk asin mé:namdém kinge:la, Jisubí luto, "Kapila nolu aisí:maném asin ara:do mé:nggola du:don? ⁵ Okodé lupé lupoyadang: 'Nok pa:bém mé:yinsubitagbo' énmamdé:yé, 'Darobge:la lambégítok énmamdé:yé'? ⁶ Édémpila nolu kinyépé mo:písok tayé:so Tani:ké Ao:ké pa:bém mé:yínsubila:nan ilang-gílangé dung énmamdém." Odo bí yé:né tani:dém luto, "Daroptok, nok asubdém la:sangge:la okumpé gíkangku."

⁷ Tani:dé daropkang odokké okumpé gíkangku. ⁸ Édílo gíkumsunékídí:dé édém ka:ton; bulu pésokang; odokké édémpin ilang-gílangém tani:yém bitung émna bulu Ru:némé luyitsuto.

Jisubí Moti:mé Gognam

(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Jisubí odokké gíla du:dodém, Moti émnam tani:koném bí ka:to sé:ko murkong urko tebuldo tedgabla dungngan. Bí bím luto, "Ngok lédulo gímíntok."

Odokké Motibí darobla bík lédulo gímínkang.

¹⁰ Édílo Jisubí Motiké okumdo yumé apin dola dungan, bojéru:ngko murkong urnélang "imurné" gíla bíkkélang bíkkol luyírsunékídí:dok lédílo dojonsuto. ¹¹ Édílo Parosikídí:dé édém ka:ton, bulu bíkkol luyírsunékídí:dém tauto, "Kapila noluk luyírné:bí murkong urnélang 'imurnékídí:dok' lédílo dojonsudang?"

¹² Édém tatpasuge:la, Jisubí luto, "Ésa:ném kinam-ka:biném lagimang, émpige:la kinnémpak lagidag. ¹³ Gílangkula odok légí:dém kinpo:taku: 'Ngo ayangém pa:lí:dag, palígnammém lagimang.' Kapéné ngo arolok-du:ném gokkolo gímang, émpige:la imurnékídí:démpag gokkolo gídung."

Mennam Tayé:lo Taunam

(Mark 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Odo Jonkol luyírsunékídí:dé gíge:la bím tauto, "Kapila ngolula: Parosikídí:dé menkedang, émpige:la nokkol luyírsunékídí:dé mendaneiman?"

¹⁵ Jisubí lulatsuto, "Kapé mida:moné magbodok mibokídí:dé mé:dírra du:yén édílo bí buluk lédílo du:dagji? Ayírdé a:yé édílo mida:moné magbodém bulukkolokké gípagboyékuji; odo bulu menyé.

¹⁶ Sé:kosin anu gayinki akun génamém potagnamang, édém potagnamílo, anu gayindé busumsula aku gayindém buyago:ya:yé, odokké bedyakkodém bedyago:moya:yé. ¹⁷ Taniyé anu apongém aku suktam-pígéngkolo píla lé:mang. Bí píla lé:mílo, anu apo:dé suktamdém bugyagmoyé, odokké apo:dé bitpagamyé, odokké suktamdé:sin agerro angkuma:yé, émpige:la anu apongém anu suktam-pígélo píla lé:do, odokké odo anyidéméi mésíla lé:do."

Siné Ko:nédé:la Kiné Mimédé

(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Édílo bí édém lula dungngan, Jiudi migomkoné gíla lébítungala bím kumna luto, "Ngok omédé su:pagong sikang. Émpige:la no gíla nok alagém bík tayé:do pigabbimílo, oddoi bí turyéku."

¹⁹ Édémpila Jisubí darobdanna bík lédílo gímínto, odokké bíkkol luyírsunékídí:dé:sin bík lédul gímíndo.

²⁰ Odokké kangkítok miméko sé:kobí yí:lanyí díttakkopé í:yé bidla kila dungngan bí Jisuk lamkudok gísa:la bík gasor turyí:dok ukkító. ²¹ Bí aí aíém lusuto, "Ngo bík gasordém ukkou pa:míloi, ngo ésa:ru:yeku."

²² Jisubí ngenggonamé bím ka:suto odokké bí luto, "Omma, nok asiné kínggítok, nok mé:jíksunamdé nom ésa:motakku." Odokké édé ayírradokké édé mimé:dé ésangkungku.

²³ Édílo Jisubí migomdok okumpé gía:la pempa mudnékídí:démna urmurra du:né tani:kídí:dém ka:ton, ²⁴ odo bí luto, "Gílenam, ko:né:sé sima:umpé, bí yublamín dun." Odo bulu bím yirka:to.

²⁵ Gíkumsuné tani:kídí:dém ru:yipé mélennígnam lédupé, bí ara:pé gía:la ko:né:dok alagdok sogabnammé, bí daropkungku. ²⁶ Édé agerdok do:yí:dém mo:tagdok appí:loi kinapto.

Jisubí Miglun Tani:anyikoném Kabegmotoku

²⁷ Jisubí édé okumdokké gídokudodém, miglun tani:anyiko bík lédule gímíngela, jé:la luto, "Debidké Ao:a, ngolum aya:tei!"

²⁸ Édílo bí ara:do:pé gíangkan, miglun tani:anyidé bíkkodo:pé gído, odo bí bulum tauto, "Ngo noyim ésa:molayéku émna noyi méngkésudon?"

Bulu lulatsutoku, "É: Ru:tuma, ngolu méngkésudo."

²⁹ Odo bí buluk amigdok pigabbige:la luto, "Nolu okko émna mé:jíksudang édémpéi ika:langka!" ³⁰ odo bulu kapangkanku. Jisubí bulum torgampé luto, "Annangka, sidém sé:kosin kinpé lagimang."

³¹ Émpige:la bulu gílenna édé mo:tagdok appí:loi bík agomém kinabmoto.

Jisubí Gommané:koném Lulamokunam

³² Tani:kídí:dé gílendodo, ui:pa:nam tani:ko:ném sé:ko agom lulamangnan, Jisukodo:pé gíbodo. ³³ Odokké édílo ui:dém ménnenbitoji, édé gomma:né tani:dé agom lulanganku. Gíkumsunékídí:dé ka:la kangaksula luto, "Sémpiném Israelso édílo:sin kangímangai."

³⁴ Émpige:la Parosikídí:dé luto, "Bí ui:kídí:dok migompé batpénédokki tornamém pa:la ui:kídí:dém ménnendung."

Ager-gerné Ajjiko

³⁵ Jisubí appíng taonémna: do:lungém gíbínto, murong-okumkídí:do luyírbito, tatpon lutaddok migomdokodém lugo:bito odokké kinam-ramnam appíngém ésa:motoku. ³⁶ Édílo bí gíkumsuné tani:kídí:dém ka:ton, bí buluk léga:pé asin kibikang, kapila:né bulu mé:dírdaggai odokké bulukké okkosin kamang, ka:sín kaman mer kísadaggai. ³⁷ Odo bí luyírsunékídí:dém luto, "Gatku:pénamé bojéru:ngko dung, émpige:la gatku:pénné abamang. ³⁸ Odok-léga:pé, gatsímokuné Ru:tumdok kotok, bí gatsíngkupénam arígdo:pé gatsíngkunném mélígdo:pé."

Mélígnam Yí:la:nyídé

(Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

10¹ Bí bíkkol luyírsuné yí:la:nyídém bíkkodo:pé gogge:la aiman yallom ménnennado:péla: takam mosimola:manamémna kinamém ésa:moladokupé ilang-gílangém bulum bito. ² Sé:bulu édé mélígnam yí:la:nyídok aminkídí:dé: lupodanna, Simon (sé:kom Pitor émdoji) odokké bík bíro Andriu; Jebediké ao Jems, odokké bík bíro Jon; ³ Pilipbí:la: Bartolumiu; Tomasbí:la: murkong urné Motibí; Alpauské ao Jems, odokké Taddausbí; ⁴ Jilot émmam Simonbí odokké Iskortia Judasbí, sé:ko bím yadla-kopakton.

Yí:la:nyídok Agerdé

(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵ Kéíkké luyírkídí:dém luge:la Jisubí yí:la:nyídém mélennítko: "Jiudiman tani:kídí:dok ara:do:péla: Somoriakídí:dok taonno:pé gía:yo. ⁶ Émpige:la Israelsok yogné merkídí:do:pé gílang. ⁷ Odokké gíla lugo:bita, 'Tayéng-among migomdokodé aninka:bo.' ⁸ Kinném ésa:molangku, sinném turmolangku, sé:kobulum ngero-ro:la lé:tun bulum naré:molangku, ui:yém ménnennang. Arrém bimap nolu pa:tag, arrém lamap bilang. ⁹ Nolutuk ígíng jinrékkídí:do, aíném, murkongém manggom, aro-adinnok anír-murkongém bomyok; ¹⁰ lambédok léga:pé sogéném bomyok, galugémsin bomsedyok, létangmanggom tukuném bomsedyok. Ager-gerném biparu:yé bulu okkom lagidagji.

¹¹ Nolu édílo taonkolomanggom do:lungkolo gíadon; odo aré kané tani:koném magappo:lang odokké gíkuma:do:pé bík okumí:do du:lang. ¹² Nolu okumkolo gía:doém, noluk asin-aséngém bilang. ¹³ Okumdé pangkanmílo, noluk asin-ansíngé odo dungka:langka, odokké pangkanma:mílo, noluk asin-ansíngdé nolukkolo:pé gíladyéku. ¹⁴ Sé:koi nolum boríksuma:mílo odokké noluk agomém tadma:mílo, noluk alédok bagabné duli:ém lépaksulang édílo nolu édé okumdém manggom taondém mépagla gídokuji. ¹⁵ Ngo nolum arodém lubidung, kébang ba:do longédo Sodomdé:la Gomorra:dé edé nogordémyang ayangém pa:ya:yé."

Ipusire A:dobo

(Mark 13:9-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ "Mer kísapé ngo nolum lampiyangkídí:dok ara:lo:pé mélennígdung. Odok-léga:pé tabbémpé larrang odokké pékkémpé

kinsumané-p-iling. ¹⁷ Totsuldu:lang; kapéné tani:yé nolum do:lung kébangkídí:do tolígyé odokké buluk murong-okumkídí:do nolum dí:yé. ¹⁸ Ngok léga:pé nolum amo:ru:tumkídí:do:péla: migomkídí:do:pé soabomyé, édé bulumna Jiudiman tani:yém tatpon lutaddém lubikunamkopé iyé. ¹⁹ Édílo bulu nolum kéba:dop gíaboyen, okkom luyyan odokké kapé luyyan émna mé:díryok. Nolu okkom lupénammén odo ayírdo nolum biyé. ²⁰ Kapéné noluk lupénam agomdé nolukkémang, édébulu noluk Abuké Yalodokké gíyé odokké nolukkoki luyé.

²¹ Bírro bírrom sido:pé yadla-kopagyé, odokké abudé bík ao:dém; ommangkídí:dé buluk ané-abu kekonpé dagrobyé odokké bulum sikolo:pé ní:lígyé. ²² Ngok léga:pé appíng taniyé nolum tayumyé, émpigé:la sé:ko léddardo:pé dagrasula du:yaryéji bí:pag moturkunamém pa:yé. ²³ Édílo bulu nolum taonkolo ipusireyéji, akon taonno:pé duglang. Ngo nolum arodém lubidung, nolu Israeldok nogor appí:do noluk agerém gerama:dodoi Tani:ké Ao:bí gíladyéku.

²⁴ Luyírsunné bím luyírnédém bottéya:mang, pagbokoné bík ru:tumdém bottéya:némang. ²⁵ Luyírsunébí bím luyírnémé gésula:namdéi bíkképé pí:dag, odokké pagbodé bík ru:tumdém gésunamdé. Okumdok ru:tumdém Beljebub émmílo, bík okum-éra:dok tani:kídí:dém éddík aiman aminki gogyén!"

Sé:kom Pésopénamén

(Luk 12:2-7)

²⁶ "Édémpila tani:yem pésoyok. Okkom su:pag takkomna lé:tang édém kubgeyambiyéku, odokké kinma:nam roisong appíngém kinabmoyéku. ²⁷ Ngo nolum okkom kémodo lubiduji, nolu édém longé pí:a:do lubilang; okkom noluk yeru:do písí:pasa:pé lubitu:ji; édém selab tayé:lokké lugo:bilang. ²⁸ Sé:kobulu adin-amírem mokela:dagji émpige:la dé:né-yallom mokela:ma:ji bulum pésoyok. Édémpimap Ru:ném pésolang sé:ko adin-amírméla dé:né-yalo anyí:paksém ui-amo:bo mokela:dagji. ²⁹ Péksarung píryinkoném murkong-anírkolo koma:nei? Éngom bulukkolok apirkosin noluk Abuké kinma:pé amo:lo oledmang. ³⁰ Noluk tukkudok dumíd appí:dém sabamtag. ³¹ Édémpila pésoyok; nolu bojéru:ngko paksarungémyang arré kaya:dag."

Jisumé Lupagnam

(Luk 12:8-9)

³² "Sé:kobí ngom tani: kangga:lo ludésuyéji, ngo:sin bím ngok tayéng Abuké kangga:lo ludésuibiyé. ³³ Émpige:la sé:kobí ngom tani:kanggalo lupaksu:yéji, ngo:sin bím ngok tayéng Abuké kangga:lo lupaksu:yéku.

Asin-Ansí:ngmang, Émpige:la Yoksé

(Luk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Ngo mo:píso:pé asin-ansíngé bombila gídung émna mé:yok. Ngo asin-ansíngém bombikolo gímang, émpige:la yoksakopag bombitung. ³⁵ Abudok kekonpé ao:dé, anédok kekonpé omédé, ayodok kekonpé yamédé daksa:dopé ngo gídung, ³⁶ bík aíké okum-érang taniyé tani:kolok mirupé iyé.'

³⁷ Sé:koi bík ané-abudém ngomyang aipé-mé:yadagji bí ngokkol luyírsunépé ilamang; sé:koi bík ommangém ngomyang aipé-mé:yadagji bí ngokkol luyírsunépé ilamang; ³⁸ odokké sé:koi bík aíké kurusdém jo:sula ngok lédulo gíma:yéji bí ngokkol luyírsunépé ilamang. ³⁹ Sé:kobí bík turnamdém pa:tag émna mé:su:yéji bíkkédé yogyé, odokké sé:kké ngok léga:pé bík turnamdé yogyéji bí édém pa:yérung."

Amankídíng

(Mark 9:41)

⁴⁰ "Sé:kobí nolum boríksudaji bí ngom boríksudag, odokké sé:kobí ngom boríksudagji bí ngom mélínédémsin boríksudag. ⁴¹ Sé:koi lungor-lunékoném bí lungor-lunéko émna boríksudagji bí lungor-lunékolok amanko pa:yérung; odokké sé:koi arolok-du:nékoném bí arolok-du:néko émna boríksudagji bí arolok-du:nékolok amanko pa:yérung. ⁴² Odokké sé:koi ansín asi batiouko sé: ajjí:nékídí:sok a:koném biyeji bí ngokkol luyírsunéko émna, ngo nolum arodém lubidung, bí aroru:pé amanko pa:yérung."

Jisubí:la Jon Baptisbí

(Luk 7:18-35)

11 ¹ Édílo Jisubí bíkkol luyírsuné yí:la:nyídém sémbulum luyírbito; bí odokké gípagla odok kérangké nogorkídí:do luyírbikolo:la lugo:bikolo gító.

² Édílo Jon Baptisbí okkom Kiristobí iladun édém makana:do tatpa:suton, bí bíkkol luyírsunném, ³ "No:fi, édé sé:kobí gípénédén, émmamílo ngolu sé:kai akonémyé toya:pénamén"? émna bím taudo:pé mélikto.

⁴ Jisubí lulatsutoku, "Gílatkangku odokké Jonmé lubitaku nolu okkom ka:patatpasudun: ⁵ Migluné ka:pa:dungku, lékíné gíladungku, sé:kobulum ngero-ro:tagan bulum naré:motakku, ru:bené tatpa:dungku, sinném turmodungku, odokké tatpon lutaddém opanném lugo:bidung. ⁶ Ayang-pa:nédé bulu sé:ko ngom mé:moma:ji."

⁷ Édílo Jonkkol luyírsunékídí:dé gídagakun, Jonké do:yingém Jisubí gíkumsunékídí:dém kíbito: "Nolu sullipottolo okkom kangkolo gílenkan? Ésaré sartabla lé:nam dorbumkonémnei?

⁸ Émma:mílo, nolu okkom kangkolo gílenkan? Tani:kolok ainé génammém gérusu:la du:namdémyé? Sé:kobulu ainé bédugasorém gérusuldu:dagji bulu migom-okumkídí:do:mín du:dang. ⁹ Odo okkom kangkolo nolu gílenkan? Lungor-lunékonémnei? Édé arro, nolu lungor-lunékonémya:sin bottéya:nék ka:to. ¹⁰ Édé Jonbí sék léga:pé sém adla lé:tag: "Ngok barígém ngo nomyang gípo:yado:pé méligyé, sé:ko nok léga:pé lambém moninsu:nobiyé.'

¹¹ Ngo nolum arodém lubidung: Sé:kobulum anné otagji buluk ara:lo Jon Baptisméyang bottéya:né a:kosin kamang. Émpige:la tayéng-among migomdokodok amepagya:nédé bímyang bottéya:dag. ¹² Jon Baptiské longédokké silolo:pé, tayéng-among migomdokodé bolbodapé gíbadung odokké tani:kídí:dé édém laktumkídung. ¹³ Kapéné Jonké ayírdo:pé lungor-lunékídí:déla Musik Lurodé migomdokodok tayé:lo agomém lutung. ¹⁴ Odokké no édém méngkésulí:dagmílo, bí Elija:bí sé:ko gípénédén. ¹⁵ Sé:kké yérungé du:ji, bím tadmotok.

¹⁶ Ngo sé: opesém okokki luyisunayan? Bulu réko-kokolok tedla du:né ko:kangémpé idag akoném jé:la gogladu:némpé: ¹⁷ 'Ngolu noluk léga:pé pempém mudbika, émpige:la nolu so:tomang; ngolu kabaném kabbika émpige:la nolu kaptomang.' ¹⁸ Édílo Jonbí gíkan,

11.3 Aba 2.3 11.5 Jis 35.5-6 11.10 Mal 3.1; Mk 1.2 11.12 Luk 16.16

11.14 Mal 4.5 11.15 Léng 13.9

bí doma:tímangai, odokké appíngé luto, 'Bíkké ui:yé dung.' ¹⁹ Édílo Tani:ké Ao:bí gító, bí doto-tí:to, odokké appíngé luto, 'Kangkító sé:tani:sém! Bí dorí tí:rínékola tínguriko, murkong urnélogla imurnélok ajoné.' Émpige:la mé:jo:namdém bík agerkokkipag léngkandag."

Méngkutsunam Taonkídíng

(Luk 10:13-15)

²⁰ Odo Jisubí édé taonkídí:dém lupagbomkang okolo bí bojéko bík mé:píla:manam agerém gerkan, kapila:né bulu méngkutsutomang. ²¹ Korajina, mé:díré nokkolo:pé! Betsedanga, mé:díré nokkolo:pé! Nolukkolok gernam mé:pílama:nam agerkídí:dém Tayardo:la Sidondo gernamka:mílo, bulu longkobong méngkutsula toilalo:la médbulo tedla-du:yaboi. ²² Émpige:la ngo nolum lubidung, kéba:ba:do longédo nolumyang Tayarbí:la: Sidonbí anpopoya:yé. ²³ Odokké no, Kapernau:ma, nom do:mírtopéi jo:sa:lígyén? Ma, no ui:korubopépag gíiyé. Noluk ara:dok inam mé:pílama:nam agerkídí:dém Sodomdo inamka:mílo, édé nogordé siloké longéso:pé:sin du:yapé. ²⁴ Émpige:la ngo nolum lubidung kéba:ba:do longédo nomyang Sodombí anpopoya:yé."

Ngokkolo:pé Gíge:la Durasuta

(Luk 10:21-22)

²⁵ Odo ayírdo Jisubí luto, "Abu, tayéng-amongkéla mo:oísok Ru:tuma, ngo nom luyitsudung, kapila:né no sémbulum mé:jo mé:labnélokkémna kinnépa:nélokkém lé:sila lé:tung odokké ajjiné ko:kangém kinmodung. ²⁶ Arro, Abu, kapéné sé: nok asin mé:yumsunamé.

²⁷ Sé: appí:sém ngom ngok Abubí bitag. Abbobí:ma:mílo Ao:mé sé:kosin kinmang, odokké Ao:déma:mílo sé:kosin Abu:mé kinmang odokké sé:kobulum Ao:bí bím kinyépé émna balentuji.

²⁸ Ngokkoso:pé gító, nolu appíngé sé:kobulu tébégném jo:la ngalatsuldu:ji, ngo nolum durasukkom biyé. ²⁹ Ngok jungolidém langge:la nolukkolo jo:líksutok odokké ngokkolok kinpo:tok, kapéné ngok yallo ajjisunnélang kéíksunné, odokké nolu durasukkom pa:yé. ³⁰ Kapéné ngok binam jungolidé étsadag odokké ngokkolok jo:pénamdé tébéngma."

Yoddo Longédok Tayé:lo Taunam

(Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

12¹ Yoddo longékolo Jisubí geu aríngkídí:dok gípadla gíto. Bíkkol luyírsunékídí:dé kénola bulu geu tu:ying ékkém pírgela édémbulum doto. ² Édílo Parosikídí:dé édém ka:ton, bulu bím luto, "Kangkítok! Nokkol luyírsunékídí:dé okkom Yoddo longélo ipama:ji édém idung."

³ Bí lulatsuto, "Édílo migom Debidbí:la bík gíjonkídí:dé kénongkan odo bulu okkom iton édém nolu pobeksukíma:nei? ⁴ Bí Ru:nék okumdo:pé gía:to, odokké bí:la bík gíjonkídí:dé tosagla lé:nam pita:dém doto- oko pita:dém bulu dopamangai, édém mirí:ongé dopadagai. ⁵ Émmamílo nolu pobeksukíma:nei appíng Yoddo longélo miríkídí:dé aroru:pé kumli:do Musik Lurodok Yoddo longélok luroém ipitsiridnamdém, émgom bulum imurnékop sabmang? ⁶ Ngo nolum lubidung kumli:démya:sin bottéya:néko sido dung. ⁷ Nolu sé: agomkídí:sok légí:dém kinnamka:mílo, 'Ngo ayangém ma:dung, palígnammém mamang,' odo nolu imurma:né taniyém lupagma:yai. ⁸ Kapéné Tani:ké Ao:bí Yoddo longédok Ru:tummé."

Alag asongko Yé:né Tani:dé

(Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Jisubí odokké gípagla gíla murong-okumkolo gía:to, ¹⁰ odokké odo alag asongko yé:né tani:ko dungngai. Bulu Jisumé lugéla:namko magola dungngai, édémpila bulu bím tauto, "Yoddo longélo ésa:mopa:dokuyé?"

¹¹ Jisubí bulum luto, "Noluk sé:kaiké merko du:mílo odokké édé Yoddo longédo korungkolo okepsumílo, nolu édém la:sangkupé imayénei odokké édém sosangkumayénei? ¹² Tani:koné merkonémyang aipé arré kayada! Odok-léga:pé Yoddo longém ainé agerém gerpa:do." ¹³ Odo bí édé tani:dém luto, "Nok alagdém ma:lento."

Édémpila bí bík alagdém ma:lento odokké alagdém ai:bíndanna aimotoku, odokké édé songkon alagardémpé ikangku. ¹⁴ Odo Pasorikídí:dé ru:yolo:pé gílenkang odokké Jisumé kapé mokela:yéji édém ru:suto.

Ru:nék Balennam Agergerné

¹⁵ Édém kinna, Jisubí odokké gípackang. Odokké bojéko taniyé bíkkol gímínto, bí buluk appíng kinamém ésa:motoku, ¹⁶ Bí sé:kon

édém ammem lubimadopé bí lutumto. ¹⁷ Lungor-luné Jisoyaké lunamdé illet-gíladnam léga:pé édémpé ito:

¹⁸ Ngok agergernédé sidé sé:kom ngo balentag,
sé:kom ngo aipé-mé:do, sé:kkolo ngo mé:yumsudo;
ngo ngok yallom bík tayé:lo mélígyé,
odokké bí ngok arodém réngamém lubiyé.

¹⁹ Bí lumínusula jénggoma:yé;
odokké lambélo bí jé:la lugo:ma:yé.

²⁰ Bí sartabnam dorbumém tírsodma:yé,
odokké mikki sa:la du:né serakiyém mudmidma:yé,
édílo:pé arodém bí jikiboma:yéji odolo:pé.

²¹ Bík aminno réngamé buluk mé:tinsunamém lé:yé."

Jisubí:la Beljebulbí

(Mark 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Odo tani:ékké Jisukodo:pé ui:pa:nam tani:koném gíbodo,
sé:ko miglula gommadagai, odokké Jisubí bím aimotoku, édémpila
bí agom lulalangkula ka:pa:toku. ²³ Tani:appí:dé édém ka:la
kangaksula luto, "Bí Debidké Ao:déyé?"

²⁴ Émpige:la édílo Parosikídí:dé édém tatpa:suton, odo bulu
luto, "Édém Beljebupkipag, ui:kídí:dok migomdokki, bí ui:yém
ménndung"

²⁵ Jisubí buluk mé:ladu:namdém kinge:la bulum luto,
"Migomdokokoné odok ara:do aí:aíé angusumílo migomdokodé
yokpagyé, odokké nogorkonéla okum-érangésin angusumílo
édésin du:yarma:yé. ²⁶ Ui:bí ui:yém ménnenmílo, bí aíké kekonpé
angusudag. Odo kapé bík migomdokodé du:yaryén? ²⁷ Odokké
ngo Beljebupki ui:yém ménnendu:mílo, sé:kkoki ngoluk tani:kídí:dé
bulum ménnendang? Édémpila, bulu noluk kéba:ba:népé iyé.
²⁸ Émpige:la ngo ui:yém Ru:nék Yaloki ménnendu:mílo, odo Ru:nék
migomdokodé noluk ara:lo angka:bo.

²⁹ Sé:kosin kínggin tani:kolok okumlo:pé gíala bík
attarém bompaglangkumang édílo:pé édé kínggín tani:dém
ríngappo:ma:yéji; bím rínggabmílo bík attarém bompaglayeku.

³⁰ Sé:ko ngok lédílo du:maji bí ngok kekonpé du:né, odokké
sé:ko ngok lédílo tíkumsumaji bí pidjernéko. ³¹ Édémpila ngo
nolum lubidung, tani:lok appíng pa:bémna Ru:ném lukanamém
mé:yinsubiyé, émpige:la Ru:nék Yaloké kekonpé lukanamdém
mé:yinsubima:yé. ³² Sé:kai Tani:ké Ao:ké kekonpé agom lumílo bím
mé:yinsubiyé, émpige:la sé:kai Angunn Yaloké kekonpé lumílo bím,
sé: ayírso:sin odokké a:péné ayírdo:sin mé:yinsubima:yé."

Ísíng Amíngkola Bík A:yédé

(Luk 6:34-45)

³³ "Ísíngkoném aimotok odo odok a:yédé aiyé, émmamílo ísíngkoném aimap imotok odo odok a:yédé aima:yé, kapéné ísíngkoném bík a:yédokki kangkindo. ³⁴ Nolu tabíkídínga, kapé nolu aimangge:la o:kai ainéko lulangkan? Kapéné asin ara:bo bi:pokpogmílopag nappa:dokké lulendag. ³⁵ Ainé tani:dé ainé attarém bík ainém mékumsudokkém la:lendag, odokké aiman tani:dé aiman attarém bík aiman mékumsukodokkém la:lendag.

³⁶ Émpige:la ngo nolum lubidung taniyé buluk luseluyela lunam agom appí:dok luga:dém kéba:ba:do longédo lubisupa:yéku.

³⁷ Kapéné nok lunam agomdé nom imurkamang émna lukanbiyé émmamílo nok lunam agomdé nom imurnéko émna lukanbiyé.

Kanggotko Manam

(Mark 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Odo Parosiéla luro luyírné ékké bím luto, "Luyír-abu, nokkolok ngolu mé:pílama:nam kanggotko ka:lí:dung."

³⁹ Bí lulatsuto, "Aima:néla benggon opeyé mé:pílama:nam kanggotko ka:pé émna magodag! Émpige:la lungor-luné Jona:ké kanggodé:ma:mílo okkomsin léngkanma:yé. ⁴⁰ Kapéné Jona:bí longé loumkola yumé yu:umko kapé pirtan ongo aki ara:do dungngan, édémí:pé Tani:ké Ao:bí longé loumkola yumé yu:umko among ara:bo du:yé. ⁴¹ Ninebe:dok tani:kídí:dé sé: opekídí:sok lédílo kéba:ba:do longédo daksa:míngge:la bulum lupagyé, kapéné Jona:ké lugo:bidodo bulu méngkutsukaku, odokké Jona:méya:sin bottéya:néko sidé dung. ⁴² Pékí:ké Rani:dé kéba:ba:do longédo sé: opesok lédílo daksa:míngge:la bulum lupagyé; kapéné bí mo:písok du:térbokké Solomonké mé:jo:nam agomém tatkolo gíka, odokké su:pag Solomonméya:sin bottéya:néko sidé dung."

Aiman Yalodok Gílatkunam

(Luk 11.24-26)

⁴³ "Édilo aiman yaloko tani:kolokké gílendakkun, bí pítírné dungkokolo:pé gíla durasukok magodag; émpige:la yalodé dungkoko pa:ma:mílo. ⁴⁴ Odo édé ludag, 'Ngok mépagla gíko okumdo:pé ngo gílatkupé.' Édémpila édé gíladakku odokké okumdém kumrupé, pétpula odokké tíyinsula lé:dopé pa:dag.

⁴⁵ Odo bí gíla bímyang aiya:man kínítko yallom bík lédílo

gía:bodakku, odokké bulu gía:la odo du:dag. Odokké édé tani:dok turnamdé po:pékédémyang aiyamap idag. Sé: ayírsok aiman tani:kídí:dok lédílo édémpépag iyé."

Jisuk Anédé:la Bírrangkídí:dé

(Mark 3.31-35; Luk 8.19-21)

⁴⁶ Jisubí gíkumsunékídí:dém do:yíng kíbildu:dodo bík anédé:la bírrangkídí:dé gípído. Bulu bím luposu:pé mé:la ru:yído dakto.

⁴⁷ Odo tani: ako Jisumé lubito, "Nok o:bí:la bírrangkídí:dé nom luposupé mé:la ru:yélé dagla dung."

⁴⁸ Jisubí lulatsuto, "Ngok anédé sé:kon? Ngok bírrangkídí:dé sé:kon?" ⁴⁹ Odo bí bíkkol luyírsunékídí:dém sutkange:la luto, "Kangkítok! Sidé ngok anédé odokké ngok bírrangkídí:dé. ⁵⁰ Kapéné sé:kobí ngok tayéng Abuk mé:namdém idagji bí ngok bírró, ngok bírró, odokké ngok anné."

Amni Pidnéko Luyisubinam

(Mark 4.1-9; Luk 8.4-8)

13 ¹Odo longgído Jisubí okumdokké gílenna pa:ta ragodo luyírbipé émna tetto. ²Bík kéra:do gíkumsun taniyé bojébatsumammé, bí ollungkolo sangala odo tetto, émgom tani:appí:dé ragodo dagla du:to. ³Odo bí bulum sémpé lula bojéko agomém luyisunamlo lubito:

"Aríg-iné tani:koné amni pitkolo gílenkang. ⁴Bí arígdo amni pidla du:dodo, odok akke gubati ru:yido oletkang, odokké péttangé déngala pala dongapto. ⁵Akke torné-ilí tayé:lo oletkang, okolo detak-amongé kasodaggai. Amnidé lomdanna sangkang, kapila:né amongé bisammanggai. ⁶Émpige:la édílo do:nyé lí:sangkan, sa:lennékídí:dém ka:santo, odokké bulu sanapkang kapila:né bulukké lé:ppíré kamangai. ⁷Ake amniyé tang ara:lo okepkang, tangkídí:dé buluk lédílo sa:jonsula bulum partidamtoku. ⁸Émdaggom amni ékkém ainé amo:lo pidlíkto, okolo amni apirdok-língkoko, yí:la:ngkéngko, odokké yí:la:ngumkopé pidlígnamdémyang pa:yatoku.

⁹Sé:kké yerungé du:ji, bím tadmotok."

Luyisunamdok Léga:dé

(Mark 4.10-12; Luk 8.9-10)

¹⁰Odo luyírsunékídí:dé bíkkod:pé gíla bím tauto, "No kapila tani:kídí:dém luyisunamki lubidon?"

¹¹Bí lulatsutoku, "Tayéng-among migomdokodok kinpíma:namém nolum kinmotag, émpige:la bulum kinmomang. ¹²Sé:kké du:ji bím abako bisedyé, odo bíkké sabamlama:namkopé kayé. Sé:kké kamaji, odokké bíkké okkoué du:ji édémsin bíkkolokkém la:pagyé.

¹³Édém-pila ngo bulum luyisunamki lubido: "Bulu ka:beggom, kabegma:yé; bulu tadbeggom, tadbegma:yé odokké tatkinsinma:yé.

¹⁴Jisoyaké lungor-lunamdém bulukkolo ilet-gíledyé:

' Nolu tadmola tadyé émpige:la édílo:sin tatkinma:yé;
nolu ka:mo ka:mola ka:yé, émpige:la édílo:sin kangkinma:yé.

¹⁵Kapéné buluk asiné yakakang;
odokké bulu buluk yerungki tadngasukang,
odokké bulu buluk amigém migjémamto.

Émmamílo buluk amigé ka:begyai,
buluk yerungé tadbegyai,
buluk asiné méngkinyai,
odo bulu ngokkolo:pé gíladyakui,

odokké ngo bulum ésa:moyyakui."

¹⁶ Émpige:la noluk amigélang yerungkídí:dé ayang-pa:né kapila:né bulu ka:beg tadbegdag. ¹⁷ Kapéné ngo nolum arodém lubidung, bojéko lungor-lunnéla arolok-du:né taniyé nolu okkom ka:begdu:ji édém ka:lí:daggai, émpige:la bulu ka:pa:tomang, odokké nolu okkom taddu:ji édém tadrí:daggai émpige:la bulu édém tadbektomang."

Jisubí Amni Pidnédém Luyisula Lunamdém Lusarbito

(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ "Émpém amni pidnamdém luyisunamdok légí:dé okkon tatki:
¹⁹ Édílo sé:kai migomdokodok tayé:do do:yi:dém tadyé odokké édém tatkindoma, bík asindo okkom pidlíktungan édém aimá:néko gíla la:pagdag. Gubati ru:yi:dok pidnam amnidé édé. ²⁰ Torné-íí:lo pidnam amnidé édé sé:koi do:yi:dém taddanna bagémpé édém mé:podanna toríksudag. ²¹ Émpige:la bíkké lé:ppíré kamanammé, édé kontégongko du:dag. Édílo agomdok léga:pé ngasodéla ipusire:é a:dang, bí lomdanna opagleddag. ²² Tang ara:lok oledné amnidé édé sé:koi do:yi:dém tadge:la toríksuto, émpige:la sé:turnamsok mé:dírelang mo:píso mirémlí:namdé bím ní:péddag, odo bí a:yém e:mang. ²³ Odokké ainé amo:dok pidnam amnidé édé sé:koi do:yi:dém tadla édém tatkindag. Bí a:yém e:dag, akke língkoko, akke yí:la:ngkéko odokké akedé yí:la:ngumko e:badag."

Binoyém Luyisula Lubinam

²⁴ Jisubí abangkoda luyisunamko bulum lubito: "Tayéng-among migomdokodé sémpé idag. Tani:koné ainé amniém bík arígdó pidlíkto. ²⁵ Émpige:la édílo appíngé yupkan, bík mirué gíla am ara:do binoyém pidlígge:la gílangku. ²⁶ Édílo amdé sa:la bíkan, odo binoyémsin ka:bekto. ²⁷ Ru:tumdok pagbokídí:dé bíkkodo:pé gíge:la bím luto, 'Ru:tuma, no nok arígdó ainé amniyém pidmangalang? Émpém okolokké binoye sangkan?' ²⁸ Bí lulatsutoku, 'Édém mirukoné itag.' Pagbokídí:dé bím tauto, 'Ngolu gíla édébulum bupagadopé no mé:dagnei?' ²⁹ Bí lulatsuto, 'Ma, kapila:né édílo nolu binoydém bupagyéji, buluk lédílo nolu amémsin busa:téla:do. ³⁰ Gaddíkuma:dop annyídéméi lékkopé míta:mopoto. Gaddoku ayírdo ngo gadbikunékídí:dém lulígyé: Binoykídí:dém gatpo:la jíríkpé ríglá umído rompaglígadopé; odok lédupé amkídí:dém gatkumsuge:la ngok kumsudo:pé jongalígyéku."

Pétu ammom Luyisula Lubinam

(Mark 4.30-32; Luk 13.18-19)

³¹ Bí bulum luyisula lubinamko a:koda lubito: "Tayéng-among migomdokodé sémpé idag. Tani:koné pétu ammoko langge:la bík arígdó pidlíkto. ³² Édé amni ara:lok pirmepagya:né, émpige:la édílo édé mí:tayéji, édé oying ba:riloc mí:tapagyan amí:pé idag, édémpila do:mírtok péttangé odok réngkékídí:do dénga:la asubém gi:dag."

Karém Luyisula Lubinam

(Luk 13.20-21)

³³ Lékoda bí bulum luyisunam akoda lubito: "Tayéng-among migomdokodé sémpé idag. Mimékoné kar ékkém langge:la bojéru:ngko pita:lo odolo:pé yonnusutídag édílo:pé édé appí:dé go:sangamma:ji ."

Jisuké Luyisunamlo Lunam

(Mark 4.33-34)

³⁴ Jisubí tani:kéré:dém lubinam appí:dém luyisulango: lubito; bí bulum luyisula lubima:pé okkomsin lubitomang. ³⁵ Édémpé lungor-lunédé okkom lukan édé illet-gíletkang:

Ngok nappangki luyisula lubiyé,

mo:písém ru:lendokkébo kupsila lé:namkídí:dém ngo bulum lubiyé."

Binoydém Luyisula Lubinamdém Lusarbinam

³⁶ Édílo Jisubí kéré:dém mépagla gíla okumpé gía:ton. Bíkkol luyírsunékídí:dé bíkkodo:pé gíge:la bím luto, "Arígdok binoydém luyisula lubinamdém ngolum lusarteipén."

³⁷ Bí lulatsuto, "Sé:kobí ainé amniyémpé pittoji bí Tani:ké Ao:dé. ³⁸ Arígdé mo:písé, odokké ainé amnidé migomdokodok ommangkídí:dé. Binoydé aima:nédok ommangkídí:dé, ³⁹ odokké Ui:bí édé miru:dé sé:ko binoydém pidlíkka. Gatkunamdé mo:písok gíngabné ayírdé, odokké gatkunékídí:dé tayéng-ya:mekídí:dé.

⁴⁰ Kapé binoykídí:dém busangge:la umílo romton, édémí:pé ayírdok gíngabdodo iyé. ⁴¹ Tani:ké Ao:bí bík tayéng- ya:mékídí:dém urrígyé, odokké bulu bík migomdokodokkém édémbulum la:pagamyé sé:kobulu pa:bém imodagji odokké sé:kobulu aima:ném iladu:ji.

⁴² Bulu bulum dorra du:né umído érrígyé, okolo kabnamé odokké ipang rékkérépsunamé du:yé. ⁴³ Odo arolok-du:nékídí:dé buluk

Abuk migomdokodo do:nyitémpé unyé. Sé:kké yerungé du:ji, bím tadmotok."

Lé:sillé:nam Aín-murkongém Luyisula lubinam

⁴⁴ "Tayéng-among migomdokodé sémpé idag. Tani:koné aríngkolo lé:sil lé:nam aín-murkongém pa:namémpé. Bí lékoda édém lé:sitoku, odokké bí mé:pola gíla bík kanam appíngém kopagge:la édé arígdém rédag."

Bakorém Luyisula Lubinam

⁴⁵ "Lékoda, tayéng-among migomdokodé attar-rénékonékonémpé idag sé:ko ainé bakorém magodang. ⁴⁶ Édílo bí aipé arékanék pa:dang, bí gíla bík kanam appíngém kopagge:la édé bakordém rédag."

Ésabém Luyisula Lubinam

⁴⁷ "Lékoda, tayéng-among migomdokodé sémpé idag. Mosuang ékké buluk ésabdem pa:ta:do érríglá odokki bangkí bangkín onngom érgapto. ⁴⁸ Édílo ésabde bingkan, bulu ésabdem ragodop sosato. Odokké bulu teda:la ainé ongokídí:dém gempakídí:do tíkumsuto, émpige:la aima:né ongokídí:dém érpakto. ⁴⁹ Mo:písok gíngabdo ayírdo édémarpé iyé. Tayéng-ya:mékídí:dé gíla aima:nékídí:dém arolok-du:nékídí:dokkém bapansuyé ⁵⁰ odokké bulum dorra du:né umído érrígyé, okolo kabnaméla ipang rékkérépsunamé kayé.

Annolang Akuné Aín-murkong

⁵¹ Jisubí tauto, "Nolu édé appí:dém tatkindoyé?"

Bulu lulatsutoku, "Éí, tatkinto."

⁵² Bí bulum luto, "Odok-léga:pé luro luyírné appíngém sé:kom tayéng-among migomdokodok tayé:lo luyírbítang, bí okumkolok ru:tum kisanéko sé:ko bík kumsudok anu élang aku aín-murkongém bomnendakku."

Jisumé Najaret Taondo Lupagnam

(Mark 6.1-6; Luk 4.16-30)

⁵³ Édílo Jisubí édé luyisunamkídí:dém lungapton, bí odokké gípackang. ⁵⁴ Bík aíké taondo:pé gílangkula, bí tani:kídí:dém buluk murong-okumdo luyírbito, odokké bulu tadla tadngaksuto. Édémpila bulu tauto, "Okolok sé: tani:sé sé: mé:jo:namsémna mé:píla:ma:nam tornamkídí:sém pa:ton? ⁵⁵ Bí ísí:mistridok ao:déma:nei? Bík anédok

aminém Meri émma:nei, odokké bík bírokídí:dé Jems, Josep, Simon odokké Juda:buluma:nei? ⁵⁶ Bík bírmo appí:dé ngoluk lédílo du:mínma:nei? Émpém okolok sé: tani:sé: sé: appí:sém pa:ton?" ⁵⁷ Odokké bulu bík angupé iropkang.

Édempila Jisubí bulum luto, "Lungor-lunékoné bík aíké taono:do:la bík aíké okumodo ménggésunammém pa:mang." ⁵⁸ Odokké bí odo bojéko mé:píla:ma:nam agerém gertomang kapila:né bulukké mé:jíksunamé kamangai.

Jon Baptiské Sinam

(Mark 6.14-29; Luk 9.7-9)

14 ¹Odo ayírdo Galili mo:tagdok ru:tum Erodbí Jisuk agerkídí:dém tatpa:suto, ²odokké bí bík pagbokídí:dém luto, "Bí aroru:pé Jon Baptisbí; bí sikolokké turdungku! Édémpila mé:píla:ma:nam tornamé bíkkolo agergerdung."

³Kapéné Erodbí Jonmé po:pélo:bo sogabmoka, odokké bím rínna makana:lo tumka. Bík bíro Pilipké yamné Erodiaké légangé bí édémpé ito. ⁴Kapéné Jonbí Erodmé lutumtíka: "No Erodiamé midamonamdé momurdag." ⁵Erodbí Jonmé mokepé mé:to, émpige:la bí Jiudikídí:dém pésokangai, kapila:né bulu Jonmé lungor-lunéko émna sabdagai.

⁶Erodké onam-longédo Erodiaké omédé bulum so:bila Erodmé airu:pé mé:yumsumoto ⁷édémpila Erodbí pesubila luto bí okkomméi koyeji édéméi bím bipé émna.

⁸Bík anédok luyírnamdém tadge:la bí luto, "Sido ngom arémkolo Jon baptiské tukkudém bi:."

⁹Migomdé mé:dírkang, émpige:la takam mibokídí:dok tadga:lo bí pesubinam légangé, bí bík konamdém bidopé lulíkto. ¹⁰Édémpila bí Jonké tukkom makana:do papírmoto. ¹¹Jonké tukkudém arémkolo boma:la ko:né:dém bito, odokké ko:nédé édém bík anédo:pé bomkang. ¹²Jonkkol luyírsunékídí:dé gíge:la bík sima:dém la:toku odokké bím yusíto. Odokké bulu gíla Jisumé lubito.

Jisubí Lí:yíng Angngokoném Dobonam

(Mark 6.30-44; Luk 9.10-17; Jon 6.1-14)

¹³Édílo Jisubí Jonkolo okko kapika:ji édém tatton, bí odokké gípagla ollungkolo sa:la atérdé rongngamnékolop gíkang. Tani:kídí:dé bík gípagnamdém tatto, édémpila bulu buluk taoném mépagla aléki bík lédulo gímínto. ¹⁴Édílo Jisubí ollu:dokké gíton bí bottén kéréngkop tani:ém ka:pa:suto, bí bulum aya:pé-mé:to, odokké bí buluk kinamém ka:pídbito.

¹⁵Yummaryírnammé bíkkol luyírsunékídí:dé bíkkodo:pé gíge:la luto, "Sidé airu:pé ara:né du:takko, odokké ayírésin kamabong. Tani:kídí:sém mélíktokubo, odo bulu do:lungkídí:do:pé gíla buluk léga:pé donamém résuyépé."

¹⁶Jisubí lulatsutoku, "Bulukké gíkupénam ager kamang. Nolu aíkídí:dé bulum o:kaiko dodopé bitopén."

¹⁷Bulu lulatsuto, "Ngolukké pitang borngongkola ongo pirnyongko sidé dung."

¹⁸ Bí luto, "Édémbulum ngokkoso:pé bomato." ¹⁹ Odokké bí tani:kídí:dém nésin tayé:do teddopé lulíkto. Pitang borngodémna ongo pirnyidém langge:la bí tayé:top ngésa:to, odokké bí aipai bige:la pitangkídí:dém pentuto. Odo bí luyírsunékídí:dém édémbulum bito odokké luyírsunékídí:dé tani:kídí:dém orbito. ²⁰ Bulu appíngé dola dotísukang, odokké luyírsunékídí:dé gempém yí:la:nyíko bi:dopé dongadém tíkumsutoku. ²¹ Édé doné tani:kídí:dém sabnamé lí:yíng angngo kíramkopé idagai, né:ngémna ko:kangém saptéma:pé.

Jisubí Asi Tayé:lo Lambégínam

(Mark 6.45-52; Jon 6.15-21)

²² Odo Jisubí luyírsunékídí:dém ollu:do sa:la pa:ta:dok kekonpé gínomoto, odokké bí tani:kídí:dém méligamtoku. ²³ Bí tani:kídí:dém mélíkkunam lédupé, adi:tayéngkolo:pé kumkolo atérdé gísangkang. Édílo yummayírkan, bí odo atéro:dé dungngai, ²⁴ émpige:la ollu:dé ragodokké abako mo:tépé kolenkangaboi, odo ésaré ollu:dok kekonpé sarnamé, ollu:dém siyadé kuyikusa:to.

²⁵ Ro:rokompé Jisubí asi tayé:dok lambégíla, bulukkodo:pé gído. ²⁶ Édílo bulu bím asi tayé:do lambégídop ka:ton, bulu yallo gíla pésokang. Bulu pésola kabla je:la luto, "Sidé ui:ko."

²⁷ Émpige:la Jisubí oddar bulum luto: "Asiné kínggítok! Sé: ngo:mín. Pésoyok."

²⁸ Pitorbí lulatsutoku, "Ru:tuma, édé no:mílo, ngom asi tayé:dok nokkodo:pé gído:pé lulíktei."

²⁹ Bí luto, "Gíto." Édém-pila Pitorbí ollu:dokké gí:ila asi tayé:dok lambégíla Jisukodo:pé gíto. ³⁰ Émpige:la édílo bí ésarém ka:ton, odo bí pésokang, odokké asi kéigbo:pé jíngarobomkang. Bí kabla luto, "Ru:tuma, ngom bugaptei!"

³¹ Jisubí lomdanna bík alakki ma:ríksula bím sogapto odokké bí luto, "No ajjio:ko mé:jíksunna, kapila no mé:moton?"

³² Odokké édílo bínyi ollu:do sangatokun, ésaré sarngasukang. ³³ Odo sé:kobulu ollu:do dungngan bulu bím sémpé lula kumto, "Aroru:pé no Ru:nék Ao:dé."

Gennesaretto Jisubí Kinném Ésa:motoku

(Mark 6.53-56)

³⁴ Bulu kongkola Genesaretpé kongato. ³⁵ Odokké édílo odok tani:kídí:dé Jisumé kangkinton, bulu kérangké do:lungkídí:do:pé lutaddém lulíkto. Tani:kídí:dé buluk kiné-ramné appí:dém bíkkodo:pé

gíbodo. ³⁶ Odokké kinékídí:dé bík gasor tu:yidém gakkídopé bulu kumna luto, odokké sé:kobulu bím gakkítoji bulum ésa:motoku.

Toku-ta:tokídí:dok Luyínam

(Mark 7.1-13)

15 ¹Odo Parosi ékkéla luro luyírné ékké Jerusalemdokké Jisukodo:pé gíla bím tauto, ²"Kapila nokkol luyírsunékídí:dé toku-ta:tobuluk ibomnam ilod-gílotkídí:dém ibomman? Bulu do:ama:dapé lasuksuma!"

³Jisubí lulatsutoku, "Odokké kapila nolu noluk ilod-gíloddok léga:pé Ru:nék lulígnamdém iman? ⁴Kapéné Ru:nébí lutag, 'Noluk ané abbom ménggésulang' odokké 'Sé:koi bík ané abbom pelígyéji, bí sipéru:nammé.' ⁵Émpige:la nolu ludo tani:koné bík ané abbom sémpé lumílo, 'Nolu ngok ka:dumsunam oko okkom pa:pénamman édé appí:dém Ru:nékolo:pé amanpé tosaglíktag,' ⁶bí 'bík abudém odokki ménggésupé' lagimang. Édémpé nolu Ru:nék agomém ménggésurang, noluk ilo-gílotkídí:dok léga:pé. ⁷Nolu séumonékídínga! Jisoyabí arodaggai édílo bí noluk tayé:lo lungorém lukan:

⁸'Sé: tani:kídí:sé buluk nappangki ngom ménggésudag, émpige:la buluk asinkídí:dé ngokkosokké mo:té:pé dung.

⁹Bulu arrékamapé ngom kumdag; bulu tani:lok luyírem ngok luro kísapé luyírdag.' "

Tani:yém Naré:moman Attar

(Mark 7.14-23)

¹⁰Odo Jisubí tani kéré:dém bíkkodo:pé gogge:la luto, "Ngok agomé tadge:la tatkontok! ¹¹Tani:kolok nappa:lo:pé okko gíadoji édé bím naré:ma:nép imomang, émpige:la okko bík nappa:dokké gílandoji, édépag bím naré:ma:nép imodag."

¹²Odo luyírsunékídí:dé bíkkodo:pé gíge:la bím tauto, "No kindon Parosikídí:dé édílo édém tatton bulu tadaksukang?"

¹³Bí lulatsutoku, "Ísíng amíng appí:dém okodém ngok tayéng Abubí lema:ji bulum léppírdokké busayé. ¹⁴Bulum mépakto, bulu miglun mirro. Miglun tani:koné miglun tani:koném gígéboomílo, anyidéi koru:lo okesuyé."

¹⁵Pitorbí luto," Luyisubinamdém ngolum lusarkítei."

¹⁶Jisubí bulum tauto, "Su:pésinei nolu tatkinman? ¹⁷Nolu ka:ma:nei okkoi nappa:do gíadoji édé akibo:pé gídag odokké amírdokké gílendakku? ¹⁸Émpige:la okkoi nappa:dokké gílandoji édébulu asinbokké gílendag, odokké édébulu tani:yém naré:ma:nép imodag.' ¹⁹Kapéné asindokké aiman mé:namé, mokenammé,

benggonam, la:mínsunam, dopsonam, aroma:ném lubikunam, aimap lunamé gílendag. ²⁰ Édébulu tani:koném naré:ma:nép imodag; émpige:la lasuksuma:pé donamdé bím naré:ma:nép imomang.' "

Mimékolok Mé:jíksunam

(Mark 7.24-30)

²¹ Odokké gípagla, Jisubí Tayardo:péla Sidon mo:takpé gíkang.

²² Kéra:dokké Konan miméko bíkkodo:pé gíla bí bím kabla luto, "Ru:tuma, Debidké Ao:a, ngok tayé:lo aya:tei! Ngok omédém ui:yé pa:la lé:namé bí airu:pé du:gladung."

²³ Jisubí agom apirkosin lulatsutoma. Édémpila bíkkol luyírsunékídí:dé bíkkodo:pé gíge:la luto, "Bím mélíktoku, kapéné bí ngoluk lédule gímmína kabla dung."

²⁴ Bí lulatsuto, "Ngom Israelsok yogla du:né merkídíngolok léga:pé mélíktag."

²⁵ Odo mimédé gíla bík alédo lébítumna luto, "Ru:tuma, ngom ka:dumsutei!"

²⁶ Bí lulatsuto, "Omma:lok donamém la:pagge:la ikiyém érrígbínamdé ainémang."

²⁷ Bí luto, "Ru:tuma, édé arro, émpige:la ikiyé buluk ru:tumdok tebuldokké oledné dojerém dodag."

²⁸ Odo Jisubí lulatsuto, "Ané, nok mé:jígdé kínggíru:dag! Nok konamdém bitagbo." Odokké bík omédé édé ayírradokké ésangkanku.

Jisubí Bojéko Tani:yém Ésa:mokunam

²⁹ Jisubí édém mépagla gíla Galili ga:né ragodok gíto. Odo bí adi:kolo:pé gísangge:la odo tetto. ³⁰ Bottén kéréngkop taniyé bíkkodo:pé gído, odokké bulu lébeném, migluném, lambégílama:ném, gommaném gíbodo, bulum bík alédo kédmoto; odokké bí bulum ésa:motoku. ³¹ Tani:kídí:dé ka:la kangaksuto édílo gommané agom ludungku, lambégílama:ném ésa:moto, lébené lambégídungku odokké migluné kapa:dungku. Odo bulu Israelké Ru:némé luyitsuto.

Jisubí Lí:yíng Appiko Tani:yém Dobonam

(Mark 8:1-10)

³² Jisubí bíkkol luyírsunékídí:dém bíkkodo:pé gogge:la luto, "Sé: tani:kídí:sém ngo aya:pé-mé:dag; bulu ngok lédílo loumko du:mínna

dung odokké su:pag dopénam okkosin kamang. Bulum ngo kéno:pé méliglínkuma, sék kindang bulu lambédo kéttabla:do."

³³ Bíkkol luyírsunékídí:dé luto, "Síddíko taniyém dobonam léga:pé pí:namko donamém ngolu okolok sé: sullipota:so pa:yén?"

³⁴ Jisubí tauto, "Nolukké éddíko pitangé dun?"

Bulu lulatsutoku, "Kínítko, odokké pirmené ongngo pírnýi-pirumko."

³⁵ Bí tani:kídí:dém amo:do teddopé lulíkto. ³⁶ Odo bí pitang kíníddémna ongokídí:dém la:to, odokké bí aipai bige:la édémbulum pentu:to odokké luyírsunékídí:dém bito, odokké bulu tani:kídí:dém orbito. ³⁷ Bulu appíngé dola dotísukang. Odok lédupé luyírsunékídí:dé gempa kínítko bi:dopé mépagnam dongadém tíkumsutoku. ³⁸ Sé:kobulu dotoji sabnamé lí:yíng appiko idagai, né:ng-ommangkídí:dém saptéma:pé.

³⁹ Jisubí gíkumsunékídí:dém mélíkkunam lédupé, bí ollu:do sanga:la Magadanké kéra:pé gí kang.

Kanggotko Manam

(Mark 8.11-13; Luk 12.54-56)

16 ¹ Parosiélang Soddukiyé Jisukodo:pé gído, odokké bulu bím anka:pé mé:la bíkkolok tayéng-amo:tok kanggotko léngkandopé luto. ² Émpige:la Jisubí lulatsutoku, "Édílo do:nyé o:adoji, nolu ludo, 'do:réyépe, kapéné do:mírté lí:rédag.'" ³ Odokké ro:rokomdo nolu ludo, 'Silo podong oyé, kapéné do:mírté lí:rége:la kémodag.' Nolu do:mírtém kangge:la lukinbila:dag, émpige:la nolu ayírkídí:dok kanggodém lukinbilamang. ⁴ Aima:néla benggon ope:yépag mé:píla:manam kanggotko mado, émgom Jona:ké kanggodok ru:yipé okkomsin léngkanma:yé." Édém-pila bí bulum mépagla gípackang.

Parosikídí:dogla Soddukikídí:dok Ka:rdé

(Mark 8.14-21)

⁵ Édílo bulu pa:ta:dém kongkotoji, luyírsunékídí:dé pita bompénamdém mitpansu:to. ⁶ Jisubí bulum luto, "Ansulang, Parosikídí:dogla Soddukikídí:dok kardok kekonpé noluk ígíngém yeréksulang."

⁷ Bulu édém buluk ara:do luposuge:la luto, "Kapila:né ngolu pitang aborkosin bomma:la bí sém ludung."

⁸ Buluk luposunamdém ange:la Jisubí bulum luto, "Nolu mé:jíksuma:nékídínga, kapila nolu pitang aborkosin kamanamdok tayé:lo luposudun? ⁹ Nolu su:pésinei kinma:dan? Lí:yíng angngodok léngagé pita: borngodém, odokké éddíko gempém bi:dopé nolu tíkumsukakun édém mé:pama:nei? ¹⁰ Émmamílo Lí:yíng appidok léngagé pita: kíníddém, odokké éddíko gempém bi:dopé nolu tíkumsukakun? ¹¹ Ngo noluk lédílo pitang do:yingém kímangai émna kapé nolu édém kintoman? Émpige:la Parosikídí:dogla Soddukikídí:dok kar kekonpé ígíngém nolu yeréksulang."

¹² Odo bulu tatkinto bí bulum pita:lok língam kar kekonpé ígíng yerésutoka émna lumangai émnamdém, émpige:la Parosikídí:dogla Soddukikídí:dok luyírnámkídí:dok kekonpé yeréksulang émnamdém.

Jisumé Pitorké Ludésunam

(Mark 8.27-30; Luk 9.18-21)

¹³ Édílo Jisubí Kaiseria Pilipi mo:takpé gíton, bí bíkkol luyírsunékídí:dém tauto, "Tani:kídí:dé Tani:ké Ao:mé sé:kobí émna ludang?"

¹⁴ Bulu lulatsutoku, "Akke Jon Baptisbí émdag, akoné Elija:bí émdag; odokké su:paksin akke Jirimiabí mamílo lungor-lunékídí:dok a:ko émdag."

¹⁵ Bí luto, "Émpige:la noluka? Nolu ngom sé:kobí émdon?"

¹⁶ Simon Pitorbí lulatsuto, "No Kiristobí, turné Ru:nék Ao:dé."

¹⁷ Jisubí lulatsutoku, "Jona:ké ao Simona, no ayang-pa:néko, kapéné nom tani:kokki édém lumomang, émpige:la tayéng-amo:tok du:né ngok Abukokki lumotag. ¹⁸ Odokké ngo nom lubidung, no Pitorbí, odokké sé: torné-íling tayé:so ngo ngok kumgom moyé, odokké sinamlok tornamé édém motumla:ma:yé. ¹⁹ Ngo nom tayéng-among migomdokodok edgenaném biyé; no oko okkom sé: mo:píso etkabyéji édém tayéng-amo:to:sin etkabiyé, odokké no oko okkom sé: mo:píso edgeyéji édém tayéng-amo:to:sin edgebiyé."

²⁰ Odo bí Kiristobí émnamdém sé:komsin lubima:do:pé, bí bíkkol luyírsunékídí:dém torgampé lutumto.

Jisubí bík Sinamdém Lunobinam

(Mark 8.31-9.1; Luk 9.22-27)

²¹ Édé ayírdokké Jisubí luyírsunékídí:dém lusarbiropto bí Jerusalempé gíparu:yé odokké midum, abín miríkídí:dogla luro luyírnékídí:dok alaglo bojéko ngasodém pa:yé, odokké bím mokeru:yé odokké lounné longédo bím turmoyéku.

²² Pitorbí bím gíyodboge:la bím ge:bomkang. "Ru:nébi édémpé imoyok! Édílo:sin édémpé nokkolo ipélagimang."

²³ Jisubí ngelatsuge:la Pitormé luto, "Ui:ya, no ngokkosokké gérkang! No ngok lambé motumnéko; no Ru:nék agomém mé:mang, émpige:la tani:lok agommongém mé:dag."

²⁴ Odo Jisubí bíkkol luyírsunékídí:dém luto, "Sé:koi ngok lédule gímínyeji, bí aím topaksupo:pa:yé odokké bík kurusdém jo:la ngok lédule gímínpa:yé. ²⁵ Kapéné sé:koi bík turnamdém turra du:mopé mé:yéji édé योगyé, émpige:la sé:ko ngok léga:pé bík turnamdém yogmoyéji bí édém pa:yéku. ²⁶ Tani:koné mo:písok appíngém pa:daggom, bík aíké dé:né-yalodém yogmomílo, édé bíkképé oko ainamén? Émmamílo tani:koné bík dé:né-yalodém pa:latkunam léga:pé okkom bila:dang? ²⁷ Kapéné Tani:ké Ao:bí bík Abuké unjíglo bík tayéng-ya:mekídí:dok lédílo gíyéku, odokké odo aíké aíké gernam tayé:lo bí amaném biyé. ²⁸ Ngo nolum arodém lubidung, sidok dagla du:né akke sipoma:yé édílo:pé Tani:ké Ao:ké migompé gíkunamdém ka:ma:yéji.

Dumsíg-Migmo Angunam

(Mark 9.2-13; Luk 9.28-36)

17¹ Longkékng longé lédupé Jisubí bík lédílo Pitormé, Jemsmé odokké bík bíro Jonmé gíbola oudné adi:kolo:pé gísangkang.

² Odo buluk kangga:pé bík dumsíg-migmodé angukang. Bík migmodé do:nyítémpé unkan, odokké bík bédugasordé kampotitikang. ³ Odo Musi:bí:la Elija:bí Jisuk lédílo agom luposula du:dopé luyírsunékídí:dé ka:to. ⁴ Édémpila Pitorbí Jisumé luto, "Ru:tuma, ngolukképé sok du:namdé aiyé. No mé:du:mílo, ngo po:yub so:umko mopé-a:ko nokképé, a:ko Musi:képé odokké a:ko Elija:képé."

⁵ Édílo bí lula dungngan, kamponé mukkan, bulum yí:lupto, odokké mukka:dokké gomukko sémpé lulenkang, "Sé: ngok Ao:o, sé:kom ngo aipé-mé:dag, bím ngo airu:pé mé:bomsudag. Bík agomém tadlang!"

⁶ Édílo luyírsunékídí:dé édém tatton, bulu pésola, amo:bo:pé pogbumkang. ⁷ Émpige:la Jisubí gíge:la bulum pigabito. Odokké bí luto, "Daropto, pésoyok." ⁸ Édílo bulu nge:saton, bulu Jisuk atéro:dém odo ka:to.

⁹ Bulu adi:tayédokké gí:iyilangkula du:dodo, Jisubí bulum lulíkkó luto, "Édílo:pé Tani:ké Ao:mé sikolokké turmokuma:yéji odolo:pé, nolu okkom ka:toji édém sé:komsin lubipo:yok."

¹⁰ Luyírsunékídí:dé bím tauto, "Émpém kapila luro luyírnékídí:dé ludang Elija:bí gípo:pa:yéku émna?"

¹¹ Jisubí lulatsutoku, "Elija:bí aroru:pé, gípoyé odokké appíngém mosíngamyéku. ¹² Émpige:la ngo nolum lubidung, Elija:bí gípíladu:bo, émpige:la bulu bím kangkintomang, odokké buluk mé:nam appí:déméi bím ito. Édémarpé buluk alaglo Tani:ké Ao:bísin ngasodém do:poyé."

¹³ Odo luyírsunékídí:dé tatkinto bí Jon baptiské tayé:lo agomém ludung émna.

Ui:pa:nam Ko:ko Jisubí Ésa:motoku

(Mark 9.14-29; Luk 9.37-43)

¹⁴ Édílo bulu tani:kérédo:pé gílattokun, odo tani:ko Jisukodop gíla bík kangga:pé lébítumto. ¹⁵ Odokké bí luto, "Ru:tuma, ngok ao:sém aya:tei. Bíkké agrugiyangé kanamé airu:pé du:gla dung. Bí umílomanggom asilo o:atídag." ¹⁶ Nokkol luyírsunékídí:do:pé ngo bím gíboka, émpige:la bulu bím ésa:molatokumang."

¹⁷ Jisubí lulatsutoku, "Nolu mé:jígma:nélang gíyodné opeya, ngo noluk lédílo éddíko du:mínyén? Ngo noluk lédílo éddíko mé:yinsula du:yén? Ko:dém ngokkoso:pé gía:boto!" ¹⁸ Jisubí ui:dém morítto, odo ui:dé ko:dokké gílenkangku, odokké édé ayírdokké ko:dé ésangkangku.

¹⁹ Odo luyírsunékídí:dé ami kinmango:pé Jisukodo:pé gíla bím tauto, "Ngolu kapila ui:dém ménpagla:toman?"

²⁰ Bí lulatsutoku, "Kapila:né noluk mé:jíksunamdé pí:ramdag. Ngo nolum arodém lubidung, nolukké ajjiné pétukíddíko mé:jíksunamé du:mílo, nolu sé: adi:sém, 'Sokké olo:pé gíérkang, émna lula:yé, odo adi:dé odokké gíéryé. Nolu appíngém ila:yé."

Jisubí Lékoda bík sinamdém Lunobinam

(Mark 9.30-32; Luk 9.43-45)

²² Édílo bulu Galilido lékkopé gíkumsuton, bí bulum luto, "Tani:ké Ao:mé tani:kídí:dok alaglo yadla-kopagyé. ²³ Bulu bím mokeyé, odokké loumné longédo bím turmoyéku."

Odo luyírsunékídí:dé airu:pé mé:dírkang.

Kumli:lo Murkong Binam

²⁴ Jisubí:la luyírsunékídí:dé Kapernaumpé gípínam lédupé, kumli:lok murkong urnékídí:dé Pitorkodo:pé gíge:la tauto, "Noluk luyírnébí kumli:lok murkongém bima:nei?"

²⁵ Bí lulatsuto, "Bí bidag."

Édílo Pitorbí okum ara:do:pé gíaton, Jisubí lupoto, "Simona, no okko émna mé:dang?" Bí tauto. "Sé: mo:písok migomkídí:dé sé:kkolok murkongém urdang- buluk aíké omma:log urdagyé amikologyé?"

²⁶ Pitorbí lulatsuto, "Amikolok."

Jisubí bím luto, "Émpém ommangkídí:dé bipé lagimang. ²⁷ Émpige:la ngolu sé: tani:kídí:sém mé:nyingkosulí:mang. Pa:tangolo:pé gíla borokiko ku:líkta, odokké kungappo:nam ongodém la:lang; odokké édílo odok nappa:dém kurkeyeji nolu murkong anírko pa:yé. Édém bomna ngokképéla nokképé bulum bita."

Sé:karbí Bottéya:nédén?

(Mark 9.33-37; Luk 9.46-48)

18 ¹ Odo ayírdo luyírsunékídí:dé Jisukodo:pé gíge:la tauto, "Tayéng-among migomdokodo sé:karbí bottéya:nédén?"
² Bí ajjio:uné ko:ko gogge:la bím buluk kangga:do dagmoto.
³ Odokké bí luto, "Ngo nolum arodém lubidung, édílo:pé nolu angulangkula ko:kangémpé ikuma:yéji, nolu tayéng-among migomdokodo:pé gíama:yé. ⁴ Odok-léga:pé, sé:kobíi aíé sé: ko:sémpé ajjisuyéji bí tayéng-among migomdokodo bottéya:nédé.
⁵ Odokké sé:kobíi sé: ajjiné ko: sémpinném ngok aminno boríksudagji, édé ngom boríksunamé.

Pa:bém Idopé Ankanam

(Mark 9.42-48; Luk 17.1-2)

⁶ Émpige:la sé:kai ngom méngkésuné sé: ajjinékidí:sok a:kom pa:bém imomílo, bíkképé bík lí:po:do pítané jatako raglíksuge:la ga:nédok oríngarya:ngkodo géjílíkkosunamdé aiya:yé. ⁷ Mo:píso:pé mé:díré odogbuluk léga:pé okko taniyém pa:bém imodagji! Édémpinné a:payéru:ng, émpige:la mé:díré édé tani:do:pé sé:kkokki édébulu a:yéji!

⁸ Nok alagdémanggom alédé nom pa:bém imomílo, édém papagge:la érpaktok. Alag asongkomanggom alé asongko kama:pé turkodo:pé gía:namdé aiyadag, alag sonyikola: alé sonyiko kage:la dorngasuman umíbo érríkkosutayingém. ⁹ Odokké nok amigdé nom pa:bém imomílo, édém karrenge:la érpaktok. Amig apirki turkodo:pé gía:namdé aiyadag amig pirnyiko dunge:la umí ui:amobo:pé érríkkosutayingém."

Yogné Merdém Luyisula Lubinam

(Luk 15.3-7)

¹⁰ "Ka:sulang nolu sé: ajjinékidí:sok a:komsin ka:tidyok. Ngo nolum lubidung bulum ka:síné tayéng-ya:mekídí:dé ngok tayéng Abuké kangga:do lo:dém du:dag. ¹¹ Kapéné sé:ko yokkaji, bím magakolo Tani:ké Ao:bí gidung.

¹² Nolu okko émna mé:dang? Tani:kolokké meré língkoko dungngai, odakké odok adorko yogmílo, bí na:yíngkola: kona:dém adi tayé:do mépagge:la yogné adordém magapkolo gíma:yénei?

¹³ Édílo bí édém magabyeji, ngo nolum arodém lubidung, bí édé yogné merdok tayé:lo yogman na:yíngkola: konang

merkídí:démyang mé:poya:yé. ¹⁴ Édémarpé noluk tayéng Abubí sé: ajjinékídí:so ara:lokké a:kosin yokpé lagimang émna mé:dag."

Bírokoné Nok Kekonpé Pa:b Imílo

¹⁵ "Nok bírodé nok kekonpé pa:bém imílo, gíge:la bík pa:bdém léngkanbilang, édém noyik anyíké arango:lo ilang. Bí nok agomdém tadmílo, no nok bírodém pa:lattoku. ¹⁶ Émpige:la bí tadmá:mílo, ako-anyiko tani:yém nok lédílo gíbolang, odo anyi aum lukanbikunélok kangga:lo agomdé arro émna léngkannayé. ¹⁷ Bí buluk agomém tadmá:mílo, do:yi:dém kumgolo lupalang; odokké bí kumgodok agomémsin tadmá:mílo, bím ui:kumné kísapéla murkong urné kísapé sappaglang."

Etkabnammélang Edgenam

¹⁸ "Ngo nolum arodém lubidung, nolu oko okkoméi mo:píso etkabyéji tayéng-amo:to:sin édém etkabiyé, odokké oko okkoméi nolu mo:píso edgeyéji tayéng-amo:to:sin édém edgebiyé.

¹⁹ Lékoda ngo nolum lubidung nolu anyikoné mo:píso okkoméi koyéji odo asiné lékomílo, nolukképé édém ngok tayéng Abubí ibiyé. ²⁰ Kapéné okolo ngok aminno anyi aumko gíkumsudon, ngo odo buluk lédílo du:míndo."

Mé:yinsubima:né Agergerné

²¹ Odo Pitorbí Jisukodop gíge:la tauto, "Ru:tuma, ngok bírodé ngok kekonpé imurém itíldu:mílo, ngo éddí ayírkopé bím mé:yinsubiyén? Kínít ayírdo:péi?"

²² Jisubí lulatsuto, "Ngo nolum lubidung, kínít ayírkopé mang, émpige:la yí:lanítkola: kínít ayírkopé. ²³ Odok-léga:pé tayéng-among migomdokodé sémpé idag. Longékoném migomkoné bík agergernékídí:dok sabgabnamkídí:dém kangkapé mé:sékto.

²⁴ Bí édémpé ka:robnammé, tani:koném bíkkodo:pé gíabodoku sé:ko lí:yíng⁹ lí:yíngko murkongém bím bikupénammé dungngai.

²⁵ Bí biladlangkumapé ilanamé, migomdé bím bík yamnédém odokké bík ommang odokké bík kanam appí:dém dorkunam léga:pé kopagdopé lulíkto. ²⁶ Agergernédé bík kangga:do lébítumna kumna luto, 'Ajja:koda ngom ka:potei, odo ngo nom appí:dém bilatkupé.'

²⁷ Migomdé bím ayapé-mé:to, édémpila bí bím mé:yinsula bím gímotoku.

⁹18.24 Baibeldo Telent émtag, édé tani:kolok ager gerra dítak nyí:lanyilok pa:nam arékíddíko

²⁸ Émpige:la édílo édé agregernédé gílenkangkun, bí bík agergerjonko ríksuto sé:ko bím língkokop murkongém bikupénamé dungngai. Bí bím lí:podok yumgabge:la luto, 'No nom okkom bikupénamén édém su:pag bikui!' ²⁹ Bík agergerjondé lébítumna bím kumna luto, 'Ajjao:koda ngom ka:potei, odokké ngo appí:dém nom bilatkupé.' ³⁰ Émpige:la bí tattomang. Tadmapé ige:la bí tani:dém sobomna édílo:pé bí biladlangkuma:ji odolo:pé makana:lo tumto. ³¹ Édílo akon agergernékídí:dé okko kapika:ji édém ka:ton, bulu airu:pé mé:dírkang odokké gíla okko kapika:ji édé appí:dém buluk migomdém lubitoku. ³² Édémpila bí agergernédém gogangge:la luto, 'No aiman pagbono, ngo nok appíngém mé:yinsubitag, kapila:né no ngom kumna lubisuka. ³³ Nok agergerjondém no aya:pénamai, kapé ngo nom aya:toji.' ³⁴ Migomdé airu:pé aglíngkang, odokké bí agergernédém édílo:pé bí bík narponam appí:dém bilatkuma:yéji, odolo:pé mokemoramdop makana:pé mélíkto. ³⁵ Nolut asindokki édílo:pé nolut bírron nolu mé:yinsuma:yéji ngoluk tayéng Abubí nolum appíngém édémarpé iyé."

Mépakka:mínsunam

(Mark 10:1-12)

19¹ Édílo Jisubí édémbulum lungapton, bí Galilidokké gípagla Jordan abudok kekonké mo:tag Judia:pé gígang. ² Bottén kéréngkopé taniyé bík lédulo gímínto, odokké odo bí bulum ka:pídbito.

³ Parosi ékké bíkkodo:pé gíla bím luyetpé mé:la bím tauto, "Ngoluk Lurodé tani:koné bík aísuampé mé:sula bí yamnédém mépagla:dopé bím ilang-gílang bitagnei?"

⁴ Bí lulatsutoku, "Nolu Ru:nék-gomugdo popasukíma:nei? Lendo-a:dodo Ru:nébi tani:yém né:péla milbo:pé ru:tag émnamdém?"

⁵ Odokké Ru:nébi luto, 'Kapéné sidok léga:pé tani:koné bík ané-abbom mépagyé odokké bí yamnédok lédílo lékkopagyé, odokké anyidé amírpé atérongkopé iyé.' ⁶ Édémpila binyi annyipé iyarra du:ma:bo, émpige:la akongkopé iyé. Odok-léga:pé okodém Ru:nébi ru:pumsutagji, taniyé édém mopansupé lagimang."

⁷ Bulu tauto, "Émpém kapila, Musi:bi lulíktang tani:koné adnamko bík yamnédém bige:la bím mélíktoku émna?"

⁸ Jisubí lulatsutoku, "Musi:bi nolum noluk yamnékídí:dém mépagla:yé émníktag kapila:né noluk asinkídí:dé aipé tordag. Émpige:la édé lenodo-a:dodokké édémpé imangai. ⁹ Ngo nolum lubidung, sé:kai bík yamnédém aiman-agergernamdok ru:yi:pé, mépage:la yamnéko langkumílo bí benggon agerém gerdag."

¹⁰ Luyírsunékídí:dé bím luto, "Né:milbo:log pongkolo sémpé idumílo, mida:momanamdé aiya:dag."

¹¹ Jisubí bulum lulatsutoku, "Appíngé édé agomsém toríksulamang, émpige:la bullong sé:kom Ru:nébi édém bitang.

¹² Kapéné akke magma:dag kapila:né bulum édémpéi otag; akkem édémpé taniyé imotag; akke tayéng-among migomdokodok légangé mida:mogema émna lupaksutag. Sé:ko édém toríksuladagji bí édém toríksupé lagidag."

Jisubí Ajjin Ko:kangém Peyubinam

(Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Odo tani:ékké ajjin ko:kangém Jisukodo:pé gíabodo bí bulum bík alakki riyídbila buluk léga:pé kumbido:pé émna. Émpige:la luyírsunékídí:dé tani:kídí:dém lutumto. ¹⁴ Jisubí luto, "Ko:kangkídí:dém ngokkoso:pé gía:moto, odokké bulum du:riyo; kapéné tayéng-among migomdokodé sémbulumpé inélokképag."

¹⁵ Odokké bí bík alakki riyidbige:la odokké gípackang.

Mirémné Ya:medé

(Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Odokké kangkítok, tani:ko Jisukodo:pé gísa:la tauto, "Luyír-abu, turyarné turnamdém pa:nam léga:pé ngo oko ainé agerém gerpé lagiyén?"

¹⁷ Jisubí lulatsutoku, "Kapila no okodé ainé ageré émna ngom taudun? Sidé akkongko dung sé:kobí aidagji. No turnamlo:pé gía:lí:dumílo, lulígnamkídí:dém tadlang."

¹⁸ Bí tauto, "Oko lulígnamkídí:dém?"

Jisubí lulatsutoku, "Mokeyok, benggoyok, dopsoyok, sé:komsin aromap lujémyok, ¹⁹ nok ané-abbom ménggésulang, odokké nok kumrém nok aíém aipé-mé:ngkamdempé mé:lang."

²⁰ Édé ya:medé luto, "Édé appí:dém ngo ibomna dung. Okko su:pag ngokké pí:ramna dun?"

²¹ Jisubí bím lulatsuto, "No lugénamko kama:népé ilí:dagmílo, gí kang, nok kanam appí:dém kopage:la murko:dém opanném bita, odo nokké tayéng-amo:to murkong kumsungé kayé. Odokké gíla ngok lédílo gímíntok."

²² Édílo édém ya:medé tatton, bí mé:dírra gí kangku, kapila:né bí airu:pé mirémnékkai.

²³ Odo Jisubí bíkkol luyírsunékídí:dém luto, "Ngo nolum arodém lubidung, mirémné tani:ko tayéng-among migomdokodo:pé gía:namdé airu:pé tordag. ²⁴ Lékoda ngo nolum lubidung, utko pési amigdok durkonamdéi émmumé mirémné tani:kolok Ru:nék migomdokodok gía:namdémyang."

²⁵ Édílo luyírsunékídí:dé édém tatton, bulu kínggí:pé méngaksula bím tauto, "Émpém sé:kobí moturbinamém pa:la:yén?"

²⁶ Jisubí bulum nge:ríksuge:la luto, "Édé tani:képé ilanammang, émpige:la Ru:néképé ilango:nammé."

²⁷ Odo Pitorbí bím lulatsuto, "Kangkítok, ngolu appíngém mépagge:la nok lédílo gímíntag. Émpém ngolukké okko kayén?"

²⁸ Jisubí bulum luto, "Ngo nolum arodém lubidung, takamém anumodokudodo, édílo Tani:ké Ao:bí bík unjigné migom-tetkodo tedyen, nolu sé:kobulu ngok lédílo gímínkan nolusin yí:la:nyí migom-tetkodo tedge:la Israeldok yí:la:nyí opíndém kébangém ba:biyé. ²⁹ Odokké sé:koi okumém, bírrangém, bírmom, abbom, anném, ommangém, arígém ngok léga:pé mépakkan bí língko ayírkopé bojéya:ngko pa:yéku odokké turyarné turnamém pa:yé.

³⁰ Émpige:la su:pakké gígépo:né bojéko léduyé, odokké su:pakké léduyé bojéko gígéyé.

Angur Ba:rilok Agergernékídíng

20¹ "Kapéné tayéng-among migomdokodé sémpé idag. Longékoném tani:koné ro:rokompé bík angurba:rido agergerdo:pé agerjerném mala gílenkang. ² Bí bulum longékolok gerédém bipé émna lupídge:la bulum bík angurba:rido:pé mélíkto. ³ Konané ayírdo bí lékoda réko-kokodo:pé gílenkang odokké odo okkomsin ima:pé dagla du:né tani ékkém ka:to. ⁴ Bí bulum luto, 'Nolusin gíla ngok angurba:rido agergerda, odokké ngo ka:la gerrédém kabodop bipé.' Odo bulu gíkang. ⁵ Odokké lékoda yí:la:nyiné ayírkíramdo:la aumné ayírkíramdo bí édémí:pé itoku. ⁶ Angngoné ayírkíramdo bí gílenkang odokké odosin bí tani ékké dagla du:dop pa:to; odokké bí bulum luto, 'Kapila nolu longélo:buso okkomsin imapé sido dagla dun?' ⁷ Bulu lulatsutoku, 'Ngolum sé:ko:sin agerrop gogmang.' Bí bulum luto, 'Aiyé, nolusin gíla ngok angurba:rido agergerda.'

⁸ "Édílo yummayírkan, angurba:ridok ru:tumdé bík menejardém luto, 'Agergernékídí:dém gogge:la buluk gerrédém bito, léddarké gínékídí:dokké bi:ala gípongarnékídí:dédop bilang.' ⁹ Édílo angngoné ayírkíramdok gognam agerjernékídí:dé gídon, bulum appíngém longélok gerrédém bito. ¹⁰ Édémpila édílo gerangarponékídí:dé gía:ton, bulu bojéko pa:ya:pé émna mé:suto. Émpige:la appí:dé longédok gerro:dém pa:to. ¹¹ Édílo bulu buluk gerrédém pa:ton, bulu aríg ru:tumdok kekonpé lurobokang. ¹² "Sé: tani:kídí:sé sé:kobulu léddarpé geratoji bulu a:dí akkongko gerto, émpigela ngolu sé:ko longélo:bu:do bojéya:ngko agerdém do:nyipékapékapé gerya:ton, no ngolum bikamí:pé bulumsin bitag.' ¹³ Émpige:la bí bulukkolok akoném luto, 'Ajona, ngo nolum bimurma:umpé. Nolum longélok gerrémdém bipé émna luségma:lang? ¹⁴ Nuluk gerrédém langge:la gíkanku. Ngo nolum éddík bitu:ji odokkíddíngko léddarké gognam tani:dém bilí:dag. ¹⁵ Ngok aíké murko: tayé:lo ngo okkom ilí:dagji édém ilanan ilang-gílang ngokké kama:nei? Émmamílo ngok bibadla binamsém nolu dígdu:nei?'

¹⁶ Édémpila léddarkédé gípongarya:yé, odokké gípongarya:nédé léddarya:yé."

Jisubí Lékoda Bik Sinamdém Lunobinam

(Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Jisubí Jerusalempé gísa:la du:dodo, bí yí:la:nyí luyírsunékídí:dém gíyodboge:la bulum luto, ¹⁸ "Ngolu Jerusalempé gísa:dag, odokké Tani:ké Ao:mé abín miríkídí:dogla luro luyírnékídí:dok alaglo tolígyé, odokké bulu bím sidopé lupagyé, ¹⁹ odokké Jiudiman tani:kídí:dé bím luka:dopé, dí:dopé odokké kurusolo pítkédopé buluk alaglo tolígyé. Émpige:la Loumné longédo bím turmoyéku!"

Anékolok Kumna-Lunam

(Mark 10:35-45)

²⁰ Odo Jebediké yamnédé bík ao: anyi:dok lédílo Jisukodop gído, odokké bí lébítumna bíkkolok ayangko koto.

²¹ Jisubí bím tauto, "Nom okkom lagidang?"

Bí lulatsuto, "Ngok sé: ao:anyisé a:ko nok lagbíkpé odokké akondém nok lakkepé nok migomdokodo teddopé lulíktéi."

²² Émpige:la Jisubí lulatsutoku, "Okkom nolu kodu:ji édém nolu kinmang. Ngo okkom tí:yéji édém nolu tí:la:yén?"

Bulu lulatsuto, "Ngolu tí:la:dag."

²³ Jisubí bulum luto, "Nolu ngok tí:namdém tí:la:yépé, émpige:la ngok lagbíkpéla lakkepé tednamdém ngo bilamang, émpige:la sé:kobulum ngok Abubí balentang tetkokídí:dém bí bulukképé méno:bitag."

²⁴ Édílo íyí:dé édém tatton, bulu bírokumsu anyidok tayé:lo aglí:to.

²⁵ Émpige:la Jisubí bulum lékkopé gokkumsuge:la luto, "Nolu kindag Jiudiman tani:lok migomkídí:dé buluk tayé:lo ru:tumpé idag, odokké buluk bottén opisarkídí:dé bulum babodag. ²⁶ Nolukkolo édémpé ipé lagimang; édémpimap sé:ko noluk ara:lo botténép ilí:dang bí noluk agergerbinépé ipé lagiyé, ²⁷ odokké sé:kobíi gígépo:lí:dang bí noluk pagboru:pé ipa:yé; ²⁸ kapé Tani:ké Ao:bí agergermokolo gímangai, émpige:la gerbikolo, odokké bojékolok léga:pé répidbikunan kísapé bík turnamdém bikolo gíttag."

Jisubí Miglun Tani:anyikoném Ka:begmokunam

(Mark 10:46-53; Luk 18:35-43)

²⁹ Jisubí:la bíkkol luyírsunékídí:dé Jerikodokké gídokudodo, bojék taniyé bík lédulo gímínto. ³⁰ Lambédo miglun tani:anyíko tedla dungngai odokké édílo Jisubí odok gípaddag émna bulu

tatpa:suton, bínyí jé:ropkang, "Ru:tum, Debidké Ao:a! Ngolum aya:teipén!"

³¹ Tani:kéré:dé bínyím morídla aso:pé du:dopé luto. Émpige:la bínyi jé:yangola luto, "Ru:tum, Debidké Ao:a! Ngolum aya:teipén!"

³² Jisubí daktetkang odokké bulum bíkkodo:pé gogge:la tauto, "Noluk léga:pé ngom okkom iteika émna nolu mé:dang?"

³³ Bulu luto, "Ru:tuma, ngolu ka:beglí:dag."

³⁴ Jisubí bulum ayapé-mé:bito odokké bí buluk amikkídí:dok riyidbito. Oddar bulu ka:pangkangku odokké bík lédulo gímínto.

Jikige:la Gíangkunam

(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

21 ¹ Bulu Jerusalempé gípingkíramdodo Olib adi tayéngké Betpajdo:pé bulu gía:to, Jisubí luyírsunékídí:dok annyiko méno:líkto, ² odokké bí sémpé luto, "Noluk ka:panam do:lungolo:pé gí kang, gía:dannai oddar nolu bík ao:dok lédílo rínna lé:nam gadongko pa:yé. Bulum tasarra ngokkoso:pé sobomlangku. ³ Sé:kai nolum o:kai lumílo, Ru:tumbí bulum lagidag émna bím lulang, odo bí bulum mélígyéku."

⁴ Okkom lungor-lunédé lunol lé:tungan édém ilet-gílednam léga:pé édém pé ikang:

⁵ "Jayonké ommékídí:dém lutok,
 'Ka:tok, noluk migombí nolukkolo:pé gído,
 ajjisula gadongkolo sa:la,
 gado:lok gadong ao:kolok tayé:lo sa:la."

⁶ Jisuké lukamardém pé luyírsunékídí:dé gíge:la ito. ⁷ Bulu gadongdémna gadong ao:dém sobomtoku, buluk tayé:do buluk gasorém pulíkto, odokké Jisubí odok tayé:do sa:to. ⁸ Botténé kéréngkop taniyé buluk génam gasorém lambédo pulíkto, odokké akke kejur réngkéngém page:la lambédo pulíkto. ⁹ Tani:kéré:dé sé:kobulu bím gígéla odokké bík lamkupé gímíndun bulu jé:ropkang, "Debidké Ao:do:pé Osanna! Ru:tumké aminnok gínédé ayang-pa:néko! Tayéngarto Osanna!"

¹⁰ Édílo Jisubí Jerusalempé gía:ton, nogordok appí:lo urmurra tani:kídí:dé tauto, "Sé:kon bi:?"

¹¹ Tani:kéré:dé lulatsuto, "Bí Jisubí, Galili:dok Najaret do:lu:dok lungor-lunédé."

Jisubí Kumli:pé Gínam

(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22)

¹² Jisubí kumli lottado:pé gía:la odok réla-kola du:né appí:dém ménto. Bí murkong anírmobinékídí:dogla parong konékídí:dok tebulémna tedngém níngkulubamto. ¹³ Bí bulum luto, "Sémpé adla lé:tag, ngok okumdém kumko okumko émna luyé,' émpige:la nolu édém 'rodgonélok di:rumkopé imodung."

¹⁴ Miglunéla lébené bíkkodo:pé kumli:do gído, odokké bí bulum ésa:motoku. ¹⁵ Émpige:la édílo abín miríkídí:dé:la luro luyírnékídí:dé bík inam mé:pílama:nam agerkídí:démna kumli lotta:do, "Debidké

21.5 Jis 62.11; Jak 9.9 21.8 2 Mig 9.13 21.9 Ni:tom 118.26

21.13 Jis 56.7; Jir 7.11

Ao:kolo:pé Osanna,' émna ko:ka:lok jé:nam tatton, bulu airu:pé aglíngkang. ¹⁶ Bulu bím tauto, "Sé: ko:kangkídí:sé okko émna jé:dung édém no tadbedang?"

Jisubí lulatsutoku, "Éí, nolu édílo:sin pobeksukíma:nei, ko:kangéla ojíngkídí:dé nom luyitsudopé no luyírtag?"

¹⁷ Odokké bí bulum mépagla nogordokké gílenna Betani:pé gíkang, okolo bí yumédo du:yupsuto.

Tajíg Amí:dém Jisuké Pelíngam

(Mark 11:12-14; 20-24)

¹⁸ Ro:rokomdo, nogordo:pé gíladdokudodo, bí kénongkang.

¹⁹ Lambé kéra:do tajíg amíngko ka:pa:la, bí odo:pé gíto, émpige:la amí:dé annéyayala dungngai, bí odok okkomsin pa:tomang.

Édém-pila bí amí:dém luto, "No lékoda édílo:sin a:yém e:ma:yé!" Odokké bagémpé amí:dé sanpagkang.

²⁰ Luyírsunékídí:dé édém ka:la kangaksuto. Odokké bulu tauto, "Kapé siddík lomna tajíg amí:dé sankan?"

²¹ Jisubí lulatsutoku, "Ngo nolum arodém lubidung, nolukké mé:jíksunamé kamílo odokké mé:moma:mílo, okkom tajíg amí:dém imoton édémomang, émpige:la nolu sé: adisémsin lulayé, 'Gíkang, aíé ga:nélo géjísuta,' odokké édémí:pé iyé. ²² No méngkésunímílo, oko oko léga:pé no kumtagji édém no pa:yérung."

Jisuké Ilang-Gílang Tayé:lo Taunam

(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³ Jisubí kumli lotta:do gía:to, odokké édílo bí luyírra dungngan, abín miríkídí:dé:la midumkídí:dé bíkkodo:pé gíla tauto, "Oko ilang-gílangki no sémbulum idun? Odokké sé:ko nom sé: ilang-gílanamsém bitang?"

²⁴ Jisubí lulatsuto, "Ngo:sin nolum taupénamko tauyé. Nolu ngom lulatsubikumílo, ngo nolum lubipé oko ilang-gílangki ngo sémbulum idon. ²⁵ Jonké baptis binamdém okolokké lennan? Édé tayéng-amo:tokkanei, tani:lokkan?"

Bulu buluk ara:do édém luposula luto, "Tayéng-amo:tokkai émna ngolu lumílo, bí tauyé, 'Émpém nolu kapila méngkésutoman?"

²⁶ Émpige:la tani:lokkai émna ngolu lumílo-ngolu tani:kídí:sém pésodag bulu o:kai ila:do, kapéné bulu Jonmé lungor-lunéko émna sabdag." ²⁷ Édém-pila bulu luto, "Ngolu kinmang."

Odo bí luto, "Ngo:sin lubima:yé oko ilang-gílangki ngo sémbulum idon."

Ao:annyíkoném Luyisula Lubinam

²⁸ "Nolu okko émna mé:dang? Tani:kolokké ao annyik dungngai. Bí abín ao:do:pé gíla luto, 'Ao:a silo gíla angurba:riolo agergerta.'

²⁹ Bí lulatsuto, "Ngo gíma," émpige:la léddoupé bí asiném mé:latsuge:la ager gerkolo gíkang. ³⁰ Odo abudé akon ao:do:pé gíge:la abínédém lunamí:dém luto. Ao:dé lulatsuto, 'Ba:ba, ngo gíyé,' émpige:la bí gítomang. ³¹ Annyi:dok sé:kobí bík abudok mé:namdém iton?"

Bulu lulatsuto, "Abínédé."

Jisubí bulum luto, "Ngo nolum arodém lubidung, murkong urnékídí:dé:la bengkosunékídí:dé nolumyang gípola Ru:nék migomdokodo gíadung. ³² Kapéné Jonbí nolukkolo:pé arolok-du:nam lambédém léngkanbikolo gíka, odokké nolu bím méngkésutomang, émpige:la murkong urnékídí:dé:la bengkosunékídí:dé méngkésuto. Odokké édém ka:nam lédupésin nolu méngkutsuge:la bím méngkésutomang."

Angurba:ri:lok Agergerném Luyisula Lubinam

(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ "Luyisula lubinam akoda tattok: Mirémné tani:ko dungngai sé:ko angurba:ri:ko ito. Ba:ri:dém bí bareyém pedyetsuto, alang mannennapé arungém ngunge:la bí oudné kangabgéngko moto. Odo bí ba:ri:dém aríg-inném bondokpé bigge:la gígongkolo gíkang. ³⁴ Édílo a:yé pírnán ayíré a:ngkan, bí bík pagbokídí:dém aríg-inékídí:do:pé bík a:yém pírdokupé mélíkto. ³⁵ Aríg-inékídí:dé bík pagbokídí:dém sogapto; bulu a:kom dí:to, akondém démketo, odokké a:kom ílíngki géto. ³⁶ Odo bí mépolígnamkídí:démyang bojéya:ngko pagbom bulukkolo:pé mélíkto, odokké aríg-inékídí:dé po:pék ikamí:démpé bulumsin ito. ³⁷ Léddarpé, bí bík ao:dém bulukkolo:pé mélíkto. Bí luto, 'Bulu ngok ao:sém ménggésuyépé.'

³⁸ Émpige:la édílo aríg-inékídí:dé ao:dém ka:ton, bulu akoné akoném luto, 'Sé: ru:tumdok ao:dé. Gítok, kajé bím mokelai odokké bík aríksém la:paglai.' ³⁹ Édémpila bulu bím sogabge:la angurba:ri:dokké gélenníkto odokké bím moketo.

⁴⁰ Su:pag, édílo angurba:ri:dok ru:tumdé gíyén, édé aríg-inékídí:dém bí kapiyén?"

⁴¹ Bulu lulatsutoku, "Bí édé aiman tani:kídí:dém mokeyé, odokké angurba:ri:dém akoném biyé sé:ko bím pírdoku ayírdo bík pa:pénam a:yém biyékuji."

⁴² Jisubí bulum luto, "Nolu édílo:sin Ru:nék-gomugdo pobeksukíma:nei:

Okummonékídí:dok típagnam ílí:dé

tíggotpo:nam ílí:pé ikang;

sidém Ru:tumbí itag,

odokké édé ngoluk amikso kangaksula ka:namko.

⁴³ Odok-léga:pé ngo nolum lubidung Ru:nék migomdokodém nolukkolokkém la:pagyé odokké tani:opekoném biyé sé:ko édém a:yém e:moyéji. ⁴⁴ Sé:kobí édé ílí:dé ogabyéji bím omígyé, odokké sék tayé:lo édé ílí:dé ogabyéji bím okeyé."

⁴⁵ Édílo abín miríkídí:dé:la Parosikídí:dé Jisuk luyisunamdém tatton, bulu tatkinto bí bulum ludung émna. ⁴⁶ Bulu bím sogabnan lambéko magoto, émpige:la bulu tani:kéré:dém pésokang kapila:né tani:kídí:dé bím lungor-lunéko émna sabdagai.

Midang Dobonamko Luyisula Lubinam

(Luk 14:15-24)

22¹ Jisubí bulum lékoda luyisula lubinamki, sémpé lubito:
² "Tayéng-among migomdokodé sémpé idag. Longékoném migomkoné bík ao:dok léga:pé midang dobonamko moninsuto.
³ Bí bík pagbokídí:dém gognam mibokídí:dém dobokodo:pé bulum gídopé lubidopé mélikto, émpige:la bulu gílama:bong émpaksuto.
⁴ Odo bí pagbo ékkém mése dlígge:la luto, 'Sé:kobulum goktagan bulum lubita, ngok dobopénamdém moninsutagbo; ngok so:bomna jí:putpudné so:bo-ao:om ba:tung, odokké appíngé oboka:bo. Midang dobokodo:pé gítobo.'
⁵ Émpige:la bulu gognamdém tattoima odokké bulu gípagam-a:ko bík aríkpé, akondé bík agerro.
⁶ Odokké akedé bík pagbokídí:dém sogabge:la bulum díngge:la bulum moketo.
⁷ Migomdé kínggíp aglíngkang; édémpila bí bík maglíngém méligla mokenékídí:dém mokkeyamto odokké buluk nogordém rompakto.
⁸ Odo bí bík pagbokídí:dém gogge:la luto, 'Midang dobonamsé: obola dung, émpige:la ngo sé:kobulum gokkagji bulu gíkannékídí:démang.
⁹ Lambé sungkenkídí:do:pé gíkang odokké nolu sé:koméi pa:yéji bíméi dobokoso:pé gokta.'
¹⁰ Édémpila pagbokídí:dé lambékídí:do:pé gílenna buluk pa:la:nam tani:appí:dém gíkumsumoto, ainém aima:ném appíngém, odokké mida:moko okumdé mibolo bingkang.
¹¹ "Émpige:la édílo migomdé mibokídí:dém kangkolo gía:ton, odo bí mida:lok génam galug géman tani:ko ka:pa:suto.
¹² Bí tauto, 'Ajon, mida:lok génam galuk gémapé no kapé so:pé gía:ton? Tani:dé agom lulama:pé dungkang.
¹³ Odo migomdé pagbokídí:dém luto, "Bík alé alagdok oggaptok, odokké bím ru:yolop, kémokodo:pé gélénníkto, okolo kabnaméla ipang rékkérépsunamé du:yé."
¹⁴ Kapéné bojeru:ngém goktag, émpige:la ajjikonémpag balentag.

Murko Binam Tayé:lo Taunam

(Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Odo Parosikídí:dé gílenna bím kapé bík agom lumurro sogappé émna ru:suto.
¹⁶ Bulu buluk gímínnékídí:dém Erodia tani:kídí:dok lédílo mélikto. Bulu luto, "Luyír-abu, ngolu kindag no aroné tani:ko odokké arodok lédílo no Ru:nék lambém luyírbidag. Nom amme éngunmola:mang, kapila:né bulu sé:kon édém no akikimang.
¹⁷ Émpém ngolum lukítei, no okko émna mé:dang? Kaisarmé murkongém bipa:don bipa:man?"

¹⁸ Émpige:la, Jisubí buluk aiman asin mé:namdém kinge:la luto, "Nolu séumonékídínga, kapila nolu ngom luyetpé méngkídun?"

¹⁹ murko:pé binam anír murko:dém ngom léngkankítei."

Bulu bím murkong anírnéko bomabito, ²⁰ odokké bí bulum tauto, "Sé: sék moimangén? Odokké sék abígén?"

²¹ Bulu lulatsutoku, "Kaisarké."

Odo bí bulum luto, "Okodé Kaisarkén Kaisarmé bilang, odokké okodé Ru:nékén Ru:némé bilang."

²² Édílo bulu édém tatton, bulu tadngaksuto. Édémpila bulu bím mépagla gíngapkungku.

Sikolokké Lékod-Turkunam Tayé:lo Taunam

(Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Odo lo:ngí:do Soddukikídí:dé, sé:kobulu ludang lékod-turkunammé kamang émna, bíkkodo:pé taupénamko kala gído.

²⁴ Bulu luto, "Luyír-abu, Musi:bí ngolum lubitag tani:ko ommang kama:pé simílo, bík bírodé tumboné:dém mida:moparu:yé odokké bíkképé ommang obipa:yé. ²⁵ Su:pag ngoluk ara:lo bírrang

kínítko dungngai. Abíngarnédé yamné langge:la sikang, bíkké ommangé katomang, bí bík yamné:dém bík bírodokképé mébito.

²⁶ Édémí:pé akon bírodé sikang, odokké bík lédukédé, édémí:pé kíndé singapkung. ²⁷ Léddarpé, né:dé sikang. ²⁸ Émpém su:pag, lékod-turdokudo:do, kíndok sék yamnépé bí iyén, kapila:né bulu appíngéi bím mida:moka?"

²⁹ Jisubí lulatsutoku, "Nolu mémursula dung kapila:né nolu Ru:nék-gomugdémna Ru:nék tornamdém kinmang.

³⁰ Lékod-turdokudod taniyé yamnémsin la:mang odokké amilo:sin gímang; bulu tayéng-amongké tayéng-ya:me kisa:yé. ³¹ Émpige:la sinékídí:dok lékod-turkunam tayé:lo-Ru:nébí okko émna nolum lutang édém nolu pokíma:nei, ³² 'Ngo Abraamké Ru:nébí, Isakké Ru:nébí odokké Jakubké Ru:nébí?' Bí sinélok Ru:némang émpige:la bí turnélok Ru:né."

³³ Édílo tani:kéré:dé édém tatton, bulu bík luyírnamdém tadngaksuto.

Bottérya:né Lulíngam

(Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Soddukikídí:dém Jisubí ngak émdopé lumandém tatpa:la, Parosikídí:dé lékkopé gíkumsuto. ³⁵ Buluk ara:dok a:ko, luroém

aigampé kinnéko, sé: taunamsokki bím anka:to: ³⁶ "Luyír-abu, Ru:nék Lurodo bottérya:né lulígnamdé okodén?"

³⁷ Jisubí lulatsutoku: "'Nok Ru:né, Ru:tummé nok appíng asinki, nok appíng dé:né-yaloki odokké nok appíng mé:lotki aipé-mé:lang.'

³⁸ Sé: luponamdé:la bottarya:né lulígnamdé. ³⁹ Odokké bangkon lulígnamdé sémpé idag: 'Nok kumrém nok aíkémpé aipé-mé:lang.'

⁴⁰ Sé: lulígnam ba:nyiso Ru:nék Luroéla Lungor-lunam appí:dé bigabla dung."

Mesia:ké Tayé:lo Taunam

(Mark 12:35-37;Luk 20:41-44)

⁴¹ Édílo Parosikídí:dé lékop gíkumsuton, Jisubí bulum tauto,
⁴² "Nolu Mesia:bí sé:ko émna mé:don? Bí sék ao:on?"

Bulu lulatsutoku, "Debidké ao:o."

⁴³ Bí bulum luto, "Émpém Debidbí kapé, Yaloki lula sémpé luto,
bím 'ngok Ru:tum' émna gogdung? Kapéné Debidbí luto,

⁴⁴ 'Jiuabí ngok Ru:tummé luto:

Ngok lagbukpé tettokai

édílo:pé ngo nok miruém nok alé kéigbo méma:yéji.'

⁴⁵ Debidbí bím 'Ru:tum' émna gogdu:mílo, kapé bí bík ao:pé
ila:yén?"

⁴⁶ Sé:ko:sin agom apírko lulatsulatokumang, odokké édé
longédokké sé:kosin bím okkomsin taunan angé katomang.

Jisubí Parosilogla Luro Luyírnékídí:dok Kekonpé Lupang Lunam

(Mark 12:38,39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

23¹ Odo Jisubí tani:kéré:démna bíkkol luyírsunékídí:dém luto: ² "Luro luyírnékídí:dé:la Parosikídí:dé Musi:ké tetkodo teddag. ³ Édémpila nolu nolum buluk lunamém tatpé lagidag odokké ibompé lagidag. Émpige:la bulu okkom idon édém imínyok, kapéné bulu okkom lugo:bidagji édém bulu ikumang. ⁴ Bulu tani:lok amírró jo:namém raglígdag okodé tébégnammé jo:langéimang, émpige:la bulu aíkídí:dé édémbulum bulum jo:lígbipé buluk lagné asongkosin éngunmolí:mang. ⁵ Buluk inam ager appí:dém taniyé ka:yépé émna idag. Bulu Ru:nék-gomugém pítaru:né tabijlo gédag, odokké araipé bíkélédopé pariém gédag; ⁶ dokotíngkolo bulu ménggésuko tetkodo tedlí:dag odokké murong-okumlo:sin aiyangarkodém madag. ⁷ Bulu réko-kokokídí:do kumríksunamém madag odokké taniyé bulum 'Rabbi' émna goktei émna mé:dag. ⁸ Émpige:la nolum 'Rabbi' émna gokpénammang, kapéné nolukké Luyírné akkongko dung odokké nolu appíngé bírrangongé. ⁹ Odokké mo:píso nolu sékomsin 'Abu' émna gogyok, kapéné nolukké Abbo akkongko dung, odokké bí tayéng-amo:té dung. ¹⁰ Nolum 'luyírné' émna:sin gokpé lagimang, kapéné nolukké Luyírné akkongko dung, édé Kiristobí. ¹¹ Nuluk ara:dok bottérya:nédé noluk pagbopé ipélagiyé. ¹² Kapéné sé:kobíi bottépé mé:suyéji bím ajjimoyé, odokké sé:kobíi ajjisuyéji bím bottémoyé.

Jisubí Buluk Séumonamdém Lupagnam

(Mark 12:40; Luk 11:39-42,44;52; 20:47)

¹³ Mé:díré nolukkolo:pé, luro luyírnéla Parosikídínga, nolu séumonékídínga! Nolu tani:lok kangga:do tayéng-among migomdokodok yabgodém síkkabdag. Nolu aíkídí:dé gíaru:mang odokké gía:pé émna inékídí:démsin gía:momang.^h

¹⁵ Mé:díré nolukkolo:pé, luro luyírnéla Parosikídínga, nolu séumonékídínga! Nolu do:ludo:lulo:la abungém kongkola tani a:kom nolukkolo a:bodo, odokké édílo bí nolukkolo a:míndagji, nolu bím nolumyang lémyikop aiyamaya:nép imola noluk gíko ui:amopé gíbodag.

^h**23.13** Akelo sémpé attag, Mé:díré nolukkolo:pé luro luyírnéla Parosikídínga, nolu séumonékídínga! Nolu tumbolok okumém momígbidag odokké séumola arai araipé kumdag; odok-léga:pé nolu kínggíya:né mokemoramém pa:yé.

¹⁶ Mé:díré nolukkolo:pé, migluge:la gígébonékídínga! Nolu luyírdo, 'Sé:kai kumli aminki pesumílo, édé atísinmang; émpige:la sé:kai kumli:dok aíndokki pesumílo, bí bík pesunamdém iparu:yéku.'

¹⁷ Nolu miglun makkornékídínga! Okodé bottéya:dang: aíndé bottéya:dagyé kumli:déyé okodé aíndém angunnmodang?

¹⁸ Nolu luyírdo, 'Sé:kai rungudokki pesumílo, édé atísinmang; émpige:la sé:kai odok tayé:dok du:né amandokki pesumílo, bí bík pesunamdém iparu:yéku.' ¹⁹ Nolu miglun tani:ya! Okodé bottéya:dang: amandé bottéya:dagyé rungudéyé okodé amandém angunnmodang? ²⁰ Odok-léga:pé, sé:kobí rungudokki pesuyéji bí odokki pesudag odokké odok du:né appíngki. ²¹ Odokké sé:kobí kumli:dém pesunadang bí odokki pesunadag odokké sé:ko odo du:dagji odokki pesudag. ²² Odokké sé:kobí tayéng-amongki pesudagji bí Ru:nék migom-tetkodokki pesunadag odokké sé:ko odo teddoji bíkkoki pesudag.

²³ Mé:díré nolukkolo:pé, luro luyírenéla Parosikídínga, nolu séumonékídínga! Nolu noluk ba:ri oyi:lok-o:ri, podina, jira-bipénam íyí:dém bido. Émpige:la nolu luro:dok lagipagyanamdém mé:yamésapakto-aro kébangém, ayangém, odokké aronamdém. Nolu po:pékédém mé:yamé:sama:pé lédíkédém ipénammai. ²⁴ Nolu migluge:la gígébonékídínga! Tamikkoném nolu la:pagdo émpige:la u:tkoném medlígo.

²⁵ Mé:díré nolukkolo:pé luro luyírnéla Parosikídínga, nolu séumonékídínga! Nolu arém batilok ru:yidém bé:pu:do, émpige:la ara:dé agroyangéla aíongkép mé:sunammé bi:pogla dung. ²⁶ Miglun Parosikídínga! Arém batidok arangkédém bé:pupo:to, odokké odo ru:yidé:sin naré:téyépe.

²⁷ Mé:díré nolukkolo:pé, luro luyírnéla Parosikídínga, nolu séumonékídínga! Nolu kampola du:né agokídí:démpé idag, okodé ru:yido aipé kangkandag émpige:la ara:do siné tani:lok alongé bi:la dung odokké okkosin naré:mang. ²⁸ Édémarpé, tani:lok kangga:lo nolu arolok-du:né kísapé léngkansudag émpige:la ara:bo séuolang aimango:né."

Jisubí Buluk Pa:pénam Mokemoramém Lunobito

(Luk 11:47-51)

²⁹ "Mé:díré nolukkolo:pé luro luyírnéla Parosikídínga, nolu séumonékídínga! Nolu lungor-lunékídí:dok léga:pé aggom agno:to odokké arolok-du:nékídí:dok aggom nolu tíbu:lígbitag. ³⁰ Odokké nolu ludo, 'Ngolu ngoluk abukídí:dok longékídí:do turnamka:mílo,

ngolu lungor-lunékídí:dém í:i bidmonamdo katémayai.' ³¹ Édémpé nolu noluk aíké kekonpé lusudung nollung lungor-lunékídí:dém mokenékídí:dok ommangé. ³² Noluk abukídí:dok inam imurí:dém nolusin idung! ³³ Nolu tabíkídínga! Nolu tabílok ommangkídínga! Kapé nolu ui:amo:bo:pé lupagnamdokké dukpítsuyén?

³⁴ Odok-léga:pé ngo nolukkolo:pé lungor-lunném, mé:jo:ném odokké luyírném méligyé. Bulukkolok akkem nolu mokeyé odokké kuruslo biyé; akonkídí:dém noluk murong-okumkídí:do dí:yé odokké nogor nogorro:pé nolu ménmínyé. ³⁵ Odokké noluk tayé:lo mo:písok arolok-du:nékídí:dém bidmonam í:dok ajé:dé a:yé, arolok-du:né Ebelké í:idokké Berikiaké ao: Jakariyaké í:ido:pé, sé:kobulum nolu kumli:dogla rungudok pongkogdo mokekan. ³⁶ Ngo nolum arodém lubidung, édé appí:dém mokenam ajé:dé sé: ope:sok tayé:lo a:yé."

Jerusalemké Léga:pé Jisuk Ayang

(Luk 13:34-35)

³⁷ "Jerusaleméí, Jerusalema, nolu lungor-lunékídí:dém mokkeyamto odokké nolukkolo:pé mélignamkídí:dém nolu ílíngki gékkeyamto! Noluk ommangém lékkopé gíkumsumopé émna ngo airu:pé méngkító, kapé rogoné porokkoné bík ommangém bík alap kéígdó gíkumsumodagji, émpige:la nolu gíkumsulímgang. ³⁸ Ka:tok, noluk okumé nolum atéro:pé mépagyé. ³⁹ Kapéné ngo nolum lubidung, nolu édílo:pé luma:yéji, 'ayang-pa:nédé bí sé:ko Ru:tumké aminno gíduji,' ngom lékoda kapangkuma:yé."

Kumli:dém Momígnamdém Jisubí Lunobinam

(Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

24¹ Jisubí kumli:dokké gílenna gíladu:dodo édílo bíkkol luyírsunékídí:dé bíkkodo:pé gísa:la bím bottén-okumkídí:dok kangkanamdém ka:moton. ² Odo bí tauto, "Nolu sé: appí:sém kabegdage? Ngo nolum arodém lubidung, ílíng apíko pí kondok tayé:do so pangkuma:yé; ílíng appí:dém géledamígyé."

Ngasodéla Ipusire

(Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Olib adi tayé:do Jisubí tedla du:dodo, luyírsunékídí:dé ami kamango:pé bíkkodo:pé gísa:do. Odokké bulu luto, "Ngolum lukítei, édílo édémpé iyén odokké nok gíkunamdé:la ayírsok gíngabnam kanggodém okko émna léngkanyén?"

⁴ Jisubí lulatsuto: "Sé:kosin nolum yadlama:dopé, ansulang.

⁵ Kapéné bojéru:ng ngok aminno gíyé, 'Ngo Kiristobí émna lusuyé,' odokké bojéru:ngkoném yadyé. ⁶ Nolu mimag monamémna mimag modung émna lunamém tadbeksuyé, émpige:la édém nolu ansuka:sulang édémpinné nolum éngunmopé lagimang. Édémpinné iparu:yé, émpige:la itérdé a:yomín. ⁷ Réngamé réngamnok kekonpé dagrobyé, migomdokko migomdokolok kekonpé moa:yé. Bangkí bangkílo angka:lé a:yé, taromotoné tonyé. ⁸ Sé: appí:sé ommang odílok aki kirobnam kísapé kiye.

⁹ Odo nolum sogabyé odokké mokemoramdopé tolígyé odokké nolum mokeyé. Ngok léga:pé appíngé nolum tayumyé. ¹⁰ Odo ayírdo bojéru:ngé buluk mé:jíksunamlökké opagledyé; bulu akoné akoném yadla-kopagyé odokké akoné akoném tayumyé. ¹¹ Odo bojéru:ngko aroman lungor-lunné lenyé odokké bojék tani:yém yadyé. ¹² Aima:né bojébomnamé, abayang tani:lok ayangé ansí:pagyé. ¹³ Émpige:la lédudurido:pé sé:ko du:yaryéji bím moturbiyé. ¹⁴ Odokké migomdokodok tayé:lo sé: tatpon lutatsém mo:písok appí:lo takam tani:yém lukanbikunam léga:pé lugo:biyé; odokké odo gíngabné ayírdé a:yé."

Míryadla Pésokannam

(Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ "Édémpila lungor-luné Danielké lunamdémpé, bélumkannamdé okodé momígnosígdaggi, édílo nolu bím angunné kumli:do dagla du:dopé ka:pa:yéji -ponném tatkinmotok, ¹⁶ odo sé:kobulu Judiado

du:ji bulu di:tékídí:do:pé dukpítsulang. ¹⁷ Sé:koi bík okum mí:dumdo du:ji bí okumdok o:kaiko la:lenkolo gíiyoku. ¹⁸ Sé:koi aríglo du:ji bík galugém langkakupé gíladyoku. ¹⁹ Édé longékídí:dé amírrokané né:ngkídí:dokképéla anyug sunné anékídí:do:kképé éddíko míryadgéo:pé pésokannépé iyéji! ²⁰ Kumtok noluk duggénamdé dígínno:la Yoddo longélo a:madop. ²¹ Kapéné odo ru:lendokké silolo:pé angkíman kínggíné ngasodé a:yé-édémpinné lékoda angkuma:bo. ²² Édé longékídí:dém andé moma:namka:mílo, a:kosin turmayai, émpige:la balennamkídí:dok léga:pé édé longékídí:dém andé:moyé.

²³ Odo ayírdo sé:kai nolum lumílo, 'Kangkítok, Kiristobí sé: dung!' émmamílo 'Bí élé dung!' édém méngkésuyok. ²⁴ Kapéné aroman Messiabí:la lungor-lunné lenyé odokké botté botténé kanggodémna mé:píla:ma:namém léngkanyé pagnamka:mílo balennamkídí:démsin yadnam léga:pé léngkanyé. ²⁵ Kangkí, ngo nolum longkobo lunobika.

²⁶ Édémpila sé:kai nolum, 'Bí élé dung, élé sullipottélé dung,' émna lumílosin gílenyok; odokké 'Bí sé: dung, arangké soyarkídí:do,' émna luggom édém méngkésuyok. ²⁷ Kapéné sanggatok arné yaridém o:abokké kapé ka:begdoji, édémí:pé Tani:ké Ao:ké gíkunamdémsin ka:begyé.

²⁸ Okoloi simangé du:ji, odo sogumé déngkumsuyé.

Tani:ké Ao:ké Gíkunamdé

(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ Édé ngasodné longékídí:dok léddardo, do:nyimé kémomoyé, po:lobí bík píangém pímayé; do:mírtokké takaré opagledyé; odokké do:mírtok du:nékídí:dém éngunmoyé.' ³⁰ Odo Tani:ké Ao:ké kanggoddé do:mírto lenyé, odokké mo:písok appíng réngamé mé:dírra kabyé. Bulu Tani:ké Ao:ké gíkunamdém do:mírtok mukangkídí:do, tornamlo:la kínggíné unjíg lédílo ka:begyé. ³¹ Odokké gainé tu:togdém mudyé, odokké mo:písok su:pi:do:pé bí bík tayéng-ya:mékídí:dém mélennígyé, odokké bulu mo:písok kekondokké kekon du:térodopé bík balenam tani:kídí:dém gíkumsumoyé.

Tajíg Amídokkolok Kinpénam

(Mark 13:2-31; Luk 21:29-33)

³² Su:pag tajíg amí:sok sém kintok. Édílo réngkéngkídí:dé geyomna rémagdon odokké odo otsuré nginnendag, nolu

díyve aninkabo émna kindag. ³³ Édémí:pé, édílo nolu édé appí:dém ka:yen, odo nolu kinyé ayírdé aninna édé yabgodo:pé píngadanka:bo émna. ³⁴ Ngo nolum arodém lubidung, édílo:pé sé: appí:sém ima:yéji odolo:pé sé: opesé aroru:pé singabma:yé . ³⁵ Tayéng-amo:té:la mo:písé yogyé, émpige:la ngok agomkídí:sé yogma:yé.

Longédémna A:dí:dém Sé:kosin Kinmang

(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30;34-36)

³⁶ Édé longédémna a:dídém sé:kosin kinmang, tayéng-ya:mekídí:dé:la Ao:désin kinmang, émpige:la Abubí atéro:dé kindag. ³⁷ Nua:ké longékídí:dé kapé idagaji, édémarpé Tani:ké Ao:ké longékídí:dé:sin iyé. ³⁸ Pumi asi po:pé, Nua:bí ollung ara:do:pé gíamado longédo:pé, tani:kídí:dé dodungai tí:dungai, yamném la:dungai, amilo bidungai; ³⁹ odokké édílo pumi assé bulum bidyutton odolo:pé okko kapidaggi édém bulu ankinsutomang. Édémí:pé Tani:ké Ao:ké gídokudodo iyé. ⁴⁰ Tani:annyiko arígdó du:yé; a:kom gíboyéku odokké akondém mépagyé. ⁴¹ Mimé annyiko alakki donam íbosula du:yé; a:kom gíboyéku odokké akondém mépagyé. ⁴² Odok-léga:pé ka:sulang, kapila:né nolu kinmang oko longédo noluk Ru:tumbí gíladyékuji. ⁴³ Émpige:la sém kinnang: Okumdok ru:tumdé yumédok oko ayírdo dopsodé gía:yéji édém kinnamka:mílo, bí darra du:yai odokké bík okumdo:pé dopsongém gía:moma:yai. ⁴⁴ Édémpila nolusin lennola du:lang, kapila:né Tani:ké Ao:bí ayírmumkolo gíladyéku édílo nolu bí gíyékupé émna mé:ma:yéji odo gíyéku.

Aronéla Aroman Pagbo

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ Émpém sé:ko aronéla mé:jo:n pagbodén, sé:kom ru:tumdé bík okum-éra:dok pagbokídí:dém buluk lagidodo bulum donamém bidopé bík alagdo tolíktang? ⁴⁶ Édílo bík ru:tumdé gíladyékuji odo bím édémpé iladudo:pé pa:mílo édé pagbodokképé aiyé. ⁴⁷ Ngo nolum arodém lubidung, bí bím bík kanam appí:dok tayé:lo menejarpé tolígyé. ⁴⁸ Émpige:la bí aiman pagbokomílo odokké bí aíém lusumílo, 'Ngok ru:tumdé arai araipé du:yarkang,' ⁴⁹ odokké bí bík pagbo ajonkídí:dém dí:robla dola tí:la tíngursula du:mílo. ⁵⁰ Édé pagbodok ru:tumdé longéko gíladyéku édílo bí bím gíyékupé émna mé:ma:yéji odokké bík kinsumanam ayírdo. ⁵¹ Bí bím attung

attu:pé gadrégge:la séumonékídí:dok lédílo du:moyé, okolo kabnam
rínaméla ipang rékkérépsunamé du:yé.

Mímbír Íyíngkoném Luyisula Lubinam

25¹ "Odo ayírdo tayéng-among migomdokodé sémpé iyé. Longékoném mímbír íyíngkoné sé:kobulu buluk serakiém bomna mida:magbodém ríksukolo gílando. ² Bulukkolok angngoko makkoridaggai odokké angngoko mé:jo:daggai. ³ Makkoriné angngodé buluk serakikídí:dém bomna gíto émpige:la ajjikosin tulangém buluk lédílo bomsetomang. ⁴ Émpige:la mé:jo:nékídí:dé, buluk serakikídí:dok léga:pé pígéngkolo bi:dopé tulangém bomtéto. ⁵ Mida:magbodé gígortokuma, édémpila bulu appíngéi todírra yubngaksukang.

⁶ Yuméyora:do jé:ropkang: 'Mida:magbodé sidéi gídokubo! Gílenna bím ríksuta!' ⁷ Odo mímbír appí:dé kinsula buluk serakikídí:dok olitadém gadyinsuto. ⁸ Makkorinékidí:dé mé:jo:nékídí:dém luto, 'Nolukkolok ngolumsin tulang ajjiko bisuipén; ngoluk serakikídí:sé midyébo.' ⁹ Bulu lulatsutoku, 'Ma, bisula:mayé, nolukképéla ngolukképé tula:sé: pí:ma:yé. Édémpila, tulang kokolo:pé gíla nolukképé résetpota.' ¹⁰ Édémpila makkorinékidí:dé tulang rékolo gíkang, odokké édílo bulu gíkan mida:magbodé gípído. Mímbír angngodé sé:kobulu lennola bím toyala dungngaji bík lédílo dobokodo:pé gíamínkang. Odokké yabgodém síkkapto.

¹¹ Lédípé akonkídí:dé gípído odokké bulu kabla luto, 'Ru:tuméi, Ru:tuma! Yabgodém ngolukképé síggetei!' ¹² Émpige:la mida:magbodé lulatsutoku, 'Ngo nolum arodém lubidung, ngo nolum kinmang.'

¹³ Odok-léga:pé ansulang, kapila:né nolu longédémna a:dídém kinmang.

Pagbo Aumkoném Luyisula Lubinam

(Luke 19:11-27)

¹⁴ Odo ayírdo tayéng-among migomdokodé sémpé iyé. Longékoném tani:koné gígongkolo lendung; bí bík pagbokídí:dém gokto odokké bík ompotikídí:dém ka:sído:pé lulíkto. ¹⁵ Akoném bí lí:yíng angngoko, akondém lí:yíng annyiko odokké akondém lí:yíng ako murkongém bito, bulum appíngém buluk ka:síla:namdémpé bito. Odo bík gípékodo:pé bí gíkang. ¹⁶ Lí:yíng angngoko murkongém binam tani:dé oddar gílenna murko:dém agerro líkto odokké lí:yíng angngokoda pa:setto. ¹⁷ Édémí:pé, lí:yíng annyiko pa:nédé lí:yíng anyikoda pa:setto. ¹⁸ Émpige:la lí:yíng ako toríksunédé gíge:la, amo:do arungko ngunto odokké bík ru:tumké murko:dém tagrumna lé:to.

¹⁹ Arai arai pé du:nam lédupé longéko édé pagbokídí:dok ru:tumdé gíladdoku odokké bulum tolígnamkídí:dém buluk lédílo saptoku. ²⁰ Pagbodé sé:ko lí:yíng angngoko murkongém toríksukan gíala pa:sednam lí:yíng angngodém bito. Bí luto, 'Ru:tuma, no ngom lí:yíng angngoko murkongém tolíkka. Kangkítok, ngo lí:yíng angngokoda pa:setto.' ²¹ Bík ru:tumdé lulatsutoku, 'Airu:pé aidag, ainéla aroné pagbono! No ajjinélok tayé:lo arola du:yarto, ngo nom bojéru:ngkolok tayé:lo migompé tolígyé. Odokké gíge:la nok ru:tumké mé:ponamso mé:pomínta!' ²² Lí:yíng annyiko murkongém toríksuné pagbodé gíala luto, 'Ru:tuma, no ngom lí:yíng annyiko murkongém tolíkka; kangkító, ngo lí:yíng annyikoda pa:setto.' ²³ Bík ru:tumdé lulatsutoku, 'Airu:pé aidag, ainéla aroné pagbono! No ajjinélok tayé:lo arola du:yarto, ngo nom bojéru:ngkolok tayé:lo migompé tolígyé. Odokké gíla nok ru:tumké mé:ponamso mé:pomínta!' ²⁴ Odo pagbodé sé:ko lí:yíng ako toríksukan bí gíala luto, 'Ru:tuma, ngo kindag no makkeresiyan tani:ko, no lemangkodok gaddakku odokké no amni pidmangkodok langkumsudakku. ²⁵ Ngo pésokang, édémpila ngo gíla nok murko:dém amo:bo yusí:la léngka. Kangkítok, sé: nok binam murko:dé sidé.' ²⁶ Bík ru:tumdé luto, 'No aiman, lo:bagné pagbono! No kindagai ngo okolo lemaji odok gaddoku odokké langkumsudoku okolo amni pidlígmaji. ²⁷ No ngok murko:dém murkong méko okumkolo mépenammai, odo ngok gíladdokuso murkong appí:dém pa:langkula odok lédílo ngo lé:redém pa:téyai. ²⁸ Bíkkolok murko:dém la:pagge:la sé:kké lí:yíng íyíngko murkongé du:ji édém bím bitok. ²⁹ Kapéné sé:kké du:ji bím abako bisedyé, odo bí kasekayéla kayé. Sé:kké kamaji, odokké bíkké okko du:ji édémsin bíkkolokkém la:pagyé. ³⁰ Odokké édé aré kaman pagbodém ru:yolop kémokodopé gélenníktok, okolo kabnam rinaméla ipang rékkérépsunamé du:yé.'

Ba:térnam Kéba:dé

³¹ "Édílo Tani:ké Ao:bí bík unjígdo gíyékuji, odokké tayéng-ya:me appí:dé bík lédílo gímínyéku, odo bí bík unjigné migom-tetkodo tedyé. ³² Takam réngamém bík kangga:do gíkumsumoyé, odokké bí tani:kídí:dém bapansuyé kapé mer-ka:sí:nékoné merém sobenkídí:dokkém go:pansudoji. ³³ Bí merkídí:dém bík lagbíkpé odokké sobenkídí:dém bík lakkepé lé:yé. ³⁴ Odo Migomdé bík lagbíkkékídí:dém luyé, 'Gítok, noluk panggom la:tak, nolum sé:kom ngok Abubí ayangém bitang; odokké mo:písém ru:lendokkéboi

noluk léga:pé migomdokodém lé:nobitag. ³⁵ Kapéné ngo kénola du:dodo nolu ngom donamém dodopé bika, ngo asi-tílíla du:dodo nolu ngom assém tí:dopé bika, ngo gígola du:dodo nolu ngom noluk okumlo boríksuka, ³⁶ ngo pítsuldu:dodo nolu génamém bika; ngo kila dungngai, nolu ngom ka:sí:to, ngo makana:lo dungngai, nolu ngom gíkalakangka.' ³⁷ Odo arolok-du:nékídí:dé bím lulatsuyé, 'Ru:tuma, ngolu édílo nom kénodopé ka:la nom dobokan, émmamílo asi-tí:líldu:dopé pa:la assém tí:dopé bikan? ³⁸ Édílo ngolu nom gígola du:dopé ka:la nom okumdo boríksukan, odokké pítsuldu:dom génamém bikan? ³⁹ Édílo ngolu nom kila du:dopémanggom makana:lo du:dopé ka:la nom gíkalakangkan?' ⁴⁰ Migomdé lulatsuyé, 'Ngo nolum arodém lubidung, nolu ngok sé: bírrangkídí:sok ajiya:né a:kom okkomei ibikan, nolu ngok léga:pé ibika.'

⁴¹ Odo bí bík lakkepé du:nékídí:dém luyé, 'Ngokkosokké gérkang, nolu sé:ko penamém pa:nén. Ugngasuman umído:pé gér okodém Ui:képéla bík baríkkídí:dok léga:pé romna lé:tag. ⁴² Ngo kénola dungngai, nolu ngom okkomsin dodopé bitomang, ngo asi-tí:líla dungngai, nolu ngom okkomsin tí:dopé bitomang, ⁴³ ngo gígola dungngai, nolu ngom noluk okumdo boríksutomang, ngo pítsula dungngai, nolu ngom génamém bitomang, ngo kila du:to odokké makana:lo du:to émpige:la nolu ngom ka:sítomang.' ⁴⁴ Bulusin lulatsuyéku, 'Ru:tuma, ngolu édílo nom kénodopé, tí:lído:pé émmamílo gígodopémanggom pítsula du:dopémanggom kila du:dopémanggom makana:lo du:dopé ka:la nom ka:dumsutoman?' ⁴⁵ Migomdé lulatsuyé, 'Ngo nolum arodém lubidung, nolu okkomei sé: ajiinékidí:sok a:kom ibitomaji, nolu ngok léga:pé ibitomang.' ⁴⁶ Odo bulum mokemoram pa:yarpékodo:pé mélígyé, émpige:la arolok-du:nékídí:dé turyarné turkodo:pé gíyé."

Jisum Mokepé Émna Ru:sunam

(Mark 14:1-2; Luk 22:1-2; Jon 11:45-53)

26 ¹Édílo Jisubí édé appí:dém luyírambiton, bí bíkkol luyírsunékídí:dém luto, ²"Nolu kinnaidu:bo, Gíbo:la donamdé lo:nyi lédupé a:dobo-odokké Tani:ké Ao:mé kurusolo pítkedopé tolígyé."

³Odo abíné miríkídí:dé:la midumkídí:dé Kaipaské bottén-okumdo gíkumsuto, Kaipasbí abíngarya:né mirídé:ai, ⁴odokké bulu Jisum lé:sila sogabge:la bím mokepé émna ru:suto. ⁵Bulu luto, "Émpige:la gí:dí ayírso:mang, émmamílo tani:kídí:dé urradyé."

Jisum Betani:do Tulangki Írto

(Mark 14:3-9; Jon 12:1-8)

⁶Édílo Jisubí Betani:dok ngero-ro:nam Simonké okumdo dungngan, ⁷odo airu:pé arékan yonsunamko kamponéla tupunné ílíngki monam botolko boma:la miméko gíado, Jisubí doko tebuldo du:dagdo bí bík tukkudo édém pílikto. ⁸Édílo luyírsunékídí:dé édém ka:ton, bulu aglíngkang. Odokké bulu luto, "Kapila sémpé moyagdu? ⁹Sé: yonsunamsém bojéko murkong arélo kolayai odokké murko:dém opanném bila:yai."

¹⁰Édém ankinge:la, Jisubí bulum luto, "Kapila nolu sé: mimésém lukiluaddun? Bí ngokképé botténé agerko ibitag. ¹¹Opannékídí:dé noluk lédílo lo:dísém du:yaryé, émpige:la nolu ngom lo:dísém pa:ma:yé. ¹²Édílo bí ngok amírso sé: yonsunamsém pílikton, bí édém yusínam léga:pé ngom inobitag. ¹³Ngo nolum arodém lubidung, mo:písok okoloi sé: tatpon lutatsém lugo:biyéji, bím mé:pa:la du:dopé, bí okkom ikan édémsin lugo:bitéyé."

Judasbí Jisumé Yadla-Kopé Émna Togésuto

(Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴Odo yí:la:nyídok a:ko-sé:kom Judas Iskortia émtagan- abín miríkídí:do:pé gígang ¹⁵odokké tauto, "Noluk alaglo ngo bím tolígmílo nolu ngom okkarém bipé mé:dun?" Édémpila bulu bík léga:pé yíngumko murkonglok anír murkongém sablenbito. ¹⁶Édé ayírdokké Judasbí bím buluk alaglo tolígbipé émna solo:ko ango:to.

Jisubí Luyírsunékídí:dok Lédílo Gíbo:la Donamdém Dojonsuto

(Mark 14:12-21; Luk 22:7-13;21-23;Jon 13:21-30)

¹⁷ Kar lígma:pé Pitang donam gí:dí:dok anggotpo:né longédo, luyírsunékídí:dé Jisukodo:pé gíge:la tauto, "Gíbo:la donamdém dopé nok léga:pé okolo no ngolum moninsumolí:dang?"

¹⁸ Bí lulatsuto, "Nogordo:pé gíala édé tani:ardém lulang, "Luyírné bí ludag, ngom tolígnam ayírdé aninka:bo. Ngokkol luyírsunékídí:dok lédílo ngo Gíbo:la donam gí:dí:dé nok okumso doyé."

¹⁹ Édémpila luyírsunékídí:dé bulum Jisubí lukamardémpé ibito odokké Gíbo:la donamdém moninsuto.

²⁰ Édílo yummayírkan, Jisubí:la Yí:la:nyidé dopé émna tedangkang. ²¹ Dola du:dodo Jisubí luto, "Ngo nolum arodém lubidung, nolukkolo a:ko ngom yadla-kopagyé."

²² Bulu airu:pé mé:díramkang odokké ako akopé bím tauropto, "Ru:tuma, aroru:pé édé ngo:ma."

²³ Jisubí lulatsuto, "Sé:kobí ngok lédílo pita:dém batido jí:budyéji bí ngom yadla-kopagyé. ²⁴ Tani:ké Ao:bí édémpéi siyé kapé bík tayé:lo Ru:nék-gomugdo adla lé:tagji. Émpige:la mé:díré édé tani:dokkolo:pé sé:ko bím yadla-kopagyéji! Bím omanamka:mílo bíkké pé aiyadaggai."

²⁵ Odo Judasbí, sé:ko bím yadla-kopagyéji, luto, "Rabbi, édé aroru:pé ngo:ma?"

Jisubí lulatsuto, "No:mín lusudun."

Ru:tumké Dobonam

(Mark 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

²⁶ Édílo bulu dola dungngan, Jisubí pitangko la:to, aipai bige:la édém pentuto, odokké édém bíkkol luyírsunékídí:dém bige:la luto, "Langge:la dotok; sidé ngok adiné."

²⁷ Odokké bí batidém la:to, aipai bige:la édém bulukkolo:pé bige:la luto, "Nolu appíngé odok tí:tok. ²⁸ Luségdok sidé ngok í:yé, okodém bojéru:ngkolok léga:pé pa:bém mé:yinsubidopé pílenbitag. ²⁹ Ngo nolum lubidung, ngo sé: aposém lékoda tí:pongkuma:bo édílo:pé édé longédo édílo ngo noluk lédílo anu apongém ngok Abuk migomdokodo tíngkuma:yéji."

³⁰ Odokké bulu kumnam-ni:tomko moge:la Olib adido:pé gílenkang.

Pitorké Lupaksunamdém Jisubí Lunobito

(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

³¹ Odo Jisubí bulum luto, "Siyumké yumésó nolu appíngé ngom mépagamyé, kapéné édém adla lé:tag: 'Ngo merka:sínédém dí:tabyé, odokké mer kéré:dém dukpitsumoyé.' ³² Émpige:la ngok turkunam lédupé, nolum gípola ngo Galilipé gíyé."

³³ Pitorbí lulatsutoku, "Nom appíngé mépaggom, ngo nom édílo:sin mépagma:yé."

³⁴ Jisubí lulatsuto, "Ngo nom arodém lubidung, siyumké yummarso, porogé kogmango:dapé, no ngom léumko lupaksuyé."

³⁵ Émpige:la Pitorbí lusuto, "Nok lédílo ngo simínpénampé igom, ngo nom édílo:sin lupagma:yé."

Odokké akon luyírsuné appí:dé édémí:pé luto.

Getsemoni:do Jisuké Kumnam

(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ Odo Jisubí bíkkol luyírsunékídí:dok lédílo Getsemoni émkodo:pé gílang, odokké bí bulum luto, "Ngo olo:pé gíla édílo kumyeji odo nolu sido tedla du:polang." ³⁷ Bí Pitorméla Jibediké ao:annyidém bík lédílo gíboto. Mé:dírréla ngasodé bíkkolo angkang, ³⁸ odokké bí bulum luto, "Ngok asinsé: betkékírámpé kidung. Sido du:la ngok lédílo darmínto."

³⁹ Ajjiko gíero:uge:la, bí amobo:pé pogbumge:la kumto, "Ngok Abu, sém ilamílo, sé: batisok ngasotsém ngokkolokkém la:paktei. Éngom ngok méngkampémang, émpige:la nok méngkampépag."

⁴⁰ Odo bí bíkkol luyírsunékídí:do:pé gílattoku odokké bulum yubngaksuldu:dopé pa:to. Bí Pitormé tauto, "Nolu tani:kídínga ngok léga:pé a:doukosinei darra du:la:man?" ⁴¹ Darra kumtok odo nolu anka:lo opaglema:yé. Yalosé: mé:dag, émpige:la amírsé: siperedag."

⁴² Bí lékoda gílenna kumtoku, "Ngok Abu, ngo édílo:pé sé: ngasodné batisém tí:ma:yéji odolo:pé la:pagbila:mamílo, nok mé:namdémpé ibitok." ⁴³ Édílo bí gílattokun, lékoda bí bulum yubngaksuldu:dopé pa:to, kapila:né buluk amigé tébéglá dungngai.

⁴⁴ Édémpila bí bulum mépagla lékoda gílenna kumto, bí édé kumnamídém kumtoku. ⁴⁵ Odo bí luyírsunékídí:do:pé gílattoku odokké bulum luto, "Nolu su:pésinéi yubngaksula du:rasuldun? Ka:tok, a:dídé aninka:bo, Tani:ké Ao:mé imurnékídí:dok alaglo

yadla-kopaktobo. ⁴⁶ Daropto, odokké kajé ngolu gíla:boi! Ngom yadla-kopagnédé sén gíadobon!"

Jisum Sogabnam

(Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:3-12)

⁴⁷ Édílo bí lulangí dungngan, yí:la:nyídok a:ko, Judasbí gípí:do. Bík lédílo bottén kéréngkop taniyé alaglo yoksémna tukuném bomna gído, sé:kobulum abín miríkídí:dé:la midumkídí:dé mélíktang.

⁴⁸ Yadla-kopanédé bulum kanggotko lubika: "Sé:kom ngo dosugyén bí:éi édé tani:dé; bím sogablang."

⁴⁹ Jisukodo:pé gídanna, Judasbí luto, " Rabbi! Asin-aséngé," odokké bím dosukto.

⁵⁰ Jisubí lulatsutoku, "Ajona, oko léga:pé no gídu:ji édém itobong."

Odo tani:kídí:dé gísa:la, Jisum laglíglá sogapto. ⁵¹ Odo Jisuk du:jonkídí:dok a:ko bík yoksa:dém sadlenna abíngaryan mirídok pagbodém pa:líglá bík yerungém papakto. ⁵² Jisubí bím luto, "Nok yoksadém odok sobugdo métoku, kapila:né sé:ko yoksém sadlenyéji bí yoksalo siyé. ⁵³ Ngo ngok Abumé goktinsulamang émna nolu mé:dang? Ngo lumílo bí lékkolo yí:la:nyi lejionkoⁱ tayéng-ya:me maglíngém ngokkoso:pé mélígyé. ⁵⁴ Émpige:la kapé Ru:nék-gomugdok adnamdé ilet-gíledyén okodém sémmarpé ipélagiyé émna attang?"

⁵⁵ Odo Jisubí kéré:dém luto, "Ngo abbugjon-taniyéi, nolu ngom sogapkolo yoksém tukuném bomna gídun? Lo:dém ngo kumli lotta:do tedla luyírdungngai, odo nolu ngom sogaptomang.

⁵⁶ Émpige:la lungor-lunékídí:dok adla lé:namdém ilet-gílednam léga:pé sé: appí:sé ikang."

Odo luyírsuné appí:dé bím atéro:pé mépagla dukpagamkang.

Jisum Kéba:ba:nam

(Mark 14:53-65; Luk 22:54-55; 63-71; Jon 18:13-14; 19-24)

⁵⁷ Sé:kobulu Jisum sogaptoji bulu bím abíngaryan mirí, Kaipaskodo:pé gíboto, okolo luro luyírnékídí:dé:la midumkídí:dé gíkumsuto. ⁵⁸ Émpige:la Pitorbí mo:téngo:pé, édé abíngaryan mirídok lottado:pé gímíndo. Odokké okko kapiyéji édém ka:pé émna bí gíala kanggabnékídí:dok lédílo tedmínto. ⁵⁹ Abín miríkídí:dé:la Kí:nikéba:dok appíngé Jisumé mokepé émna bík kekonpé aroman lukanbiném bulu magoto. ⁶⁰ Émpige:la bulu a:kosin pa:tomang, bojék taniyé gíala bík kekonpé aroman lukaném lubito. Léddarpé

ⁱ26.53 Lejion ako:do 6000 lí:yingko maglíngé du:dag

tani:annyiko gísa:do ⁶¹ odokké luto, "Sé: ami:sé luka, 'Ngo Ru:nék kumli:dém momíglá:dag odokké édém loumlo mopínyeku."

⁶² Odo abíngaryan mirídé dagrobge:la Jisumé luto, "No okkomsin lulatsukuma:nei? Sé: kapin lukanbinamén sé: tani:kídí:sé nok kekonpé ludun?" ⁶³ Émpige:la Jisubí aso:pé dungkang. Abíngaryan mirídé bím luto, "Ngo turné Ru:nék aminno nom ludung: No Messia, Ru:nék Ao:démílo, édém ngolum lutei."

⁶⁴ Jisubí bím lulatsuto, "Édém pé no ludung. Émpige:la ngo nolum appíngém lubidung: su:kkolokké Tani:ké Ao:bí Kínggí-Tarínék lagbígo teddopéla tayé:tok mukka:lo bím gídokupé nolu ka:begyé."

⁶⁵ Odo abíngaryan mirídé bík galugém bupetsuge:la luto, "Bí Ru:némé luka:dung! Ngolu kapila lukanbinném akoda lagiseddang? Ka:tok, su:pag nolu Ru:ném luka:namdém tatpa:sutag. ⁶⁶ Nolu okko émna mé:dang?"

Bulu lulatsuto, "Bí lumurtag, bí sipéru:nammé."

⁶⁷ Odo bulu bík migmodo takírém sukkatto odokké kíkto. Akke bím pige:la ⁶⁸ luto, "Lungorko ngolum lukítei, Messianga, sé:ko nom piton?"

Pitorbí Jisum Lupagnam

(Mark 14:66-72; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18; 25-27)

⁶⁹ Odo Pitorbí ru:yi:ké lotta:do tedla dungngai, odokké pagnéko bíkkodo:pé gído. Odokké bí luto, "No:sin Galilidok Jisuk lédílo dungngai."

⁷⁰ Émpige:la buluk appíngké kanggapé bí édém lupaksuto. Bí luto, "Ngo kinmang no okkom ludun." ⁷¹ Odokké bí sé:turdo:pé gílenkang, okolo bím akon ko:néngko kangge:la odok du:né tani:kídí:dém lubito, "Sé: tani:sé: Najaretdok Jisuk lédílo dungngai."

⁷² Lékoda bí édém pesudanna lupaksuto: "Ngo édé tani:dém kinmang!"

⁷³ Odok asudouko léddoupé, odok dagla du:nékídí:dé Pitorkodo:pé gísa:la luto, "Aroru:pé no bulukkolok a:ko, kapéné nok lugoddé nom lubisudag."

⁷⁴ Odo bí aíké tayé:lo pelíksuge:la bulum pesubito, "Ngo édé tani:dém kinmang!"

Oddar porokko kokkang. ⁷⁵ Odo Pitorbí Jisuk lunam agomkídí:dém mé:pa:to: "Porogé kogmango:dapé, no ngom léumko lupaksuyé." Odokké bí ru:yolo:pé gílenna kínggí:pé kapto.

Jisum Pilatkodo:pé Gíbonam

(Mark 15:1; Luk 23:1-2; Jon 18:28-32)

27 ¹ Ro:rokomdo, abín mirí appí:dé:la midumkídí:dé Jisum mokeru:pa:yé émna ru:sékto. ² Bulu bím ríngagge:la gílenbokang, odokké Ruman amo:ru:tum, Pilatké alaglo tolíkto.

Judaské Sinam

(Ager 1:18-19)

³ Édílo bím yadla-kopagné, Judasbí Jisum sidopé lupagnamdém ka:ton, bí mé:latsulangkula yíngum murkong anírdém abín miríkídí:démna midumkídí:dém bilattoku. ⁴ Odokké bí luto, "Ngo pa:bém ito, kapéné imur-kaman tani:koném ngo yadla-kopakto."

Bulu lulatsuto, "Édé ngolukképé okkon? Édé nok agerépag."

⁵ Édémpila Judasbí murko:dém kumli:do gélígge:la gíkangku. Odokké bí gíla aíém okkesuto.

⁶ Abín miríkídí:dé murko:dém la:sangge:la luto, "Sém murko-kumsudo lénganamdé lurodok kekompé inamé, kapéné sé: í:lok murkongé." ⁷ Édémpila bulu ki:língmonédok amo:dém rége:la bidekikídí:dok golu:pé mopé émna ru:sékto. ⁸ Édémpila siloké longéso:pé édém Í:lok Arígé émdag.

⁹ Odo okodém lungor-luné Jeremiaki lutagaji édém ilet-gíletto: "Bulu yíngumko murkong anírém la:to, Israel tani:kídí:dok bík léga:pé bipé émna ru:ségnam murko:dém, ¹⁰ odokké bulu édém ki:língmonédok arígdém rénato, kapé Ru:tumbí ngom lulíktaggi."

Pilatbí Jisum Taunam

(Mark 15:2-5; Luk 23:3-5; Jon 18:33-38)

¹¹ Jisumé Ruman amo:ru:tumdok kangga:do dagmoto, odo amo:ru:tumdé bím tauto, "No Jiudikídí:dok migomdéi?"

Jisubí lulatsutoku, "Édémpé no ludung." ¹² Édílo abín miríkídí:dé:la midumkídí:dé bím lujémton, bí okkomsin lulatsutomang.

¹³ Odo Pilatbí bím tauto, "No tadbegma:nei nok kekompé bulu okkom lujémdun?"

¹⁴ Émpige:la Jisubí okkomsin lulatsutomang, lujémnamdok a:komsin lulatsutomang, édém ka:la amo:ru:tumdé méngaksuto.

Jisum Mokedo:pé Lulígnam

(Mark 15:6-15; Luk 23:13-15; Jon 18:39-19:16)

¹⁵ Gíbo:la donam gí:dí do:dodom Ruman amo:ru:tumlok ilotko dungngai, tani:kéré:dok balennamdém makana:lokké mélenbidoku.

¹⁶ Odo ayírdo Barabbas, émmam airu:pé magraminé tani:ko makana:do dungngai. ¹⁷ Édémpila édílo tani:kídí:dé gíkumsutoji, Pilatbí bulum tauto, "Sé:kom ngo nolukkolo:pé mélenbidokupé nolu mé:dang: Barabbasméyé, Jisuméyé sé:kom Kiristo émdon?" ¹⁸ Bulu Jisumé néla bík alagdo tolíktag émmamdém bí kinto.

¹⁹ Édílo Pilatbí kéba:bangko kungke:do tedla dungngan, bík yamnédé bíkkodo:pé sé: lutatsém mélíktag: "Édé imur-kaman tani:dok lédílo nokké okkomsin ipénam kamang, bík légangé ngo méyum aima:run ma:nyingko ma:to."

²⁰ Émpige:la abín miríkídí:dé:la midumkídí:dé tani:kídí:dém Barabbasmé kodokupé odokké Jisumé mokedopé lutílutíla du:to.

²¹ Amo:ru:tumdé tauto, "Annyisok sé:kom nolukkolo:pé ngom mélenbidokupé nolu mé:dang?"

Bulu lulatsuto, "Barabbasmé."

²² Pilatbí tauto, "Émpém ngo Jisuk lédílo okkom iyén, sé:kom Kiristo émdon?"

Bulu appí:dé lulatsuto, "Bím kurusdo pítketok!"

²³ Pilatbí tauto, "Kapila, bí oko imurém itang?"

Émpige:la bulu appí:dé bottéru:pé jé:to, "Bím kurusdo pítketok!"

²⁴ Édílo Pilatbí ka:to lutíldunggom agerkamayébo odokké kapiné urmuré lenyé émna kinton, bí asi batiko langge:la buluk kangga:lo bík alagém supusuto. Odokké bí luto, "Sé: tani:sok í:i bidanamdo ngo katémang, édé noluk tayé:lo:pag kayé!"

²⁵ Tani: appí:dé lulatsuto, "Bík í:dé ngoluk tayé:lo:la noluk ommang tayé:lo dungka:langka!"

²⁶ Odo bí bulukkolo:pé Barabbasmé mélennígbitoku. Odokké bí Jisumé dí:moto odokké kurusdo pítkedopé buluk alaglo tolíkto.

Jisum Maglíngkídí:dé Yirka:nam

(Mark 15:16-20; Jon 19:2-3)

²⁷ Odo amo:ru:tumdok maglíngkídí:dé Jisum rajbobondo:pé gíbokang odokké maglíng ope appí:dé gíkumsuge:la bím dagyétto.

²⁸ Bulu bík génamdém bupakto odokké ba:yomné migom génamém bím molíkto, ²⁹ odokké bulu tanglok dumlupko poge:la édém bík tukkudo kublíkto. Bulu bík lagbík alagdo tukunko laglígge:la bík kangga:do lébí:tumto odokké bím luka:to. Odokké bulu luto,

"Jiudilok migommé, kumtok!" ³⁰ Bulu bím takírsukkato, odokké tukuném langge:la bík tukkudok ranmo ranmola ranto. ³¹ Bulu bím luka:nam lédupé, ba:yomné génamdém pítpagge:la bík aíké galugdém molíktoku. Odokké bulu bím kurusdo pítkékolo gíbokang.

Jisum Kurusdo Pítkenam

(Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

³² Buluk gíladu:dodo bulu Simon émnam Sirenidok tani:ko ríksuto, odokké bím bolbodapé bulu kurusdém jo:moto. ³³ Bulu Golgota émkodo:pé gípíto (okodok légí:dé kulong dungko). ³⁴ Odo bulu Jisumé apongém tí:dopé bito, okodém konéki molusutag; émpige:la tíngka:nam lédupé, bí édém tínggémang émna ípaksuto.

³⁵ Bulu bím kurusdo pítketo odokké bík galugdém amin ku:la bulu buluk ara:do orpansuto. ³⁶ Odok lédupé bulu odo tedla bím kanggabra du:to. ³⁷ Bík tayé:do bím lujémnamdém bulu adge:la tamníkto: SÉ: JISUBÍ, JIUDIKÍDÍ:DOK MIGOMDÉ. ³⁸ Dopson annyikoném bík lédílo kuruslo pítkeka, a:kom bík lagbíké odokké akondém bík lakkepé.

³⁹ Sé:kobulu gípatoji bulu buluk tukku íkí-íkíla bím luka:to, ⁴⁰ "Kumli:dém mopénpénéno odokké édém loumlo mopínkunéno, aíé mopítsukítok! No Ru:nék Ao:dé:mílo, sa: kurusdokké gíikítokuk!"

⁴¹ Édémí:pé abín miríkídí:dé, luro luyírnékídí:dé:la midumkídí:dé bím luka:to. ⁴² Bulu luto, "Bí ammem moturdagai, émpige:la bí aíém motursulamang! Bí Israelsok migomdéma:nei? Sa su:pag bím kurusdokké gíimotoku, odo ngolu bím méngkésupé! ⁴³ Bí Ru:némé mé:tinsudag, Ru:nébí bím aipé-mé:mílo, sa su:pag bí bím mopítkitok, kapéné bí ludagai, "Ngo Ru:nék Ao:dé!"

⁴⁴ Édémí:pé bík lédílo kuruslo pítkenam dopsonkídí:dé bím luka:mínto.

Jisuk Sinam

(Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

⁴⁵ Longé lo:tungdokké yummayír aumné a:dído:pé mo:písok appí:lo kémokang. ⁴⁶ Yummayír aum kíramdo Jisubí bottépé kabla luto, "Eloi, Eloi, lama sabaktani?" -okodok légí:dé, "Ngok Ru:né, ngok Ru:né, kapila no ngom mépakton?"

⁴⁷ Édílo odok dagla du:né ékké édém tattoji, bulu luto, "Bí Elija:mé gogdung." ⁴⁸ Bulukkolok a:ko bagémpé dugge:la sí:pakko la:to. Bí

édém bakserené apo:lo jí:líkto, odokké édém ma:rikolo níggabge:la Jisubí tí:dopé níksa:lígbito.

⁴⁹ Akedé luto, "Su:pag bím atéro:pé mépaktok. Odokké ka:polai Elija:bí bím moturkolo gíyen gíman!"

⁵⁰ Jisubí lékoda bottépé kaptó odokké bí ngatérsukang.

⁵¹ Odo ayírra:do kumli:dok sorkomnam gayindé tu:yitokké kéigbo:pé tagnyikopé serkekang. Mo:písé rébukang odokké torné-ílingkídí:dé oporkang. ⁵² Agokídí:dé betkekang odokké bojéko angunn taniyé sé:kobulu sikangabon bulum turkunamlo dagrobmotoku. ⁵³ Bulu agodokké gílenkang, odokké Jisuk lékod-turkunam lédupé bulu angunn nogordo:pé gíkang, odokké bojéko tani:yém léngkansuto.

⁵⁴ Édílo língko opisardé:la bík lédílo sé:kobulu Jisum kanggabra dungngan taromoton tonnamdémna okkom kapikan édé appí:dém ka:ton, bulu pésola jé:to, "Aroru:pé bí Ru:nék Ao:dé!"

⁵⁵ Bojéko mimmé odo mo:télokké ka:la dungngai. Bulu Galilidokké Jisuk lagingammém bipé émna gímínto. ⁵⁶ Buluk ara:do Meri Magdolonibí, Jemskéla Joseské ané Meribí, odokké Jebediké yamnédé dungngai.

Jisum Yusínam

(Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁵⁷ Yummyárdé a:dodo, Arimatiadok du:né mirémné tani:ko odo:pé gípído, bík aminém Jusep émtagai, odokké bí:sin Jisukkol luyírsunékai. ⁵⁸ Pilatkodo:pé gíge:la bí Jisuk sima:dém koto, odokké édém bím bidopé Pilatbí lulíkto. ⁵⁹ Jusepbí sima:dém la:toku, odokké édém asong-onno gayinki yetto, ⁶⁰ odokké édém bík aíké anu agodo lé:to okodém bí torné ílí:lo gadla lé:tagai. Bí pítaru:né ílingko agodok gíangkodo pérkaptó odokké gígangku. ⁶¹ Meri Magdolonibí:la akon Meribí agodok kekondo tedla dungngai.

Agodém Kanggabnékídíng

⁶² Longkondo, okodé Yoddo longngan, abín miríkídí:dé:la Parosikídí:dé Pilatmé ríksuto ⁶³ odokké luto, "Ru:tuma, ngolu mé:pa:dung édílo bí turra dungngaji édé yadgonédé ludagai, 'Loum lédupé ngo lékoda turyéku.' ⁶⁴ Édémpila loum longé masissém agodém kanggabra du:dopé lulíktok. Émmamílo, bíkkol luyírsunékídí:dé gíla bík sima:dém dopsola:do odokké bí sikolokké turkangku émna tani:yém lugo:bila:do. Léddarké yadnamsé po:pékédémya:sin aiyyama:yé."

⁶⁵ Pilatbí lulatsuto, "Kanggabnéko gíbokang, odokké gíla noluk kinkamdémpé agodém kanggabmota."

⁶⁶ Édémpila bulu gíla agodém atíla:ma:dopé ílínɡ tayé:do muorki tubjetto odokké kanggabném lé:líkto.

Lékod-Turkunamdé

(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Jon 20:1-10)

28 ¹Yoddo longédok longkondo, lo:nídok anggotpo:né longédok ro:rokomdo, Meri Magdolonibí:la akon Meribí agodém kangkolo gíkang. ²Odo bagémpé bottén taromotonko tonkang, Ru:tumké tayéng-ya:meko tayé:tokké togyí:do, bí ílí:dém pérpagge:la odok tayé:do tetto. ³Bím yari:kísapé kadagai, odokké bík génamkídí:dé kampotitidaggai. ⁴Kanggabnékídí:dé airu:pé pésola bulu jínna siné tani:yémpé ingapgang.

⁵Tayéng-ya:medé mimékídí:dém luto, "Pésoyok, ngo kindag nolu Jisum madung, sé:kom kurusdo pítkekan. ⁶Bí so: kamang; bí kapé lukaji édémí:pé bím turmotoku. Okolo bím léngkaji gíla ka:ta .

⁷Su:pag lomna gíla bíkkol luyírsunékídí:dém lubita: 'Bím sikolokké turmotakku odokké nolum gínola bí Galilipé gídag. Nolu bím olo ka:begyé.' Mé:pangkítok, nolum ngo okkom lubikan."

⁸Édém-pila mimékídí:dé agodokké lomdanna gíkangku, pésokang émgom mé:polo pí:síngkang, odokké bíkkol luyírsunékídí:dém lubikol dukkangku.

⁹Jisubí bulum bagémpé ríksuge:la luto, "Asin-ansíngé nolukkolo dungka:langka." Bulu bíkkodo:pé gíge:la bík alédok sogabla bím kumto. ¹⁰Odo Jisubí bulum luto, "Nolu pésoyok odokké gíla ngok bírrangkídí:dém Galilipé gídop lubita; bulu olo ngom ka:ríksuyé."

Kanggabnékídí:dok Lubikunam

¹¹Édílo mimékídí:dé buluk aíké lambédo gítokun, kanggabné ékké nogordo:pé gíla okko kapika:ji édé appí:dém abín miríkídí:dém lubitoku. ¹²Abín miríkídí:dé:la midumkídí:dém ríksuge:la bulu lambéko mé:lento, bulu gasumkop murkongém maglíngkídí:dém bito ¹³odokké bulum luto, "Nolu sémpé lupayé, 'Édílo ngolu yubngaksul dungngan yumédo bíkkol luyírsunékídí:dé gíla bím dopsobomkangku.' ¹⁴Sé: lubinamsém amo:ru:tumdé tadmílo, nolu imurnémang émna ngolu bím kinmoru:yé odokké nolukké mé:dírpénamé kamang."

¹⁵Maglíngkídí:dé murko:dém la:to odokké buluk luyírnamdémpé bulu ito. Odokké édé do:yi:dém Jiudikídí:dok ara:do siloké longéso:pé lugola dung.

Jisubí Bíkkol Luyírsunékídí:dém Léngkansuto

(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Ager 1:6-8)

¹⁶ Odo yí:langko luyírsunékídí:dé Galilidok adido:pé gíkang, okolo:pé Jisubí bulum gído:pé lutag. ¹⁷ Édílo bulu bím ka:ton, bulu bím kumto; émpige:la akedé bím mé:moto. ¹⁸ Jisubí buluk kéra:pé gíninge:la luto, "Tayéng-amo:togla mo:písok takam ilang-gílanamém ngom bitag. ¹⁹ Odok-léga:pé gíkang odokké takam réngamém luyírsunép imota, Abu, Ao, odokké Angunn Yaloké aminno bulum baptis bilang, ²⁰ odokké ngok nolum lulígnam appí:dém tadla-ibomdo:pé bulum luyírta. Odokké aroru:pé ngo noluk lédílo lo:dísém du:mínyé, a:dí:sok gíngabnam ayírdo:pé."